

Loreley

Pol de Mont

bron

Pol de Mont, *Loreley*. J.L. Beijers, Utrecht 1882

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/mont003lore01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

AAN
JAN VAN BEERS

Waerde Meester!

*Als jongeling - heb ik gedweept met uwe 'Livarda' en met uwe 'Lievalingsdroomen';
als volwassen man - heb ik den dichter van 'Begga' leeren bewonderen;*

*als jongeling èn als man beide heb ik uwe vriendschap genoten;
- vertolke u de toewijding van dit boek al de hulde eens kunstbroeders, samen met
al de toegenegenheid eens vriends.*

P.D.M.

‘Een vriendschapsdronk.’

Aan Jan van Beers.

't Hoofd met lauwren gekroond, bij 't gloren des Middags,
zat in 't looverpriëel, in purperen feestdosch,
Dido's zanger, met gade en dochter ten noendisch,
toen ik hem naakte.

Lokkend, boven het drijtal, wiegde de roode
wijntrös, vol van geestrijk vocht, in de groene
ranken; tooverend schiep het licht door de blâren
spelende nimben.

Lavend kraalde de wijn in 't zilveren drinkvat;
vogels zongen in 't wiegend loof hunnen wildzang;
vrede, zonnigen lust en liefde weerkaatsten
de oogen des zangers.

‘k Groet u, Dichter des herten, sprak ik, mij buigend.
'k Groet u, eedle matrone en bloeiende jonkver;
zegen schenken de hooge Goden u allen:
zegen en liefde!’

VIII

Toen bezag me met dankende oogen de vroede
Zanger, bood mij den vollen kroes, en een zetel
toonend, sprak hij mij toe: 'Die schale geledigd,
Dichter, als broeder!'

Ledig dronk ik de schaal met een enklen teuge.
Doch, waneer van den wand, de Zanger de harp nam,
't eindloos zoete getril der snaar door de groene
loveren schalde,

toen, met stralenden blik en zwellenden boezem,
hij de stemme verhief en stralende beelden
rijzen deed voor mijn geest: - 't belegerde Troja,
't kamp der Achaiers,

Hectors akelig lijk vertrappt van Achilleus,
't bang geschrei van de teedre vrouwen, des grijzen
Priams' tranen, den dood der minnende Dido,
stervend uit liefde, -

toen ja, meer dan het sap der bloedende trossen,
vulde 't zingen mijn ziel met wondre genuchten;
tranen welden me in 't oog, en dankend herhaalde ik:
'Zanger, ik eer u!'

Voorwoord.

I. Dahlila.

Ich weisz nicht was soll es bedeuten,
Dass ich so traurig bin...
Ein Märchen aus alten Zeiten,
Das will mir nicht aus dem Sinn.
H. HEINE.

Desinit in piscem mulier formosa supernè
DE OUDEN.

Zij dede hem dan slaepen. op haere kniën, en zyn hoofd leggen in haeren schoot. Zy dede eenen scheider haelen, die zyne zeven hayrlokken afschoer; waernaer zy hem van haer wegstootte. Terwyl nu de sterkte van hem was gegaen, vingen hem de Philistynen en staeken hem straks de oogen uyt.

O.T. - *Boek der Rechters.*

Then, window, let day in and let life out.
SHAKESPERE.

X

C'est ta jeunesse et tes charme
Qui m'ont fait désespérer....
Et si je doute des larmes,
C'est-que je t'ai vu pleurer.

A. DE MUSSET.

Et maintenant, adieu! Suis ton chemin, je passe!
Poudre d'un blanc discret les rougeurs de ton front....
Le banquet est fini! - Quand j'ai vidé ma tasse,
S'il reste encor du vin -
 les laquais le boiront!

L. BOULLIET.

II. Adhingka.

Mon coeur me l'avait dit: toute âme est soeur d'une âme,
Dieu les créa par couple et les fit homme ou femme;
Le monde peut en vain un temps les séparer,
Leur destin, tôt ou tard, est de se rencontrer....

LAMARTINE 'JOCELYN'

Es ist bestimmt in Gottes Rath,
Dass man vom Liebsten was man hat, -
 musz scheiden!

E. VON FEUCHTERSLEBEN.

Adieu! Je crois qu' en cette vie
Je ne te reverrai jamais.
Dieu passe: il t' appelle et m'oublie;
En te perdant - je sens que je t'aimais.
Un jour tu sentiras, peut-être,

Le prix d'un coeur qui nous comprend,
 Le bien qu'on trouve à le connaître,
 Et ce qu'on souffre en le perdant.

A. DE MUSSET.

III. Béatrix.

Béatrice tutta nell' eterne rote,
 Fissa con gli occhi stava; ed io in lei
 Le luci fissi, di lassu remote,
 Nel suo aspetto tal dentro mi fei.

DANTE, Canto I, 64 sq.

O, she is rich in beauty; only poor
 That, when se dies, with beauty dies her store.

SHAKESPERE.

I gave thee mine before thou didst request it:
 And yet I would it ware to give again.

SHAKESPERE.

'O Roméo! Roméo! Wherefore are thou Roméo?' -
 'I take thee at thy word:
 Call me but love, and I'll be now baptised;
 Henceford I never will be Roméo.'

SHAKESPERE.

Et tout en écoutant comme le coeur se donne,
 Sans oser y penser, je lui donnai le mien....
 Elle emporta ma vie....

A. DE MUSSET.

Benedetta te, e la terra che ti fara.
Veneziaansche zegening.

Voorzang.

‘Mais les festins humains qu’ils servent à leurs fêtes, Ressemblent la plupart
à ceux des Pélicans....’

A. DE MUSSET.

't Zijn wondre dranken, wondre spijzen
 waartoe de Dichter 't Menschdom noodt....
Uit heil en liefde ontstaan zijn wijzen,
 maar vaker nog uit nood en dood.

Die kleine liedjes! - 't zijn de schalen
 waarin ik u mijn Leven disch.
Ik noodig u: komt avondmalen,
 gij ál die weet, wát Leven is.

Zit neêr.... Mijns herten eigen spieren,
 wat ooit daar gloeide of thans nog brandt,
al wat daar schuilt in merg en nieren,
 in 't innigst van mijn ingewand;

XIII

- zit neer! 'k zal alles u ontleden,
met eigen hand, op d' eigen disch....
Verneemt, doch - stil, als in gebeden,
der ziele diepst geheimenis.

Wie gij moogt wezen - gij zijt menschen!
'k Ben mensch! - Geeft mij den broederzoen.
Mijn hertslag trilt in uwe wenschen,
uw tochten voel ik in mij woën!

Wie gij moogt zijn - ellendig zijt gij;
en mensch ben ik! - Eenzelfde bloed
gudst uit ons aller wond.... en, lijdt gij -
ook mij gaan vlijmen door 't gemoed!

O! zoo ge ooit zelf zijt neergezonken
op een aanbidb'ren, blanken schoot,
en kussend, nimmer kussendronken,
steeds heet en heeter lippen boodt;

ô! zoo gij zelf van wellust snikkend,
bewustloos Eene in de armen laagt,
en zwijgend, biddend opwaarts blikkend
twee lievende oogen weenen zaagt....

treedt nader dan! Uw eigen leven,
met ramp en zegening, deugd en vloek,
'k heb alles, alles neergeschreven,
met bloedige staven, in dit boek! -

XIV

O neemt en eet! Het is mijn herte....
O neemt en drinkt! Het is mijn bloed....
't Zijn echo's uit uw aller smerte,
een kreet van 't menschelijk gemoed....

Komt! Steekt uw vinger in deez' wonde....
Een mensch ben ik.... Schudt zoo niet neen....
- Slechts hij, wien smet belast noch zonde,
die werpe mij den eersten steen!

I.

I.

Een ruischend tij gevoelens rijst er
in mijne ziel, de woeste, milde.
Een stralend vrouwenbeeld omlijst er
een wondere liefde, die niemand stilde.

Uwe oogen, groen als meeresgolven,
straalden mij toe, en - straks nog bloode,
herleefde, in 't hert zoo diep bedolven,
de bloem der minne, verzezen doode!

Nu dronk ik, meer en meer bewogen,
met smachtenden boezem, gansch betooverd,
den heeten glans dier gloedvolle oogen
- getemde leeuw, geboeid, veroverd.

En dieper, immer diep en dieper
drong dan mijn oog in 't uwe, - en hijgend
verzwond in de uw mijn ziel en riep er
't gevoelen wakker, eerzaam zwijgend.

Doch, of geen woord aan een van beiden
ontsnapte en 't herte kwam verraden,
toch lieten nimmer meer ons scheiden
de onzichtbaar boeiende liefdedraden! -

Kom hier! aan mij nu! 'k Wil u plukken,
gij hemelroze, uw geur verwerven!
Tot smachtends toe op 't hert u drukken,
u minnen, kussen - en dan sterven!

II.

Seit ich ihn gesehen,
Glaub'ich blind zu sein!

SCHUMANN-CHAMISSO.

En toen ik in hare kamer trad,
daar lag het liedboek open.
Ik wierp een blik op het eerste blad,
en las... ô Hemelsch hopen!

En wat dat lied mij heeft gezeid,
dat was heur verlangen, verzuchten!
Daar lag heur ziel mij opengeleid -
Wat zou ik nu nog duchten?

Mij scheen 't, iets zong daar: Ik min u weêr!
Uw blikken heb ik gedronken
in mijne ziel! - Och zwijg niet meer,
mijn hert is u wedergeschonken!

Ik denk aan u; ik droom van u....
O laat mij u voelen, u prangen

en, minnend-zalige dienstmeid, nu
en immer aan 't hert u hangen!....' -

Ik tril... Haar stappen hoor ik: wild
springt gansch mijne ziel heur tegen.
Daar lacht heur oog reeds, warm en mild...
Mijn hert, waarom gezwegen?

En spraakloos, aêmloos, eens van zin
bezagen wij de opene bladzij.
- Een zucht: ik had heur gansche min!
Zij - àl mijne ziele bezat zij!

III.

Ik heb de wondere Nixe aanschouwd,
's nachts, op haar troon van rotsen! -
Wee hem, die kolk en klip vertrouwt!
Hoor, hoe de golven klotsen!

Soms klieft zij den ruischenden vloed - Zoet lacht
op heur slanke gestalte de mane....
en vlekloos baadt zich, in sneeuw witte dracht,
de Nixe - reusachtige Zwane!

Soms zit zij, droomend, het blauwig oog
half toe; verrukt, verrukkend;
nu starend naar den blauwen boog,
dan, over de baren bukkend;

dan rijzend plots, het haar in den wind,
en stortend in wondre gezangen
al 't leed van een ziele, die, nimmer bemind,
kwijnt aan onzaadbaar verlangen!

Hoor toe dat lied.... Wat lokt het wild!
en toch hoe zacht, hoe teder
versterft het, traag, in der velden stilt.... -
Kom hier! Ik werp mij neder;...

uw voeten kus ik! Neem mijn hert,
't weze uw, met gansch mijn leven!
En mag het leen'gen uw wrange smert,
weze ook u mijn ziel dan gegeven!

Maar laat mij met mijn kille hand
de jacht van uw boezems voelen,
en rustend op uwe borst, den brand
van mijn gloeiende hersens verkoelen....

IV.

Ik heb geen wil, geen kracht meer! Heersch, gebied!
Al mijnen hoogmoed leg ik aan uw voeten.
Gij ziet me ontwapend.... Weigren kunt gij niet....
Ik zwijg niet langer, kan niet langer boeten....

Vergeefs toch zweeg ik.... Doch, ik kan niet meer....
Elk mijner woorden, duizend gekke daden,
- staar ik u aan, ik ril gelijk een veer! -
gebaar en oogslag zouden mij verraden!

Ja, 'k heb u lief... Ik smacht naar u! - Ik moet
u zeggen, welke een vlam gij hebt ontstoken....
Ik lees het reeds in uwer blikken gloed:
reeds alles wist gij, eer ik had gesproken....

Aanvaardt gij, spreek? Neemt gij mijn kus tot pand?
Ik smEEK u siddrend.... Zal 't een jawoord wezen?

- 'k Voel dat uw handjen in de mijne brandt....
Doch, in uw oog vermog ik niet te lezen:

twee tranen vullen die, met duisterheên!
Een van die perels rolt u langs de wangen:....
dien slurp ik op! Gij buigt naar mij plots heen.... -
'k Voel dan toch ééns uw mond mijn heete lippen prangen!

V.

Aan Béatrix.

Slechts éénmaal mocht mijn schuchter woord
o Slanke, u met een groet bejeegen.
Slechts éénmaal heeft me uw lach bekoord...
en toch, laat me om dat ééne, u zegnen.

En toch, wees duizendmaal gedankt:
dank, voor den handdruk mij geschonken, -
dank, voor den blik, zoo heet verlangd,
waaruit mij liefdesterren tegenblonken!

Nog nu straalt me in het hert hun gloed...
Nog glanst voor mijn bewondrende oogen
dat waterig oog, stout beide en zoet,
met blauwe kringetjes omtogen.

Nog zie 'k die wimpers, lang en blond...
Onwillig sla ik de oogen neder...

Mij smelt als was het hert.... mijn mond
zoekt vruchtloos woorden, klanken, hemels teder.

Slechts éénmaal heb ik u ontmoet.
Doch, 'k zweer het u.... klonk in uw droomen
u soms een klagstem door 't gemoed,
dan is mijn ziel tot u gekomen.

VI.

Mat, moede, lig ik op mijn spond:
 geen oogsken kan ik sluiten....
 't Schijnt, kussen streelen mij den mond....
 Fel raast de wind daarbuiten.

Doch vruchtloos nijp ik de oogen toe
 en stop mijne tuitende ooren....
 Ik ben zoo af, zoo krachtloos moe....
 maar 't herte blijft mij stooren....

Mij kiemt, in het hert, een wonder lied -
 op rythmisch-kleppenden vlogel,
 wil het bereiken het blauw verschiet
 - stout orglende liefdevogel.

En rond des lievekens zoeten naam,
 scharen, in hupplende rangen,
 zich woord en rijm gedwee te saam,
 en worden.... stille zangen....

O kom! Waar zulk een merel zingt,
 aan het werk! van het leger gesprongen!
 Voor Eene, die zinnen en ziele bedwingt,
 gerijmd, en gedicht, en gezongen!

VII.

Mijn kind! Ik weet een aardig lied,
 maar kan het, eilaas! niet zingen.
Mijne arme borst vermag het niet:
 mijn hert zou springen.

Den toon, de woorden, 'k vat ze niet,
 maar, als ik u mag bestaren,
tooverend ruischt mij het wonder lied,
 als van gouden Eolische snaren.

Och! laat mij, vol van lust en schrik,
 in uw waterige oogen lezen:
Ik lees het lied in uw zoeten blik,
 het straalt me uit gansch uw wezen.

Ik hecht mij prangend vast aan U,
 en smacht van heeten dorst.
En het lied, hoor! hemels stijgt het nu
 uit uw eigene, lievende borst.

VIII.

Wat hebben mij uw oogen gedaan,
 dat ik die nimmer kan beschouwen! -
 Dat raadsel kan ik niet verstaan....
 Het doet mij rouwen!

Ik trok voorbij uw venster heen,
 juist toen uw raamkens openstonden!
 De straat was eenzaam; ik alleen!
 'k had u zoo graag een kus gezonden....

Wat hebben mij uw oogen gedaan,
 dat al mijn bloed zich toen beroerde,
 ik *nolens volens*, stil moest staan
 of toovermacht me aan de aerde snoerde?

Ik durf u nauw bezien! En toch,
 ô loddrig oog, wat lokt gij teder.
 Stil kijk ik om, dan weer, dan nog....
 en vlucht... -
 Doch... straksjes keer ik weder!

IX.

'En had ik duizend monden,
 't en zoude genoeg niet zijn,
 Om alle die minne te konden!'

LOVERKENS. Hofmann v. F.

Ik wist wel dat gij mij behoorde,
 al hadt gij zelfs geen woord gesproken! -
 Wat elke stond ons inniger koordde,
 wij hielden 't beide stil verdoken.

't Hert vol was ik tot u gekomen,
 beraden, van verlangen hijgend!
 Nauw had ik u de hand genomen -
 ik stond daar aarzlend, siddrend, zwijgend.

Toen was het morgen - langzaam klommen
 de nevels; vogelliekens klonken
 rond ons; en aan elk takje glommen
 goudperelen, die in 't zonlicht blonken.

En, weet gij 't nog? de looze spinne
 had rond ons twee heur net gesponnen,
 onvatbaar - als die draân der minne
 die nimmer oogen merken konden.

Ik zag u aan.... ook gij sloegt de oogen
naar mij - dan weder ras ten gronde....
- Nù zou ik spreken... minstens... 't pogen...
- Doch 't woord verstierf mij op den monde.

Toen rukte ik, koortsig, uit uw handen
het liedboek dat gij kwaamt te lezen:
met blikken die van minne brandden,
heb ik u toen dit vers gewezen:

‘En had ik duizend monden,
't en zoude genoeg niet zijn
om alle mijn minne te konden!...’ -
Daar kaatste op 't gele blad de lieve zonneshijn.

Gij laast niet meer... Uw blonde schedel
zeeg op mijn boezem.... zalig wagen!
Ik zoende uwe oogen klaar en edel,
uw polsen voelde ik zwoegend slagen.

Het boek viel op den grond: twee herten
versmolten saam in hemelsch prangen!
Doch al ons lijden, trachten, smerten,
wij schreidden 't uit, wang tegen wangen!

X.

Ik heb u gezocht zoo menigen dag,
 zoo menigen morgend en avond,
 wen sneeuw op wegen en stegen lag,
 de bloemen, de planten begravend.

Ik heb u in Zuid en in Noorden gezocht,
 zoo menigen avond en morgen;
 aan ijs en sneeuw, aan hol en krocht
 gevraagd, waar gij zaat verborgen.

Aleen de listige doren wist
 u schuilen - Och! wou hij toch spreken!
 Ach! spottend loech hij, vol slimheid en list....
 O! Had toen mijn hert kunnen breken!

‘Laat, sprak hij, mijn dorens verteerd door de vorst,
 in uw hert, hunne sappen verwarmen.’
 En ik heb ze geprent en gedrukt in mijn borst:
 ‘Doorboort haar, zonder erbarmen.’

Maar toen ik den doorn uit de wonde trok,
 mijn min had den ijsschol ontvrozen:
 toen zag ik den dorrenden dorenstok
 behangen met bloeiende rozen!

XI.

Daar hangt, in 't gezellig saletje,
een wonderbaar beeld aan den wand:
de Satan, verteerd door het heimwee
naar 't verlorene hemelland!

Twee rozen verbeelden daaronder
een vroeger geschonken pand....
Die heeft zij van mij ontvangen,
voor een kus op haar mollige hand. -

Daar staat hij, een lokkige jongeling,
met goudblond kroezelhaar;
zijn trekken zijn die van een godheid,
de oogen, schrandere en klaar;

Zijn voorhoofd, hoog, doorklieft diep
der smerten breede voor;
gebeeldhouwd schijnen de wangen
uit bruin-dooraderd ivoor!

Toen nam mij het liefje de handen,
 gansch zoetjes trok zij mij voort....
 Vóór Satans beeltenis hield zij
 mij stil, met één wenk, één woord.

En onder de macht mijner kussen
 krimpens, gelijk eene veer,
 zakte haar roodbruin hoofdje,
 loodzwaar, op mijn boezem neer. -

‘Gij zijt mijn daemon, mijn Satan!
 - zoo machtig, hartstochtelik als hij
 staat dag ende nacht, in mijn droomen,
 o mijn meester, uw wezen voor mij.

Ook u drijft een knagend ‘sehnen’
 naar een hemel, donker omhuld:...:
 dit hart, dat zich steeds aan uw zij droomt,
 dat gij eeuwig toch derven zult....

Kom tot mij - Schrei, gerust op mijn boezem,
 ô mijn Satan, uw foltering uit:
 'k Wil wankelen... Waar gij stronkelt!...
 Ween voort, snik vrij, snik luid!

Ik kan u niet troosten; maar min u....
 Ik wil u beminnen - En moet
 uw liefde mijn dood zijn.... - ik min u -
 dan sterve ik.... en nog is 't mij goed!...’

Zij zweeg - Eene blinkende trane
 viel neer op mijn hand uit heur oog,

En ik zag, hoe een sluier van weemoed
haar marmeren steerne overtoog...

Ik kuste die traan van mijn hand af...
stom-dankend zag zij mij aan;
toen lei zij mijn hand op heur boezem
en brekend voelde ik hem slaan....

- 'En als ik, verlaten, weer morgen
't genot van uw kussen derf,
dan blijf ik die beeltnis beminnen
en zoen haar zoolang, tot ik sterf.

En waneer, uit de verte, uw verlangen
mij toezweeft bijwjl, in den nacht,
dan weet ik daaraan, dat mijn Satan
steeds lievend mij tegenlacht....'

XII.

Eens, toen de stond van scheiden kwam,
feesde zij zacht klein zusje in de ooren...
Arm hert! wat werdt gij mij heet als een vlam!
Toch kon ik geen enkel arm wordeken hooren!

Hoe 't fluisteren *mij* gold wist ik wèl,
dat las ik terstond, in heur enkelen oogslag...
Ik zag 't aan den lichtglans, die, hemelsch hel,
diep, onder der wimpers bevalligen boog lag.

Soms keerde zij schuins eenen blik op mij.
- Viel even haar oog dan in 't mijne: zij bloosde...
en weder, en inniger fluisterde zij
tot het gichelend wichtje, wiens handjes ze koosde.

Dan, plots, liep zusterken henen. - Men sprak
van duizend en één onverschillige dingen!
Doch, toen ik schuchtertjes opwaarts zag,
toen scheen het mij, dat zij mij toe wou pinken!

Daar trok mij nu schelms een gemollige hand
op zij: twee gitzwart fonkelende oogskens
blikten me in 't oog nu, vol verstand,
van onder zwarte, betoovrende boogskens;

en heimlik bood mij 't bekoorlike ding
vergeet-mij-nietjes - drij, vier stengelen;
en toen.... van een hemelsch stemmeken, ving
mijn hert dit woord op: - woord van engelen!

'Gedink den bloemekens,' klonk het. - O
wat ik toen voelde u openbaren,
- nooit woelde noch golfde er een boezem zoo! -
dat kon ik vast, in geen honderd jaren.

Maar dankend stak ik op mijn borst
de bloemen vast, en in vervoering
zoende ik het speelziek ding, en dorst
tot *haar* eens opzien, vol ontroering!

Doch! of zij later, weêr gansch alleen,
mijn kus van zusterkens wang afkuste,
dat weet maar zij, - is het antwoord 'neen'? -
- Ik weet, dat niets mijn min meer bluschte!

XIII.

In Juli was 't.... Wij stoeiden samen
de velden in. Het weêr was klaar!
En toen wij in 't smalle voetpad kwamen,
toen ging ik stilletjes achter haar.
Het koren golfde op onze schreden -
een gelende zee - van beider kant;
en de airkens, door haar hand gegleden,
straks gleden ze ook door mijne hand.

Goudstralen speelden rond ons beiden,
de bloemen kwistten hun zoetsten geur....
Doch, toen wij stapten door de weiden,
toen trad ik stilletjes nevens heur....
Nu volgden wij het pad niet langer....
en traden zwijgend in het woud....
De lucht werd drukkend, zwoeler, banger,
de vogels rond ons piepten stout....

Ik vatte hare hand heel zachte....
die poezle hand.... zoo malsch en warm!

Ik zag hoe zij verscholen lachte.... -
en sloot haar stouter, in den arm.
Doch toen daar, onder al die boomen
het voetpad toch zoo lokkend was,
toen heb ik, nevens haar, in droomen,
tot 's avonds toe, gerust in 't gras.

Wat ik heur zeide is lang me ontvloden....
Slechts weet ik, dat een helder licht
vol blijheid glanste op mos en zoden;
ook - op ons beider aangezicht....

XIV.

Wij speelden schaak.... Ik weet het nog zoo goed
als was 't van gisteren eerst een drietal dagen!...
Ik had het zwart; *gij* 't wit. - Met kunst en moed
bestreed ik u! - Ge ontvoerdet me al de slagen!

Ons knieën raakten nauw malkaar! - Nochthans
een electrische schok ging door mijn leden,
en 't werd me alsof een wondre liefdeglans
te mijwaart uit uwe oogen kwam gegleden.

En - schaak op schaak, en mat op mat! - Één stond
- en half mijn manschap hadt *gij* reeds veroverd.
Schaak! - Ei, mijn Nar! Mijn Paerd!... - Uw rozige mond,
riep rustloos mat en schaak! - *Ik*.... was betooverd.

Ellendig spel! Ik wist noch A, noch B!
En vruchtloos trommelde ik mijn zinnen samen.
Op goed vall' 't uit roofde ik uw Paerd!.... O wee.
‘*Mij* uw Vorstin,’ spraakt *gij* -
 ‘Neem alles!’ -
 ‘Amen’

klonk spottend toen uw woord! En waarlik, geen
twee slagen verder, of mijn arme Koning
bleef langer niet - arm weduwnaar! - alleen,
maar zocht bij uw gevangnen troost en woning.

En gichlend schertstet gij: 'Wat gij toch waagt,
mij te beroepen, roeklooze, onbezonnen!...'

- Ach! Zoo gij, hier, in 't diepst mijns herten zaagt,
daar zoudt ge eerst zien, kind! wat gij hebt verwonnen!

XV.

Ik lag, bij avonde, in mijn venster,
en zag, hoe 't gloeiend zonnerood,
langs weide en veien akker, genster
op genster, in de dauwzee schoot.

Rechts van mij heen, in losse haren,
lag door het openstaande raam,
vol jonkheidsglans, in 't ruim te staren -
een toovrend kind.... Doch, stil! geen naam!

Nóg stak de zon, bij 't langzaam dalen....
Ik dekte de oogen met de hand
en vurige blikken liet ik srralen
schuinswég.... maar stellig niet op 't land!

Of *zij* naar mij keek, blijft verholen!
Doch, uit mijn half verborgen oog
zond ik mijn zoetsten lonk, verstolen
naar 't liefje, dat door 't venster boog....

En lang - zoo lang nog, spijs het dalen
der schaad'wen, 't Westen zwom in bloed -
besloot één zelfde rozige strale
- mij, en het meisje, in éénen gloed!

XVI.

In, ernst, kind! of uwe oogen zwart zijn,
of blauw of bruin och! vraag dat niet.
Weet! Dat zij dorens in mijn hert zijn
Niets anders meld ik in dit lied.

Uw rozenmondje, zacht gebogen,
lokt mijner kussen vlinderlijn.
Voegt zich daarbij nog de glans uwer oogen,
dan willen ze u alle geschonken zijn!

In ernst! Zoo waar als op uw wangen
de glans der reinste jonkheid lacht,
laat mij u zoenen, onbevangen!
maar voel, gij, hoe mijn boezem smacht!

In ernst, kind! of uwe oogen zwart zijn,
belonk mij slechts, maar vraag het niet.
Dat zij twee dorens in mijn hert zijn,
alleen die waarheid meldt dit lied.

XVII

Ik heb a niet gevraagd van waar gij kvaamt,
 niet - naar welk Tooverland gij henenwoudt!
 'k Heb u de hand gegeven, die gij naamt,
 en, zonder eed of pand, in u vertrouwd.

Ik was gelijk de drenkling; gij - de vloed
 die d' arme henezwalpt. Hij worstelt niet;
 hij geeft zich over aan der baren woed'
 en zoekt geen reddend vaertuig in 't verschiet!

Bedwellemd, dronken van het zilte zeenat, schouwt
 hij enkel d' afgrond in: hèm lacht ze zoet
 de Dood, die uit de kolken opwaart grauwet
 en grijnst, zooals de wolf der proeie doet.

Dan, wen rond hem het schuim dolbrieschend spat,
 verschriklik lacht hij; wentelt woest zich rond,
 voelt hoe hem de afgrond aantrekt, slurpt zich zat
 in 't zure zog, met drooggebranden mond. -

Rol aan dan,?! mijn Zee! Gij zijt mij zoet!
 En - zoo gij de afgrond zijt, naar geen verschiet
 staar ik om redding uit.... Verslind me, ô Vloed!
 ik sidder van genot.... maar worstel niet!...

XVIII.

Nu wil ik u in de armen prangen
en rukken al uw vlechten los,
u 't voorhoofd zoenen, hals en wangen,
rozige lippen en lokkenbos.

Nu wil ik u, zacht neêrgezegen
op mijnen schoot, een, twee, drij uur,
van al mijn gekke droomen spreken
en 't ongebluschte liefdevuur.

Kom! Zoo is 't goed! Laat vrij het neder,
uw lokkig kopken, op mijn kniën....
Doe lang uw kijkers, diep en teder,
met smachtend lonken mijwaart zien!

Zwijg stil. Laat woord noch zucht ontglippen....
Ik voel toch alles aan 't gedrang
uws boezems; 'k zoen uw rozenlippen,
en kus uw ziel op uwe wang!

XIX.

‘Gij zijt mijn Vorst, mijn zoete Meester:
heersch en beveel!’ Zoo sprak zij mij.
‘Blik mij in 't lievend oog; gij leest er
het teeken van uw heerschappij.

Laat mij u dienen, u behooren
met ziel en lijf! Mijns herten gloed
in 't uwe uitstorten! U bekoren,
slavinne, rustend aan uw voet!’ -

Toen heb ik, dol, heur leên omgrepen,
en in mijne armen, dicht en vast,
heur lippen op de mijn genepen,
heur boezems op mijn borst gelascht;

maar toen mijn ziel, met bevend zwijgen,
in haar versmolt, één met haar werd,
toen brak, met brandend koortsig hijgen,
dit enkel woord mij uit het hert:

‘Gij, schoonste, liefdrijkste aller vrouwen,
mijn rijk, mijn adel, - mijn slavinne!
Ik heersch! mijn een'ge wet is trouwe,
uw een'ge dienstbaarheid, is minne!’

XX.

Ter eere van twee groenblauwe oogen,
heb ik gerookt den ganschen dag;
ter eere van een zoeten lach,
twee lippen speelsgewijze ontvlogen!
Ter eere van twee groenblauwe oogen
heb ik gerookt, den ganschen dag!

Met onuitspreeklik welgevallen
zoo blies ik wolkje op wolkje omhoog.
Spiralen zag ik, duizendtallen
blauw-roode ringen, rijzen, vallen -
Met onuitspreeklik welgevallen
zoo blies ik wolkje op wolkje omhoog! -

Doch, wat ik toen in al die kringen,
ringen en kronkels, heb aanschouwd,
dat heb ik aan geen mensch vertrouwd;
poëten kunnen 't niet bezingen! -
Al wat ik toen in al die kringen,
ringen en kronkels heb aanschouwd.

Ik zag er wondere vogelnesten,
en - trekkebekkend, menig paar;
'k zag monden die elkander presten,
Amourtjes, die de herten kwetsten. -
Ik zag er wondere vogelnesten,
en - trekkebekkend, paar bij paar!

Ik zag er hemel, zee, en aerde:
al wat mij toebloek uit uw blik,
waneer ik soms, vol lust en schrik,
tot in uw diepste binnenst staarde! -
Ik zag er hemel, zee, en aerde,
al wat mij toelicht uit uw blik!

XXI.

‘De wind is scherp! Uw halsje is bloot,
 en sluier en kraag - vergeten?’
 (Zij blikte ten gronde, van schaamte rood....)
 ‘Zoet hexken, ik laat het u weten....’

Nu keek zij me aan. - Een ruk van den wind
 scheidde eene pooze de blaren.
 Rillend zat daar het rozig kind;
 - wie zal het van koude bewaren?

Juist hupte een botvink over mij....
 kwietierend wipte ze in 't ronde,
 en - hop en hip! zoo schertste zij,
 de botvink: ‘Kussen heelt wonden!’

En, husch! het spottend gedaan was nauw
 uit ons oog, in de wiegende looveren,
 - och! 't halsje wierd zoo paersch, zoo blauw -
 daar begon ik met kussen te tooveren!

En ik kuste ze alhier, en ik kuste ze aldaar,
 de koude was flus vergeten -
 ‘*Indeed*, de raad van de vink was waar!
 God! Had ik dat eerder geweten!’

XXII.

Eens ben ik naar het veld gegaan
 om een muggenliedje te dichten. -
 Wie, drommel, kan me dat zingen verstaan?
 Wat zal ik nu verrichten?

Ze zijn er met honderden, vast nog meer,
 en fladdren, in momm'lende bende,
 nu links, dan rechts; nu op, dan neêr,
 een gegons - zonder slot, zonder ende!

En - gonzend - in den avondschijn,
 husch! zweven zij om mij henen....
 Wou nu maar vogel of bloemelijn
 mij zinnen en ooren leenen?

Toch *die* verstaan.... - en, op mijnen hoed,
 heb ik een bloeme gestoken,
 een gloeiende kolle, rood gelijk bloed....
 en, schertsend, heeft die gesproken:

'Wel, heere! Wat gij niet verstaat!
 Wat zou wel een mugge vertellen? -
 Zij zien, dat mijnheer naar zijn lief ken gaat,
 en ze willen u vergezellen....'

XXIII.

Een rozige straal der avondzon
 dringt spiedend door de groene blaren.
 - Zoo 'k nu eens waerelden scheppen kon?
 Och, zoo we nu saam in den hemel waren?

Uit mijn herte borrelt een minnezang.
 Want *zij* zit nevens mij, en teeder
 bestaat zij 't blad, nog zuiver en blank,
 en droomend schrijf ik de woorden neder.

‘Dat zal weer een lied van kussen zijn’,
 zoo spot zij lachend. ‘Kussen, kozen,
 daarin, vóór alles, ken ik u fijn!
 En dan, wat prachtig rijm op “rozen”!’

Ik sprak: ‘Gij zijt wel vroed voorwaar!
 'k Wil u mijn bloem, mijn roze noemen....
 Is 't roosje niet - vorstin der bloemen? -
 Vrij weze dan 't rijm noch rijk, noch raar...
 geen zal toch beter uw schoonheid roemen!’

Daar werpt zij mij een oogslag: gansch
 heur ziele schijnt mij toegevlogen. -
 Gij dalende zonne, berg uwen glans;
 'k Wil niets meer zien, niets dan hare oogen!

XXIV.

Gij, zonne, hebt gij geen heller licht
om, godlik, daarboven te pralen?
Sier de akkers met uw schoonste stralen,
verguld met uw lachjes mijn liefjes gezicht,
waneer wij te saam door de dalen
dwalen.

Gij, lente, die over de velden lacht,
hebt gij geen frisscher blaren?
Vlecht jeugdig loof in 's liefjes haren -
Ik heb met het bruidjen een tochtje bedacht:
nu ga ik met haar langs de baren
varen!

Gij, vooglen, hebt gij geen blijder geluid,
kent gij geen zoeter kooren?
o Laat ons, wijd en zijd, die hooren!
Ik houd op mijn boezem, mijn schat, mijne bruid:
zij zal mij voor eeuwig bekoren,
behooren!

XXV.

Geen streek zoo bar, geen plek zoo klein,
toch kan men 't noodig lommer vinden
dat schutte tegen zonneschijn,
bescherme tegen storm en winden.

Geen plek zoo klein, geen streek zoo bar,
beminnen kan er man en vrouwe...
Fortuin en roem, vrij blijft ge ook ver...
Ruim vindt men 't al, in liefde en trouwe!

Kom mee.... Geen plekje is daar zoo klein,
waar 't mos u geen tapijten weve,
waar op uw rozenlippen, rein
van alle vlek, mijn mond niet kleve!

Kom meê. - Geen streek is daar zoo bar,
vertoont zoo naakte en kale kusten,
waar gij, blijft maag en vriend ook ver!
niet veilig op mijn schoot moogt rusten.

XXVI.

Zij pruilde! -

Somber fonkte 't oog
 en had geen lonk voor mij meer over...
 O wreedgefronste wenkbrauwboog...
 Heur hand brak twijgen uit het lover
 en wierp de blaren langs den grond...
 Wie had der lieve toorn ontstoken? -
 Mij welde een smeeking naar den mond...
 Doch hoe, mijn God! haar aangesproken?

Toen greep ik, stilletjes heure hand
 en drukte die.... Zij trok haar weder!
 'Wat scheelt u.... zwijg niet langer.... Kan 't
 u zoenen, ik kniel voor u neder...'
 - Zoo innig, zielvol, klonk mijn woord...
 Een poosje blonk heur oog mij tegen...
 Wat vonnis heb ik toen gehoord?
 'Laat mij met vreê.... en ga uw wegen!'

Een moordpriet, dwars door 't levend vleesch
 in 't bloedend zinderend hert gestoken,

was mij dat woord....

- 'Welaan, klonk heesch
en dof mijn stem.... 't zoo! gebroken
hebt *gij* mijn heil.... Aan mij de smert!
Vaarwel....' - Ik stapte, wankelend, henen....

- Toen vloog zij gillend op mijn hert
en kuste mij, met bitter weenen!

XXVII.

Zoo lagen dan, twee vijandlike kampen,
 Skythia's jeugd en 't Amazonenheir
 strijdvaerdig op den boord der Tanaïs,
 langs Noord en Zuid, ja, alle vier de winden,
 van wal en toren, schans en gracht omringd. -
 Soms streed men vreeslik: lans en slagzwaerd ronkten
 dan, uren aan één stuk, op leedren schild
 en stalen helm, en pijl en werpspies siste
 scherpschuiflend heen, door dikke wolken zand,
 dat opwalmd onder 't hoof der heete rossen.
 Soms echter volgde een rustdag - Vreedzaam klonk dan
 van 't een naar 't ander heir, de vlakke door,
 een vrooliek lied, en enkel op de wallen
 blonk, hier en daar, de speer der goede wakers
 en kaatste ginsters in den zonnegloor.
 Dan staarde soms, van uit hun kamp, een schaar
 blondlokkige Skythen wijd de dalen over:
 als zilver rolde ginds de Tanaïs,
 groen blonk de wei, en ver, heel verre, draafden
 soms Amazonen, in hun langen mantel

gehuld, op 't zwarte ros. en rechtstreeks naar den stroom.
 Daar borg dan eene wijl een heesterbosch
 de schoone ruitersinnen, en bewondrend,
 zag 't jonge Skythenvolk, met flonkrende oogen,
 als Leda's zwanen, een Naïadengroep
 wellustig dartelen door den klaren stroom,
 tot aan de malsche heup in 't schuimend water,
 de haren los heenwaaïend langs hun schouders! -

Toen dacht daar een, doch sprak het woord niet uit,
 aléén de blik schoot ginsters naar de vrouwen:
 'Schoon zijt gij wel, slank als Aphrodite!
 Blijde is uw spel, en 't zilverspranklend nat
 lekt zalig kussend uwe blanke voeten!
 Toch faalt u iets! - Een Tryton is te kort u!
 Die wil ik zijn... al ben ik ook een Skyth maar!
 En dan, wie weet,... het water is zoo klaar...
 de lucht zoo zwoel en 't loof zoo geurenzwanger...
 En spottend loech de jongeling in zijn binnenst
 en brouwde plannen...

's Anderdaags, ten tijd'
 waarop de schoonen op hun vlugge rossen,
 als naar gewoonte draafden naar den stroom,
 sloop ongezien de Skyth naar d oever toe,
 zocht stil 't geheimste plekje tusschen 't loof, - zoo
 dat geen hem zien kon, hij de gansche vlakte
 beheerschte met een blik! - en hield zich daar
 zoo stil verborgen, dat het tortelpaar
 wiens nestje wiegde, boven in de blaren,

niet eenmaal opschrok van een tak die kraakte,
een twijg die brak, een slensend blad dat viel...

Traag kwam nu d'avond. Rozenverwig blonk
het West; een lichte nevel hief zich walmend
van uit de weide en vroolijk klappend, schaterend,
hield de Amazonendrom bij 't water stil,
niet wetend wát twee kijkers op hen brandden...
van tusschen 't loof, ginds, bij dat tortelnestje....

Nu vielen een voor een, de mantels neer;
m'ontgespte 't harnas, nam den helm van 't hoofd,
en schoon, door de avondgloed berozigd, stonden
de vrouwen daar - een ideale groep,
waar 't incarnaat der wang, het git der wimpers,
wedijveren met het fijnste ovaal gelaat,
wen sneeuwen borst en arm en mollige heup -
een symphonie van sappig kernfrisch vleesch en
aanbidlik lijnenspel - u deden denken
aan 't godlik schoon der goddelike Cypris.

Plots klappert, plassend, als een zwanentrits!
de schaar den stroom in.... de een maar half in 't nat,
een tweede duikend, andre moedig zwemmend
van d'een naar d'andren boord, of - op den oever,
den voet in 't water, op het mos gestrekt!

Steeds roerloos zat de Skyth, in 't loof, op loer...
vol wondren lust, en toch geen kreetje wagens.
En zie... Daar kwam nu één dier lieve zwanen,

vast een der jongste, een slank en rijzig wicht
 met gloeiend oog en breedgewelfden steern,
 steeds dichter dichter bij zijn loozen schuilhoek,
 steeds verder, verder weg steeds van de zusters...
 Daar dreef zij beeldschoon, statig, een godes!
 door 't blonde nat, den weelgen lokkenbos
 heenschuddend achter haar, gelijk een sluier...
 Haar boezems golfdn als het water zelf;
 in 't laatst geglim der dalende avondzon
 scheen zij omringd als met een stralennimbus.

Toen, voet voor voetje, zonder dat één twijgje
 verroerde, trad de Skyth de heesters uit,
 liet neer zijn kleed, en, met een bloemenkrone
 op 't hoofd, trad hij, onhoorbaar stil, in 't water,
 en zwom haar na, met rhythmisch handgebaar...

Nu schrikt zij op... -

Zou dat een vijand zijn?

Een van die booze Skythen die zij haten?

Doch, durft hij 't aan - die is gewis een held! -
 een mijl van 't Kamp, en gansch alleen, te baden
 in 't zelfde nat als zij en 't zustrental?

Neen! 't Zal een Tryton zijn, een zoon der waatren!
 een schalksche minnaar van Naiadenkussen... -

Nu hecht ze op hem een langen zoeten blik...

Zij vindt hem schoon.... is reeds zoo schuw niet meer;

zij vindt zijn oogslag vol oneind'ge zoetheên;

fijn is zijn mond, harmonieus zijn leden!...

- Hij nadert even, lacht zoo teêr haar toe....

Zij zwemt naar d' oever, vlijdt op 't mos zich neêr...
 Hij volgt.... Zij stribbelt niet, - stoot niet hem af. -
 Vat hij haar rechter, ook de linker biedt zij.....
 Daar spreekt hij thans!

- O neen! Geen Tryton is 't.
 'Een Skyth bist-du! Dijn taal heeft di verraden!
 En toch, wat spreekt hij zacht en manlik tevens....
 En welgevallig drinkt zij ieder woord
 in hare ziel, vol onbewust begeeren!...

De zon is weg.... Reeds pinkelt de avondster...
 een veil'ge donkerheid bedekt de velden;...
 nog baden de Amazonen door den stroom;
 nog zit het paar, den mond vol zoete woorden!
 Hij vlecht zijn arm haar middel rond; strikt zacht
 den haren rond zijn hals, en tilt haar traagjes,
 onvoelbaar schier, met zachten til op til,
 op zijnen schoot, en zoo, tot op zijn herte....

En dat de ruwe zoon der barre Steppen,
 de bleeke Skyth, met zijnen enkelen kus,
 veel beter dan met zwaerd en spies, de vrouw
 verwonnen had, bewijst ons de oude Sage.
 Des anderdaags, toen weêr de krijgerinnen
 zich baden kwamen, had ten liefdetocht,
 een tweede Tryton d' eersten vergezeld,
 en vond op beurt een tweede Naïade.
 Dra kwam een derde, die hetzelfde ervoer,
 flux heel een drom, die allen 't zelfde ervoeren,
 tot, eindelijk! - ja, dit was de grootste slag

waarvan ooit boek gewaagde - beide legers
vergaderden op d' oever van den stroom,
zich elke Tryton een Naïade koos,
haar zachtjes toesprak, rond heur poezel middel
zijn ruwen arm vlocht, en, in haren hals,
op 't vreêverdrag der min den stempel drukte:
- een innigen kus op een fluweelen huid,
een kus, met milden woeker weêrgeschonken!

XXVIII.

Zeg weet gij 't nog; zeg, weet gij 't nog?

Gij vluchttet voor mij, ô beminde!

Ik riep! 'Ik krijg u en vang u toch!

al waart gij zoo vlug als een hinde!'

Als wieken wiegden achter u heen,

op den wind, uwe golvende haren,

en tooverend bogen uw slanke leên

bij 't rustloos voorwaarts varen!

Zeg, weet gij 't nog? - Als een zilverslang

kronkelde, ver door de weiden,

de beek; de vogels - gewiekt gezang,

fladderden over ons beiden.

'Gij beke, riep ik, gij, water klaar,

och! houd haar, och houd haar toch tegen...!'

Klapperend vloeiden de golfjes, maar

blond-hexken liep lachend heur wegen!

Toen was het de beurt van de rozenheg:

'Groei toe! wordt dichte hagen!

Daar vliedt mijn schat! versper haar den weg;
Ik wil op mijn borst ze dragen!
Groei toe vóór haar voeten! gij, heesters en woud!
Weerhoudt haar, groenende dreven!
Ach! 'k zag u verdwijnen in 't wiegelend hout!
Geen kusje mocht ik u geven!

Toen riep ik, in 't eind, tot mijn liefde: 'Ga!
breng heur tot mij, in mijne armen!
Verlangen der minnende ziele, sla
heur het herte, zonder erbarmen!..'
En ziet - wat hage vermocht noch beek,
u, wilde, vermurwen en weeken,
- één kreet van mijn ziel - en de schuwheid week:

Gij kwaamt mij zelf uw lipkens tegensteken!

XXIX.

Avond was 't... De vogel zweeg -
 Wij traden,
 zijde aan zij, de breede dreve door.
 Heimlik spraken, boven ons, de bladen;
 zoele windjes zongen ons in 't oor...
 Zwijgend zagen wij de slanke boomen
 luchtwaarts dragen hunne zwarte kruin.
 't Weiland lag in 't halve licht te doomen;
 koeien dwaalden grazend door het duin...

Vluchtig heil, van nauw een tweetal stonden...
 Vrede en min, waarbij geen Eden haalt!
 Waarom vliedt gij dan? - of is 't dan zonde
 dat der engelen heil op de aerde daalt?
 Zaligheid! die hand te mogen drukken
 die in de uwe beeft, van 't puurst genot...
 Godenlust, een kus te mogen plukken,
 weenend schier, maar zalig als een god! -

Avond was 't... Mijn arm omsloot haar leden...
 Schuchter lag haar handje op mijnen arm.
 Slechts bij poozen, heimlik voortgeleden,
 drukten mij haar vingers, zacht en warm...

Hare boezems voelde ik stijgen, dalen,
haren adem slurpte ik dorstig op....
- En de volle maan, met gouden stralen,
dreef vol droomen langs der beuken top!

Was 't een wind, die ruischte door de blaren?
- Dichter, inniger, drong zij zich tot mij. -
Plots.... als voor een schrikbeeld opgevaren,
door de donkere loovers, vluchtte zij....
'k Ving haar weder.... 'k Zoende, wellustdronken,
eindloos lang haar voorhoofd, lip en mond,...
ook hare oogen die als sterren blonken,
't kuiltje, dat op hare kinne stond...

'k Hield haar lang in mijnen arm gesloten...
Immer voelde ik 't golven van haar borst.
- O mijn hert, nooit hebt gij meer genoten...
Ik was zalig, trotsch gelijk een vorst...
Weg was gansch mijn *ik!* Versmolten was het,
heengestroomd in u... En gij, ook gij
gaaft? weêrloos over, - ja, ik las het
in uw blikken -
aan mijn heerschappij!

XXX.

Aan Béatrix.

O Zeg! is 't de glans van uwe oogen?
 is 't een louter toeval wellicht?
 - Steeds suist mij en zingt mij in de ooren
 een eeuwenoud gedicht.

'Het waren twee koningskinderen,
 'Zij hadden malkander zoo lief...
 'Zij konden bijeen niet komen:
 'het water was veel te diep....' -

Nooit raakte ik u nog, dan in droomen....
 Geen woord nog en zeydet gij me ooit!
 Eens heb ik uw hand genomen....
 Die heeft lang in de mijne gegloeid....

Toen heb ik geen woord gesproken;
 geen zucht is uw' lippen ontgaan....
 Toch kromp, als doorboord en gebroken,
 mijn hert, toen ik henen zou gaan....

Doch thans! Wen opnieuw ik bestare,
 Meduse, uw hemelsch gezicht,

weer zingt, rampspellende mare -
in mijn oor het aloude gedicht....

Mij wordt het - dat God ons beware!
als hoorde ik den wassenden vloed....
Wild buldert de dreigende bare
die ons beiden verslinden moet....

XXXI.

Door 't blijde, wijde Zoniënbosch,
ben ik met u getogen.
Uw lange lokken golfdén los
en streken mij wang en oogen.

Ik hield mijn rechterarm, gansch teêr.
rond uwe leden geslagen!
Door gansch de waereld, heen en weer,
had ik u willen dragen!

Klonkt gij voor ons, ô vogelenlied,
dien dag, door de suisende blaren?
Gij, stralen, die de zonne schiet,
zaagt gij ons zalig dwalen?

Smal was de weg, doch helder licht
speelde er... - Gansch wijd, in de verte,
lachte ons de hemel blauw in 't gezicht,
wolkloos en rein, als ons herte!

Over des wegels pinkelend gras
zag ik ons schaduwe zweven...
nu één, dan dubbel, dan smeltend weer ras
tot één, gelijk gansch ons leven!

XXXII.

Aan Molly.
Chopins 'XIIIe Nocturne.'

Gedenkt gij soms dien zaligen avondstond?....

Wij zaten aan 't klavier.
In 't halve donker
grauwde de kamer....
Rozenkleurige strepen glommen
ver nog in 't West,
en verzwonden, langzaam, langzaam,
in 't immer groeiend - groeiend avondkleed,
dat uit het Oosten naar den Zenith klom,
eerst helder blauw,
- een lielevrouwenmantel -
dan blauwer steeds, allengs met git getint,
en eindlik zwart,
als het baarkleed dat een lichter dekt!
Doch heimlik pinkten toen de lieve sterren,
vriendlik op ons,
door 't openstaande raam -
en 't scheen mij toe - zij waren gansch uwe oogen

En zie - de blanke toetsen langs,
dansten uw sneeuwen vingeren,

nu op, dan neer,
 nu fel, dan stiller weêr,
 dan trager, lichter, vol van droevige ernst....
 En het gevoelig snarenbrons
 trilde, bij eiken vingerslag,
 en trillend ruischten door de stille zale
 de tonen henen
 - vogelenstemmen duizendvoud, -
 en door hun klanken, als bij toovermacht,
 sprak, tot ons beider herte, in wondre woorden -
 de geest des lieven maëstros
 dien me uw spel vertolkte,
 de minlike Chopin, - uw lievelingsdichter.

Daar ving nu 't *Lento* aan:
 - een plechtig kleppen van Condorspennen,
 hoog in de lucht des avonds. -
 Gansch zachtjes vlocht ik
 mijn arm uw leden rond,
 en staarde droomenvol
 u aan -
 u, en uw êeltgetinte rozenwang,
 nu rood van het vuur
 der heilige kunstontheffing!
 En zie!
 Bij 't langzaam klagen der tonen
 werd het mij plots,
 als rolde voor mij
 door d' avondzonne begloord,
 - als een stroom van goud en purper -

de aloude Rijn,
Germanjes moederader!
Daar rees nu -
bekorend,
voor mijns geestes
oog de Loreley,
de Nixe wonderschoon,
met de avondsterre
in de lang neer-golvende lokkenpracht,
waarvan, als zilveren peerlen,
de waterdruppels vielen....
En ik droomde, gelieve!
gij waart de Loreley,
de wonderfee!
En wen het bontafwisslend klankenspel
thans immer rasser werd;
uw vingren wilder en luider,
driftenzwangere tonen
opwellen deden uit het sprekend staal;
wen gansch het lied tot ééne stem versmolt,
't verlangen uitend van een groote ziel,
't verzuchten naar een ongekend genot,
het wild begeeren naar een feeënkus
- toen scheen het mij, liefste!
ik was de visschersknaap,
die zwankend op 't bootken
langs klippen en rotsen toog,
maar immer toch,
wat ook de vloed mocht zwellen,
de boot te sturen wist, -

lijnrecht naar U!...
gereed, o mijn kind,
om door uw' arm omvangen,
in zaligen wellust gelascht op uw boezem,
te zinken
met u in den duiz'ligen afgrond,
ik arrem, liefdezoekend menschenkind!
in de diepe, versmoorende wateren!

XXXIII.

In droomen heb ik een hutje gebouwd,
een voorschoot groot, voor ons beide.
Daar werd gij nog enkel door bloemen beschouwd,
en door mij, in eene eindlooze heide.

Van leem was het hutje, van stroo was het dak;
maar groenende ranken omhulden 't
met menigen frisch omloverden tak;
dan - zonnige stralen verguldden 't.

Naar d'Oostkant, ter rozig stralende lucht,
stond immer het raamken open:
en vogels en pepels, met vlucht op vlucht,
zijn stilletjes binnen geslopen!

En 't scheen mij, dat waren, uit vroeger tijd -
die pepels, mijn minnend verlangen,
die vogels, de liedjes zoo mild u gewijd,
vol kleur van uw lippen en wangen!

Ik zag ze u omzweven, in blinkenden zwerm;
zij streelden u wang en lippen,

ze omzweefden u, voorhoofd, boezems, arm
en mond, als om zoentjes te nippen. -

Doch ik, diep zwijgend, staar ik u aan,
en lustigjes lacht gij en bloost - want
steeds lachelt de zon door de wingerdblaan,
door 't vensterken, kind! langs den Oostkant!

XXXIV.

Nog zie 'k het daar soms voor mijn oogen staan,
't preeelken, waar wij, in hemelsch praten,
diep in de luistrende, fluistrende laan,
 onder de blaân -
vaak hemel-zalig te kozen zaten.

Reeds verwt de herfst uw loover vaal,
gij vrije, wilde wingertranken.
Toch ziet men nog, hier en daar, een schraal,
 schamel en kaal
varenbloemken te wiegelen hangen.

Gansch samen, och! zoo dicht, zoo dicht,
zitten wij, handen in handen, te droomen,
en zien hoe het dalende zonnelicht,
 zilveren schicht -
goud-rozig priemt door heesters en boomen.

Nog dichter, dichter schuift gij thans bij...
 daar vlecht ge op eens uw twee blanke armen,

mollige banden der liefde, rond mij,
als poogdet gij,
moeder en bruid! op uw hert mij te warmen.

Wijkt licht de zon thans? Is 't geblaart
als onder toovermacht, verdwenen?
Voert mij een Alve weg van de aerd? -
Slechts u, mijn kind! slechts u bestaat
mijn oog! en juichend moet ik weenen!

XXXV.

Nog houd ik 't boek in mijne handen
dat mij haar bode weder bracht....
Hoe wonder, liefde! is toch uw macht! -
Ik voel op eens mijn hert van leeslust branden....

't Zijn minnedichten, - rozenkrans
een slanke hexe in 't hair gevlochten! -
die meermaals vast verspreiden mochten
op hare wang des hemels puursten glans!

En onbewust van 't gekke plegen,
herlees ik alles, lied voor lied....
En uit elk blad, - vast raadt gij 't niet?
uit ieder vers walmt lokkende yhlanggeur mij tegen...

En elk dier walmen wordt voor mij
een zucht, bij 't lezen, harer borst ontvlogen.
Ik adem alles in, met lange togen,
en droom, een stond, haar weder aan mijn zij!

Doch al die verzen, twintigtallen
die 'k onderschrapte als liefdeboôn,
toen ik haar 't boekje zond, - die klinken nog zoo schoon,
nu ik, luidlezend, hen daarheen doe schallen!

Want, hoe dat komt... o ja! dat weet ik niet...
ten minste ik durf of wil het niet verklaren!
Twee zwarte stipjes merken menig lied,
waar, eer *zij* 't las, nooit zwarte stipjes waren....

En 't wordt me thans, alsof uit al die blaân,
een heimlik fluistren kwam tot mij gerezen:
'Gij ziet... Het schelmsche teeken werd verstaan!' -

Aanbeden boek! ik zal u gansch herlezen....

XXXVI.

Hoe lief het was, 't saletje blauwbehangen!
- De bange zomeravond drukte op de aerd:
een onweêr was op handen; in den gaard,
verstierven lang de schelle vogelzangen.

U hield ik op mijn schoot.. Uw voorhoofd rustte
op mijnen arm, juist onder mijnen mond...
Ik zoende u zalig! En hoe meer ik kuste,
hoe puurder en hoe schooner ik u vond.

Aanbidlik laagt gij daar, in 't halve duister,
en ambergeurig walmde uw ademtocht...
Doch, aan den trans, daar vlamde, in vollen luister,
't goudglansend ijllicht wijd door de avondlocht.

XXXVII.

Mij hebben wondere droomen
de lievende ziel gestreeld.
U, mijnes herten hellicht,
u worden die niet verheeld.

Wij plaanden, aan de aerde onttoogen,
over zeeën, veld en heid',
over bergen, lucht en wolken,
in de godlike onmeetbaarheid.

Op vleugelen der liefde gedragen,
ontheven van zonde en schuld,
beklommen wij sferen en zonnen,
in vleklooze mantels gehuld.

Op de hoogste van alle de sferen
zegen wij neêr, in gebeên.
Daar woelden, zoo verre wij schouwden
cometen en zonnen dooreen!

Ginds draaide, in bloedige dwarling,
de groote zonnebal;
lager de maan; - nog lager
onze aerde, met berg en dal.

En daar stonden wij, hand in handen
met van hoogmoed zwellend hert
en peilden, vol hemelsch verlangen,
met één blik, die oneindige vert -

Wij zwegen. Verleden en toekomst
lagen ons blootgeleid.
Door onz' waaierende lokken golfde
de wind der eeuwigheid.

Al wat, hier op aerd, ooit minde,
wat immer daar minnen zal,
't zweefde alles, in eindlooze rijen
daarhenen, met juublend geschal.

En over dat alles glanste
der Eeuwigheid rozig licht,
en de weerschijn kaatste terugge
op uw, en op mijn gezicht;

en de sterren, de zonnen, de manen
zongen - En 't machtig gepepsalm
wekte met dreunende slagen
der hemelen wedergalm....

Doch wij, - zoo beminnen de goden!
daar vlogen wij plots malkaar,
met een schreeuw op het hert, en ons kussen
weerklonken wonderbaar.

En hert op hert, en lippen
op lippen, daar stonden wij beid' -
vergood, als twee stralende zonnen,
in der eeuwen eeuwigheid.

XXXVIII.

Aan Béatrix.

‘Spilleken, spilleken, stalen spilleken,
loop flus uit!
Maagdenhert heeft graag zijn willeken!
Voer den bruidegom bij de bruid!"

En als gij - stil - aan het spinnen zijt,
'k weet niet waaraan het ligt,
ik dwale u na, of zwerf u wijd,
toch hoor ik 't brommend-rommend wiel altijd....
toch zie 'k uw blank gezicht! -
Rom! rom!... spin voort, kind!

Ik zie twee witte voetjes drukken
op 't rad, dat zwenkt met schok op schok...
Twee sneeuwen vingerkens zie ik plukken
vol vluggen lust, den vlassen rok!
Twee lippen zie ik blozen,
één kuiltje in elke wang,

en och! of ik een kus verlang? -
 Op beide wangen blozen
 rozen,
 en uit dat mondeken bloeit.... gezang!

En is dat wellicht een too verspil
 waarop gij uw gareken windt,
 ik keer mij en wend mij, waarheen ik wil!
 geen macht die mijn gloeiend verlangen still':
 ik *zal* en *moet* tot u, mijn kind....
 te traag zijn mij lucht en wind!

'Spilleken, spilleken, stalen spilleken,
 loop flus uit!
 Maagdenhert heeft graag zijn willeken!
 Voer den bruidegom bij de bruid!'

En als gij - stil - aan het naaien zijt,
 'k weet niet waaraan het ligt,
 ik dwale u na, of zwerf u wijd,
 toch hoor ik - pik-pik! - steek bij steek altijd,
 toch zie 'k uw zoet gezicht.... -
 Pik! Pik! naai voort - kind!

Dan schijnt het me soms, of daar zweven
 naald, spilleken, gareken, - drij
 gezanten der liefde! en die weven
 duizend verleidende draden rond mij!

Ik zie uwe lipkens blozen,
 zie 't kuiltjen op kin en op wang....
 en och! of ik een kus verlang? -
 Op lip en wangen blozen
 rozen,
 en uit het mondeken bloeit.... gezang!
 Hier baat geen willen! 't Is *moeten!*
 Het trekt mij al te saam....
 Ik gil en krijt, aanroep uw naam! -
 'k Lig reeds gebonden voor uw voeten!

En is dat wellicht een toovernaald,
 vast ook wel toovergaren?
 zoo wou ik wel dat, waar gij gaat of dwaalt,
 elk gerzeken, waar de zon op straalt,
 elk webje der spinnen tusschen de blaren -
 spilleken, naaldeken, gareken waren!

‘Naaldeken, gareken, stalen spilleken,
 loopt, loopt immer vlijtig uit!
 Maagdenhert heeft graag zijn willeken!
 Voer den bruidegom bij de bruid!’¹⁾

1) Zie *nota's*.

XXXIX.

Van twintig uren wijd, - om eenen stond,
 een oogenblikken maar bij u te zijn,
 uw borst te voelen, zwoegend op de mijn
 en in mijne armen - kom ik, als een lam
 gedwee, tot u gesneld....

De nacht zakt traag
 op 't landschap, wijd en groen, waardoor - een slang -
 de stoomkoets, hijgend, rammlend, henenbriescht,
 verslindend weide en veld en boomd en bosch
 in duizelige vaart. -

Oranjerood
 blinkt nog het verste West; het Oosten grauw
 reeds half in schaduwen, en els, en wilg,
 en ook het ploegros dat, door 't veie land
 zijn lange voren trekt, - dat al verdwijnt,
 versmelt allengskens in den avondsmoor
 en wordt tot nacht....

Ik, echter, warm gedost,
 in 't breede reiskleed, voel mij 't hert zoo vol....
 en, wen mijn ziele wilde sprongen springt
 naar u, - wen, rond mij heen, in 't malsch *coupé*,
 een oude *gentleman* met bakkebaard,

een blonde *lady*, rood van mond en blauw
 van oog, in stilte turen door de ruit,
 en zuchten naar *Old-England* en de Teems -
 heb ik, verliefde dichter, dezen droom....

Ginds, waar de Dijle loopt door 't groene dal,
 in 't eeuwenoude Zoniënbosch verdwaald,
 daar houdt, een vroegen nacht - lang, lang geleên! -
 een jeugdig ruiters stil en wipt van 't ros,
 dat schuimt en dampst van wilden rennenslust
 en witte vlokken spreidt het neusgat uit
 op maan en vacht, stampvoetend tegen de aerd.
 Dát is een Nerviër - een forsche telg
 der wijde woudnatuur, één die noch vorst,
 noch opperheer, - aléén de gouden zon
 hoog aan den hemeltrans, de vrije lucht
 die waait waarheen zij wil, en raaf en gier,
 en donderslag en bliksem, - boven zich
 herkent in vrijheid....

Prachtig staat hij daar
 en streelt des kleppers schouder met zijn hand,
 en strijkt het dier de breede manen glad
 en schudt zijn eigen lange lokken, die
 in rosse vlechten, kronklen rond zijn wang,
 vierkant'gen schouder, forschen stierennek
 en eedle wangen. Vuur gloeit in zijn oog,
 dat stralen schiet van hoop en zoeten drift,
 diep onder bruine brauwen; - nu eens staart
 hij naar het donkrend Oosten, dan naar 't West,
 en zucht dan even, - zacht, doch mannelijk,

onhoorbaar schier, als tegen wil en dank! -
Hem drijft de minne.... Ginder, waar de Rijn
in grillige bochten drijft zijn gouden vloed,
daar woont, een boogshot van den stroom, een maagd,
des Skalden dochter, blank als Frigga, de
godin der minne.

Mijlen verre reeds
kwam, uit zijn land de fiere jongman. Dorst
en hitte plagen hem. - Daar schiet een bron
ten wortel van een eik; flus bukt hij neer,
de fiere, denkt aan Woden, die 't al geeft,
en schept, in zijn vereelte handpalm, twee,
drij koele dronken. - Dan, den leitoom in
de linker, slaat hij frisch de rechter aan
des dravers maan; wipt op den breeden rug
en drukt den blooten hiel, als leder hard,
het dier de lenden in!....

Ras, als een pijl,
snelt - hinnikend - het edel ros vooruit,
en snuift met wild genot den avondsmoor
die om de heesters walmt....

'Opheisa! bruin,'
zoo juicht de ruiter! En de vallende avond
spreidt door de bosschen, waar de vogel zwijgt,
des Nerviêrs lied, en 't stampen van zijn klepper.

XL.

Het liefste lied dat ze immer zong,
kwam mij door het herte spelen,
't Was laat in den nacht. De nevel hong,
als een vool, op der hoving prieelen.

Den ganschen dag reeds had ik gegaan
om een lach van heur lippen te ontmoeten.
Ik voelde mijn boezem brekend slaan,
en bleef staan op wankelende voeten.

Daar stond ik, van achter 't syringaloof,
door de twijgen verborgen, te spieden....
hoe daar soms, langs de ruiten een schaduw schoof,
om daadlik weer henen te vlieden....

Toen rees het op nieuw in mijn hert, heur lied!
en ik zong het, met bevender stemme,
nauw hoorbaar soms, versmacht door verdriet,
dan luider, vol somberen klemme.

Doch, toen aan het helderverlichte raam,
heur beeld weêr verrees, voor een pooze,
toen klonk van mijn lippen nog enkel heur naam...
en ik weende, als een moederlooze!

XLI.

‘ROMEO.’

De velden scheemren, in den valen glans
 der maan. Een lijze wind lispt door de twijgen...
 Zwart ligt daar de oude burcht, met wal en schans,
 beweegloos spook, gehuld in onverbroken zwijgen...

Daar sluipt, den hofmuur langs, een ranke, trage schim,
 schoorvoetend, tastend soms. Bij 't vale stergeglim,
 zou een bespieder die den zwerver goed belette,
 het lief erkennen van de zoete Juliëtte. -

Glanst daar een ster, ginds, achter 't myrthenperk?

- Een felle klaarte schiet door al de blaren
 en, uit het gothisch venster, klinken snaren
 en liederen rijzen, als op engelenvlerk
 gedragen, naar de lucht....

De schim staat stille....

‘Zij’ - is 't versmoorde woord. -

Een langend oog
 staart, vonken schietend, naar 't geopend raam omhoog,
 en verder sluipt de schim, - terwijl de snaren trillen -
 door struik en heester, langs een eng, eng pad, vooruit.

Krijstcht daar geen nachtuil,... twee... tot driemaal? - Weder
houdt stil de jongling! 't Zoete lied sterft uit
en van 't balkoen rolt stil een zijden ladder neder....
Twee kloeke vuisten grijpen die - een snelle voet
drukt, wild - doch vast, de koord die rekt en waggelt....
Daar spreidt de maan heur liefeliksten gloed
vlak op de schim.

Met nauwliks hoorbaar 'ach' helt
een teer blond maagdenhoofd, van op 't balkoen
den waaghals tegen, en een innig-lange zoen
versmelt in 't zuchten van de lentewinden....
en blij begloort de maan een zalig paar beminden.

XLII.

Och! laat de hoving open,
 schuif enkel de luiken dicht!
Gansch heimelik kom ik geslopen
 door 't loover, en recht naar uw licht!

De nacht moog hel of zwart zijn,
 't gebladert geluw of groen....
Voldag zal het, hier, in mijn hert zijn,
 en machtig mijn zengende zoen.

Gij, wacht mij! Lees ondertusschen
 een paar van mijn liederen! - Dat moet
uw wilde verlangens sussen,
 verkoelen uws herten gloed.

Soms gaat gij, in slepende vouwen
 van 't golvend lilakleed,
door 't heimelik spleetje schouwen,
 het mondje tot kussen gereed....

Ik nader!.... Lang, uit de verte
 groette ik uw licht alreeds:

van wellust zwelt mij 't herte,
begeerte groeit nog steeds.

Geen sterre, neen! zal mij verraden:
die bergen ginds alle hun licht,
en daar wiegelt het gras, langs mijn paden,
nog tienmaal zoo donzig en dicht.

Geen stappeken kunt gij nog hooren....
Geen takjen roer ik nog aan!
Daar sluit gij mijn boek - spant de ooren,
staart droevig de uurplaat aan

en zucht.... - Juist sluip ik binnen!
Gij siddert.... en trekt me op uw schoot....
Och - laat mij zoo immer u minnen,
bemin mij, op beurt.... - totterdood.

XLIII.

Zoo is 't goed! Kom bij mij thans!
Reik mij bij uw handen....
dat ik u bezitte, gansch!
duurbaarste aller panden!

Zoo is 't goed.... Geen nijdig licht
koom' uw wang bemalen....
't Duister bergt me uw zoet gezicht,
doch - uwe oogen stralen.

Wang noch lipken kan ik zien,
doch - uw adem voel ik!
Op uw borst, hoe de uren vliên,
immer wilder woel ik!

Nu, ja, zijt gij mijne.... Nu
ben ik uwe! beiden
nog één ziel slechts!... En van u
kan geen dood mij scheiden!

Zoo is 't goed! Zwijs stil.... Laat vrij
uwe borsten golven.

Niets, geen woord:... in 't herte zij
zooveel heil bedolven!

Raak, ô raak mij met uw mond...
lippen, voorhoofd, handen...
nog, nog meermaals, stond bij stond!
duurbaarste aller panden!

XLIV.

En of ik u eeuwig bezitten mocht,
nog zou 't mij geen stondje te lang zijn! -
Toch schonk ik geen blik van u weg, naar de locht.
en nooit zou mijn mond van uw wang zijn!
Och 'k zie u! Och 'k zoen u zoo gaerne!

En of ik in zooveel liedren, uw naam
bezong, als daar loverkens bloeien,
op olmen en beuken en linden te saam, -
toch stond, èn voor immer, uw zangrige naam,
diep in mijn ziele, te gloeien!

En of ik dan zooveel kussen u gaf,
als er tochten door 't luchtruim varen,
toch zou 'k er u immer, - uw loon en uw straf!
duizenden frisscher en zoeter bewaren!
Och 'k zie u! Och 'k zoen u zoo gaerne!

XLV.

Minne-opportunisme.

Kijf niet zoo luid! Sluit niet zoo bits het pruilrig mondjen.
Ik zal niet blijven;.... vraag u slechts een enkel stondjen.

Pruil niet zoo boos.... noch laat uw rozig lipken hangen....
Ik loop weêr heenen. - Laat mij slechts een kusje vangen.

Gansch dezen langen nacht, dacht ik aan u in droomen....
Nauw blonk het morgenrood.... Ik ben tot u gekomen.

Ik stoorde uw sluimer, ja!.... Eilaas! zoo dát uw spijt is,
nooit keer ik weder, kind! als gunstiger niet de tijd is. -

Ja, ik heb groote schuld! 'k Liet nauwliks nog u kleeden!
'k Wil daadlik boeten.... wil gedwee naar buiten treden....

Sluit vrij uw keursje nauwer aan uw malschen boezem....
Doe flux uw kaakjes blozen als der rozen bloezem!

En plooi en vouw nog, hier een lintje, daar een strikje....
Zijt ge eindlik vaerdig: Geef dan op de ruit een tikje....

Doch, ik bezweer u! om Gods wille, spoed u! - Flusjes
storm ik 't saletjen - ongeroepen - in.... om kusjes!

XLVI.

En op mijn boezem liet zij zacht
 heur mollig hoofdje zinken.
O! wijk niet, schitterende sterrenwacht!
 O! morgend, wil niet blinken!

En op dien boezem heeft zij lang
 heur tranen laten vloeien.
Die heb ik gekust van haar bleeke wang:
 als kolen voelde ik ze gloeien!

Toen heb ik 't gezworen. - Van al die smert
 en 't ongedeelde lijden,
die wonden van 't ontgoocheld hert,
 zal niets aan mijn lippen ontglijden.

Want, moest ik, al was 't maar een woord, maar één -
 van die sombre geheimen verklaren,
mijne arreme ziele vloeide daarheen,
 betooverd, te niet, in de baren!

XLVII.

Toen, bij de open vensterluik,
 waardoor 't maantje lachte,
bracht ik, zoende ik u ter sluik,
 op de wang, de zachte!

Al de sterren toonde ik u,
 gansch den wijden hemel;
eerst het zwart geblaarte; - nu
 't zilvren straalgeschemel;

dan den nimbus, dien de maan
 om uwe lokken maalde;
straks den hof, en de donkere baan
 waar geen wezen dwaalde.

Wonderend zweegt gij.... Op mijn wang
 zeeg uw kopken. - Teeder
hijgde uw boezem; schuchter, bang
 zwol hij op en neder.

O! de winden zoenden ons
 en, mij dacht, zij zongen:

't Mos is als fluweel en dons!....
Buiten, buiten, jongen!

Plots.... een schok door al mijn leên!
'k Tilde u flus van de aerde,
'k torsche u op mijne armen heen
door den donkren gaerde!

Al de bloemkens weten 't wel;
al de boomen zagen
gansch den nacht het zoete spel:
't kussen, streelen, plagen

om een zoen.... Doch, wij aléén,
toen reeds de uchtend klaarde,
dachten, op den killen steen,
.... hemel, zee, noch aerde!

XLVIII.

Een natte wind waait schuiflend door de duinen.

Wijd, door de scheemring, zwerven paar bij paren
door 't strand....

Op een der hoogste heuvelkruinen
staan wij - Woest grommend slaan de wilde baren!

Wijd, door de scheemring, zwerven paar bij paren!

Gezangen spranklen; helle stemmen schaatren....

- Zwart is de nacht.... Geen lichtje ziet men klaren...

Doch, glansrijk, flonkrend, zwellen ginds de waatren...

Gezangen spranklen; helle stemmen schaatren....

Plas van phosphoor, ligt daar de zee te glansen;

bloedroode golven woelen, dwarlen, klaatren;

't is of daar sterren langs de baren dansen...

Plas van phosphoor, ligt daar de zee te glansen....

Uit ieder dropken spranklen bloedrobijnen...

Langs heel die wijde vlakt, tot aan de transen,

gaan op en neêr onvatb're lichtgordijnen....

Uit ieder dropken spranklen bloedrobijnen....
- Ik groet u, zee, getuige van onz' minne!
Laat vrij uw gloed rond liefjes wangen schijnen,
tot aureool.... - als waar ze uw Koninginne!

Ik groet u zee! Getuige van onz' minne!
En gij, laat lang op mijnen boezem rusten
uw lokkig hoofd! Ik zoen u wang en kinne....
Ik droom van wondre landen, hooger lusten....

Laat lang uw hoofd op mijnen boezem rusten! -
Ik droom.... Niets leeft daar nog.... Nog slapen de eeuwen...
Daar klinkt het woord: *Het zij!*.... Van groene kusten
ombakend, zwalpt daar, voor ons oog, de zeeuwe!

Niets leeft daar nog, dan 't Woord.... Nog slapen de eeuwen!
Plots ruischt een stem.... Daar is de mensch geboren:....
Dat zijn wij beide; en panthers, tijgers, leeuwen,
't buigt ál vóór ons, des Heeren uitverkoren!

Ik trek u op mijn hert en zoen u teeder. -
- Doch, wen ik droom, aan d' ethertrans, den verren,
zwemt blank de maanschijf traagzaam op en neder,
en rond haar pinklen, spottend, duizend sterren!

XLIX.

Nu moge 't stormen, moge 't huilen,
de kolken grimmen rond mijn kiel,
afgronden dreigend gapen, kuilen!
Houzee! - mij lacht het in de ziel.

Met sneeuw wit zeil wend ik den steven
vooruit - en of het weder rust!
of stormend zwell', mij is 't om 't even,
als mij maar 't lieve bruidje kust.

Van uit het Noorden steken winden,
de groote zon gaat langzaam neêr,
een reuzenroos: - heur stralen winden
in roode glansen gansch het meer.

Ginds, eindloos ver, is 't duin verheven;
reeds waait de koelte, zakt de nacht.
Wat schrikt gij? 'k Voel uw handjes beven,
gij prangt u aan mijn zijde zacht.

Kom hier! Verberg uw englenwezen
zoo op mijn boezem niet. Het zal

niet donker worden. Dag zal 't wezen
hier op ons bootje, en nacht aan wal!

De zon! Neen, ze is niet neêrgegaan -
Tot eene baken heb ik haar
in mijnen boezem opgevangen
en stralend, warmend, rust zij daar.

O ja, mijn herte kan ze dragen,
het draagt wel eindloos meer: uw min
Geef hier uw hand, en voel het slagen:
ik draag er gansch de waereld in!

L.

De laatste vlam der kaers verlichtte
half rood, half groen, den zwarten muur:
dan stond een poos uw blank gezichte
beglanst, als door een toovervuur.

Ik zag, hoe gij de bliken richtte'
ter stalen plaat, waar uur na uur,
trots al ons smeeken, henenzwichtte....
en 'k zag u weenen op den duur!

Toen heb ik zacht u toegesproken,
en gij, de wimpers half geloken,
rustte' op mijn boezem, lang, zeer lang....

En lang, naast u ineengedoken,
volgde ik der vlamme stervend smoken.... -
En de uur ging immer haren gang...

Daar klonk geen woord.... In stillen vrede
sliiep uw salet.... aléén de schijn
der maan, kwam heimlik door 't gordijn
van 't halfgeopend raam gegleden.

Was dat beloning uwer pijn?
Voorspelling inn'ger zaligheden?
Dra schiep, rond uwe slanke leden,
het halve licht een gouden lijn.

Toen heb ik, vóór u neêrgezegen,
met bei mijn armen uwe kniën
omvaân, en smeekend opgezien
naar u. -

Gij hadt zóó lang gezwegen,....
plots hebt ge u aan mijn borst gevlijd....
een kus,.... en alles was gezeid!

O nacht, vol eindloos rustloos kozen....
Hoe lang.... wat vlucht gij toch zoo ras,
wen, ver, een klagend hondgebas
aleen weerklinkt bij lange poozen;

wen, onder 't raam, in plas bij plas
de regen droppelt; - eindeloos en
verward de winden zuchten loozen
door 't ingesluimerd struikgewas....;

wen, borst op borst, twee stervelingen,
wier mond één zelfde woord herhaalt,
wier blik het hoogste heil ontstraalt,

malkanders ziel in 't herte drinken,
gansch de aerd vergetend, - mond op mond! -

Duur eeuwig, nacht! Nog is 't géén stond!

LI.

Naar buiten nu! Naar buiten, kom,
 dwalen in 't wijde, vrije,
afgelonkt van blad en blom
 dicht saam, zijde aan zijde.

Nacht is 't nu. De sterren, tot groet,
 kwisten hun lustigste stralen.
's Nachts is 't dat, wie lief heeft, moet
 onder de dreven dwalen.

's Nachts is 't, buiten, onder het groen,
 dat men weg moet geven,
zóó - één enkelen, smachtenden zoen -
 gansch zijn ziel, zijn leven!

's Nachts is 't, in de donkerheid,
 onder het loof gezeten,
dat men aerde en eeuwigheid,
 kussend, moet vergeten.

Kus mij, kus mij dan! De wind
 klapwiekt, hoor! in de blaren....
Kus mij; berg mijn hoofd, mijn kind,
 onder uw lange haren.

Kus mij.... Hoor: het grasperk leeft;
't walmt ons ambergeuren,
boven ons iets wonders zweeft;
stemmen hoor ik neuren!

Kus mij, kind! - En zinkt gij dan,
moe, uw lief in de armen,
dan zal ik, - de kracht! - als man,
mij der zwakke ontfermen.

Dan zal ik u, zoo gij dorst,
kussend laving geven,
ik - uw kranke, matte borst
drenken, met nieuw leven!

LII.

Kom hier! en eer ik ga, mijn kind,
laat me u nog eens aanschouwen.
Ontsluit nog eens uw raam! - De wind
is lauw, de kimmen blauwen;

het daagt!.... - Ja, 't moet gescheiden zijn!
Blik nog eens uit....: uw bloemen
ontwaken onder uw vensterkijn
en geuren, als wouden ze u roemen.

Wat zijt gij schoon.... Blijf zóó een poos,
blijf lang, zóó, mij bestaren....
En plukt gij mij thans uwe schoonste roos,
ik zal ze op mijn boezem bewaren.

En wenscht gij mij nu, in den uchtendgloed,
een 'zaligen nacht' en 'tot morgen',
dan ga ik mijn wegen, beschermd door dien groet
dan ducht ik noch kommer noch zorgen

En staat gij daar zoo, in het wordend licht,
in dien mantel der golvende lokken,
dan zal mij wel zeker uw lachend gezicht,
gansch den dag, in uw armen lokken!....

Nat moge nu 't mos zijn! Ik leg me er te rust
ginds, onder de ruischende boomen:
Zoo, 'lijk gij mij nu voor het afscheid kust,
zweeft immer uw beeld, in mijn droomen!

LIII.

Meldelsohn's 'Midsommernachtstraum.'

Kom, Molly! Speel nog eens die wondre dichterdroomen
die 'k voor al 't andere geer: gij weet het. - Uw
klavier

heb ik ontsloten - Kom! Het wacht u. Zet u hier
gansch dicht bij mij, en baadt in harmonieënstroomen
mijn klankendorstig oor.

Dan, wen ik luisterend zwijg,
geen toon, geen zuchtje zelfs nog door de kamer hijg'
en ik uw vingren over 't glad klavier zie zweven,
nu hupplend, dansend, dan weer traag, - allengskens zal
ik, zwijgend, der verbeelding lossen teugel geven,
en iedre nieuwe klank zal beelden zonder tal
doen rijzen in mijn geest! -

Kijk toe! Daar zijn ze, dagen
de vlugge geestjes - eerst, godin Titania,
getint als 't uchtendrood, met lisch en fuchsia
bekranst, op duizend alven-wiekjes voortgedragen,
omstuwd van liederen; - dan, de schelmsche plager, Puck,
de hofnar Oberons, met kappe en rinkelbellen
en duizend grappen, die hem naar de lippen wellen
met eiken ademtocht; dan flus het grootsche stuk,
Thisbée en Pyramus - voorwaar! zóó ooit een perel

van poëzie!? Daar is 't! - En Bottom, vroede kerel
 die alle rollen speelt, kijk toe: ook hij is daar,
 en declameert de minnaarsrol, met breed gebaar,
 terwijl de looze Puck, door 't duister bijgewanderd,
 't achtkantig boerenhoofd in ezelskop verandert
 en al de makkers, bij den schemerglans der maan,
 voor tooverij beducht, gaan loopen....

Doch, hoor.... Rijzen
 daar geene liederen, *hochzeit*marschen door de baan,
 heenspranklend door 't geboomt?.... En zie toch, lijsters,
 sijzen
 en vinken, 't schiet al op en troppelt rond de schaar,
 die juichend verder trekt, met krans en loof behangen,
 terwijl, van uit het West, de daggod, wonderbaar
 door sneeuwen wolkjes lacht, en bruid en bruigom, wangen
 en blanken steern te gaar, met rozige stralen kust....

Straks keert weer lucht en woud in eenzaamheid en rust,
 en ook uw celle, o Molly! als de laatste tonen
 verklonken zullen zijn, en - op uw moede hand
 uw rozig hoofdje zinkt, vol droomrig denken. Want
 zoo gaerne droomt gij toch....

Doch ik, om u te lonen
 voor 't meesterlike spel en 't wonderbaar geneucht,
 ik leg, heel zoetjes, d' arm rond uwe brooze leden
 en druk op uwe koon, die glanst van min en jeugd,
 een kus, vol eerbied en ontzag - als in gebeden!

LIV.**Vier antiëkpenningen.**

AAN DEN DICHTER EN CRITIEKVOERDER DR. J. NOLET DE BRAUWERE
VAN STEELAND.

Vrij moog 't hertje, in uw borst popelen, vreezevol!
Vrij moog, ziet gij mij nauw, 't voeteken, rozig, malsch,
u dragen door weiden, wegen,
als een hinde, die woudwaarts vlucht!...

Laatst nog, wijl ge in 't priëel, mild met gebloemt gestrooid,
amber groot op uw bruin hoofd, en uw zijden vlecht
met linten versierdet, zat ik
in de kruin des plataans op loer....

Beeldschoon, pronkstertje! blonk, gansch door de zon bemaald,
licht roosverwig uw slank-buigende lijf, - uw borst,
verhoogd door een blozend kroontje,
als een zwane bekoorde mij!

Heimvol fluisterde Zephyr, door het bottend loof,
grijsgroen sloop, door het braamloover, de hagedis....

- U joeg reeds het hart, u wankte
reeds van angst, het gemollig been. -

Geen tak kraakte, terwijl, hoog uit den top, ik mij
neêr liet glijden - wen gij, duchtend: ik stond alreeds
 verborgen in 't loof te wachten,
u verstaakt in het heesterbosch....

Juist dáár wachtte u de dief... 'k Sloeg om uw mollig lijf
bei deze armen te gaâr, drukte op uw wang mijn lip,
 en zoende u de purpren lipkens,
hoe ge spartlen en worstlen mocht!

Vrij moog 't hertje in uw borst popelen, vreezevol!
Vrij moog, ziet gij mij nauw, schuchter uw voetken vliên!
 Toch snapt u, ter goeder ure,
het verleidelik Erooskind!

LV.

Ik heet u schoon, o mijn lief, als Cypris aanbidlik!... -
De morgen kient....

Aan den Oostertrans, in het eerste
gestraal der zonne, verschijnen rozige wolkjes -
Zeemeeuwen fladderen

schel piepend over het strand; een sluier van doomen
omhult het zwellende tij dat weêr naar de kust bruischt;
gestalten zweven onduidelik; - ver uit den baarslag
verrijzen liederen....

Hoezee, de Zonne! Daar is zij! Flonkerend heft zij
het purpren hoofd uit den vloed.... Bloedstralen verspreidt zij
langs meer en land. En de golven, zilvergekuifd, vol
ontroering ruischen ze!

Ja, streef mijn wangen! Verkoel met lavende kussen
mijn heeten steern.... Ik bemin u, zalvende frischheid,
gij, ademtocht van de schuimbepaerelde baren,
gij, wondenlavende!

En ziet.... daar naakt, op de purperkleurige golven
gedragen, godlik in 't licht des godliken morgens,
de albasten borsten vooruit, de toovrende Cypris,
de uit schuim geborene!

Uit droomen schijnt zij te beuren 't liefelik voorhoofd,
't Schijnt.... rozen tinten heur wangen; lichtelik golven
heur boezems; hijgende drinkt zij 't ziltene zeenat....
- Doch, wijl de bladeren

der hooge acanthe, op de kust, bewonderend fluistren,
daar wringt heur hand, uit den diep neêrgolvenden haarlok,
als paerlen, 't water, en dekt haar jachtenden boezem,
met sneeuwen vingeren!

LVI.

Is 't een spreekwoord licht, of gewis, eene stemme mijns herten:
'Scheef zij de mond en de lippen - de kus blijft immer toch honig!'
Laatstmaal heb ik, mijn schatjen! in 't woud tooneelen bewonderd
welke ik, op 't wassene blad te vertolken, genoeglik de stift grijp.
- Traag viel de avond - over 't geboomt hing, wieglend, een blanke
nevelsluier, waardoor - bloedrood - uit het Westen de zon drong.
Vogelen keerden alomme naar 't nest, en een trits Naiaden
dartelde blij, langs de glooiing des strooms, over 't donzige mos heen.

Goudgeel glanste, op de spieglende vlakke, het zinkende zonlicht....
Vlekloos - vloot van albast, - zoo dreven de maagdlike zwanen
zwellend van trots, en hun staert opstruivend, op rozige voeten

zacht voortroeiend op maat, langs het plechtvolgolvende water,
 buigend, in plastische bochten, hun statigrijzende halzen.

Beeldschoon laagt gij daar toen, Naïaden, in fleurige halmen
 hallef verdoken, het hoofdje gesteund op doorschijnende vingers,
 't poezel heupvleesch even getint als met bloesems der druiven,
 - scheemring van lichtblauwe aders door 't vel - en de voeten in 't water
 badend, dat bare bij bare, met heimlike kussen ze lekte.
 Plots, uit de heesters, drong schalks-lokkend en spottend gefijfel....
 Brandende blikken spiedden door 't loof daar, echte karbonkels!
 Wild, groof lacht eene stem achter u, en aleer gij nog recht sprongt,
 minstens tot boven de knie, om te vluchten, het been in de golving
 plonstet - daar wipten, op eens, boksvetige saters het loo uit,
 vluchten den arm om uw leden en sloten de lip in uw hals vast.

Heusch! Ja, gij worstelde een
 poosje, in verrassing! Doch,
 als van het waagstuk
 hinkend de boksvet keerde naar 't woud, -
 lang volgt gij alle,
 lang den gehorenden kop en de krom.... zoetkussende
 lippen!

LVII.

Euphorion.

Diep schuil onder de grot, waar, om 't acanthenloof,
phosphoorglansende lucht stroomt door de welven om,
in de armen des lieven Mans rust
de bekorende Helena.

't Schaduwrijke geblaart, over het hemelsch paar
welft half geluw een dak. - Vogelen strijken traag
rond beide. - Uit het loof bespiedt hen
de gerimpelde Phorkyas.

Beeldschoon zitten de Twee, de arm in den arm geleid.
't Hert vol wonder geneucht zwellend....
Begeerig straalt
ter Vrouwe de blik des mannes,
doch ten Manne het vrouwenoog!

Steeds stroomt zwoeler de lucht. Geurig, bedwelmend, zijpt
ze amberzwanger in 't rond...,
Vaster nog prangt nu Faust
de wondre gestalte op 't herte,
op haar lippen den mond geprest!

Daar ruischt, hel als een snaar, zuiver als bekerklank
wellustprikkelend rond 't tweetal, eene kinderstem....
en licht als een pluimken, fladdert
om het paar, een gevleugeld wicht!

Stijg vrij, Euphorion! Zweef op den Zephyr voort!
Drink vrij 't glansende daglicht in uw long!
Reeds straalt
- een boô van den hoogsten Kunstroem! -
op uw kruine de gloriester!

LVIII.

Nog trilt uw kus op mijne lippen,
nog voel ik uwer handen druk:
mijn hert vloeit over van geluk,
en toch, geen woordje kan me ontglippen!

Nog gloeit uw ziele in mijne ziele,
als straks, nauw over éénen stond,
toen ik, den hemel uit uw mond
opslurpend, u voor mij zag knielen!

Nog geurt uw adem om mij heen,
lauw, balsmend, op de morgendwinden....
Ik mocht? kussen, u verslinden
met kussen - 'k sta weer gansch alleen....

Nog is het nacht! Bedwelmd, aan 't wanken,
blijf ik hier waren rond uw cel,....
niet wetend wat ik wil.... toch wél:
U nogmaals zoenen, nogmaals danken!

En waggelend langs het pad, aanschouw ik
nog steeds uw venster, half nog licht...
- O gij, die daar in sluimer ligt,
ik kleef aan u, op u betrouw ik:

En 'k zweer het; - hoor het, vliënde nacht! -
Zoo waar als ik u heb bezeten,
bewondrend moet al de aerde weten
uw liefde, uw zoetheid, en uw macht!

LIX.

Penthesilea.

Roerloos lag zij ten gronde,
 de machtige Penthesilea,
 veeg, zieltogend in beken
 van bloed, - maar tot zelfs in den dood nog
 vol ontzaglike kracht,
 vol zielenbedwingende schoonheid!

't Zwaard in de vuist -
 bloeddruipende blonk het in 't zonlicht -
 boog, van den kamp nog verhit,
 Achilleus over het bleeke
 lichaam. - Trilt zij daar niet?
 Doorliep daar geen schok hare leden?
 Snakt zij naar adem licht?....
 En daar bukte zich vaerdig de heros
 over de stervende; rijgt
 haar het harnas los, en ontlast haar
 hoofd van den stalen helm
 die haar welige lokken bedekt,.... en
 goddelik bloeit nu de vrouw
 uit den godwaartsvarenden krijgsheld.

Breed gaapt, links onder 't hert,
roodbloedend de wonde; de boezems
krimpen van pijn - doch geen schuim
van de machtigbruischende baren
golft daar, in reiner een glans,
dan haar vleesch, blauwkleurig dooraderd,
't voorhoofd, puur albast
en de heupen, bevallig gebogen!

Stom van verrukking knielt,
bij het lijk, snelrennende Achilleus.
Doodsbleek staart hij die wangen
van felp, die gebeitelde kinne aan,
prest, in een gloeienden zoen,
zijne ziel in de hare die traagzaam
stroomt met het bloed uit de wond,
en gevoelt zich, - verwinnend verloorne! -
't herte van tranen vervuld,
voor die nimmer herbloeiende schoonheid!

LX.

AAN BÉATRIX.

Soms, wen ik stonden, uren lang
 uw maagdlik beeld houde in mijn handen,
 kleurt plots een warme blos mijn wang;
 van wellust voel ik de oogen branden.

Dan smelt alle afstand tusschen mij
 en u. Mij dunkt,.... daar ruischen schreden...
 En zacht, onhoorbaar nadert gij
 en vlecht me uw armkens rond de leden....

Dan lacht zoo warm de zonne op ons!
 Van paerlen glansen al de weiden!
 Het gras lokt, mollig felp en dons!
 Sint-Jansdraân zweven om ons beiden....

Ik zie u - dunkt mij - op de bank
 van zoden, droomend neergezeten!
 De vogelen slaan hun blijdsten zang....
 - Wij hebben aerde en al vergeten!

Daar smelt uw stralend oog in 't mijn -
 uw zwarte wimpers zie ik beven!

Wat wilt-du, lipken, rozigfijn,
waarrond een trits van lachjes zweven?

En zwijgend, doch het hert vol licht,
weer ik uw lange bruine haren
van blanken steern en blank gezicht
en ziet - hoe thans uwe oogen klaren!

Ik pres mijn lippen op uw mond -
Gij drukt uw mond op mijne lippen.... -

Och! vruchtloos tast en zoek ik rond...
'k Zeil gansch alleen, door storm en klippen

LXI.

Zij lei de kaarten voor mij open
en wees mij, hoe een blonde vrouw
zich telkens aan mijn zij vertoonde,
en - dat ik die beminnen zou!

'k Weet niet of 't herten was of klaver!
Ik zag niet eens de kaarten aan!
Slechts u - en immer sprak zij verder -
U zag ik voor mijn bliken staan. -

Zij maalde mij uw zijden vlechten,
uw rozenlipkens, reinen mond,
uwe oogen, waar uw gansche ziele,
als sneeuw puur - in te lezen stond!

Dat gij naar mij zoo dikwijls zuchttet
zoo vaak, in slapeloozen nacht,
uw armen om uw dekens heenvlocht
en mij op uw en boezem dacht!

Ik lachte luid... Doch 't wijf vervolgde
hoe heel mijn hert gij hebt geroofd,... -
Toen ben ik weenend heengevloten....
en alles, kind! heb ik geloofd!

LXII.

O neen! Geen macht op aerde ontsteelt
uit der verbeelding diepste plooiën,
het zinnendwingend schoonheidsbeeld
dat, met één kus, gij daar deedt gloeien.

Nauw had - 't was Mei weer, volle Lent -
uw donz'ge tred tot mij geklonken,
reeds stonden in mijn ziel geprent
uw zoete lach, uw reine lonken!

En is het herfst en winter thans,
rijst vaal en schraal het loover neder,
toch baadt mijn ziel in hemelglans,
ik zie u, vind alom u weder!

Soms voel ik, in den avondsmeer,
gelijk een blanken geest me omzweven....
Dan sluit ik 't oog - in gouden gloor
rijst voor mijn blik uw stralend leven!

Zoo waakt, op 't ongebaande meer,
een ster soms op des zeemans wegen....
Droef blikht hij in den afgrond neer:
nog heller, straalt ze ook dáár, hem tegen!

LXIII.

Wat heb ik, bevend, vaak, mijn hand,
in slapelooze nachten,
vol smeeking, naar uw beter strand
gereikt, het hert vol bittere klachten!

Wat heb ik, willoos, onbewust,
in bangen droomensstonde,
zoo innig uwe hand gekust,
mijn mond gedrukt op uwen monde!

Zeg! hebt gij nimmer zulks gevoeld? -
in 't hert een luider jagen,
een bloedslag die daar wilder woelt,
een wondre vreeze, een plots versagen;

iets weeks, een wrange en zoete pijn
die men geen naam kan geven! -
O zoo gij 't voeldet - kan zulks zijn!
dan kwam mijn ziel naar de uwe zweven!

Dan liet zich op uw wangen licht
iets als een zephyr voelen. -
Dàt was mijn kus op uw gezicht!
Uw heete hersens kwam hij koelen.

LXIV.

Geen enkele ster nog verlichtte,
 dien avond, het boschrijke oord
 waar 't paarken zijn schreden richtte... -
 Wij spraken geen enkel woord!

De wegel was smal. Ruwe steenen
 sperden den weg u.... Ik had
 zoo vaak u mijn steun willen leenen,
 u helpend de handen gevat....

Nauw dorst ik, in schijn onverschillig,
 uw vlekloos gelaat eens bezien. -
 Soms raakte me uw kleed, onvrijwillig -
 en dan beefde ik.... wou spreken, wou vliên!

Eens stronkeldet gij - Nog één stonde
 en - gij vielt! Wild greep ik u vast. -
 ik tilde u omhoog van den gronde,
 hield u lang op mijn boezem gelascht. -

Flus liet ik u los! - Uwe lippen
 raakten, nauw voelbaar, mijn wang!
 - Doch uw' arm liet ik niet meer ontglippen,
 dien ganschen avond lang!

LXV.

O spreek het uit, het hemelsch woord,
door mij, vol zaligheden,
slechts ééns nog uit uwen mond aanhoord....
Zoolang, och! zoolang geleden!

O zeg het weder.... Houd het niet
weerbarstig in uw ziel besloten!
Meer dan in 't schoonste, zoetste lied,
heb ik, in dat woord, genoten!

O zwijg niet langer, spreek het uit....
Buig liefdrijk naar mij henen!
Gij weet wel wat het woord beduidt....
mij deed het èn juichen, èn weenen!

Gij weet, dat al de zaligheid,
al 't heil van hemel beide en aerde,
in 't Eenig woord besloten leit,
en 't niet bereikt in waerde!

Slechts ééns maar klonk het mij, ten groet.
Lang waart gij reeds verdwenen,
steeds klonk mij dat eenige woord in 't gemoed,
steeds deed het mij juichen, èn weenen!

LXVI.

Des nachts, uit bange droomen, waak ik op
 en tuur in 't rond, met starend' open ooge....
 - Klonk daar een stap? Op mijne deur een klop?
 En schuchter denk ik, wie mij wekken moge?

Dan wordt het soms aan 't herte mij zoo vreemd!
 Onduidlik zie ik daar een schaduw zweven....
 't Is of een zachte hand de mijne neemt....
 of zijden vlechten langs mijn voorhoofd beven....

Zijt gij dat, zeg? - Is dat uw ziel misschien?
 uw ziel, die mij het koortsig hoofd komt koelen?...
 - Ik ben verdwaald.... Ik wil uw aanzicht zien....
 Uw mantel grijpen, uw adem voelen....

Ik wil u kussen - 'k reik mijn lippen, droog
 van wrangen vure, naar uw zoete wangen. -
 Ik spreek u toe.... hef 't moede lijf omhoog!
 Geheel mijn wezen is nog één verlangen!

Ach! nauwliks steek ik u mijne armen toe,
 het beeld verzwindt, als op onzichtbre veeren....
 En tot den morgen, nóg zoo mat, zoo moe,
 woest woel ik voort, vol onverzaad begeeren!

LXVII.**Op 't hof ter Muijden.**

Aan Béatrix.

Ik droom mij weêr in verren, roembren tijd.

Rond mij herleeft het kunstrijk Hof ter Muijden,

met torens, koepels, parken wijd en zijd,

een tooverburcht in 't oog der buitenluiden

die zaaiend, maaiend, hooiend, door hun land

den werkos drijven, blank met rosse vlekken -

Vol lovers tiert de gaard; van allen kant,

door park en wegels, zie ik wandlaars trekken. -

Ik wil tot hen.... Een breedgerande hoed

drukt mij de lokken, sinds geene eeuw geschoren!

't Rapier, dat soms mijn handdruk plooiën doet,

slaat gonssterschietend op mijn gouden sporen.

Want, ik ben Huygens!.... misschien Breëroo wel!....

- Ginds, uit het tuinhuis, ruischen zijden snaren

en vrouwenstemmen, als kristal zoo hel,

zijn, door het loover, mij in 't oor gevaren.

'o Phyllis! Phyllis!'.... Ja, ik ken dat lied!

Ik dichtte 't zelf, mijn liefjen, op uwe oogen....

En wie 't zoo neurt, ook dat ontsnapt mij niet:....

Fel trilt de stem, en 't hertje schijnt bewogen!

Juist tred ik nader, wen het laatste akkoord
 melodieus versterft op rozenlippen....
 Den vrouwen buig ik: - menig hofflik woord
 laat, wedergroetend, Phyllis' mondje ontelippen!

Den dichters druk ik, tot een groet, de hand....
 Voor Vondel buig ik, glorieuzen grijze....
 'k Heet Roemer 'vriend' - en Hem, wien Hof èn Land
 èn alles toe'hoort, Hooft, den vroeden wijze,
 begroet ik 'Maecenas der zangerschaar!' -
 Doch u, mijn lief! - met voorbedachten rade,
 U zwaai ik - wees 't dan ook met heusch gebaar!
 een warmen handkus toe, gij, - schoone Tesselschade!

'Het liedje, gedicht op Phyllis' oogen.'

'Phyllis, en denk-je dan nimmer daeraen,
 hoe wy, met de jongste maen,
 gingen vaeren?.... -
 Over de baeren
 dansten de leliën, blanck, half root,
 dobberend om den lichten boot.

Lustigjes, kwistend hun soetsten glans,
 sonden de sterren, van aen den trans,
 liefdevonckjes.
 - Doch, uw lonckjes

deeden verbleecken der sterrekens schijn! -
Soeter en kander nooit lonckjen sijn!

't Loovertje, waer dat de vogel songh,
over uw hoofden te wieghen hong;
Ei! hoe geurigh
was 't en fleurigh;
als met robijntjes was het bedouwt;
't scheen my, dat het u groeten woud'

Nimphetjen, wat ick hebbest nogh weet,
is, dat ghy noch keeft noch kreet,
toen ick, sachjes,
- ochjes, achjes
loosend, maer immer u naeder quam,
oock van uw mondtjen een kusjen nam.

Lacij!.... Wat sijt ghy toch wonder, ô Min!
Niets dan spel hadde ick in sin,
guitentreckjes! -
Malsche beekjes!
wilde ick vanghen! 't Is oock geschiedt!....
Self gevanghen sijn, wilde ick niet....

Sachtekens hield ick u toen omvaên....
Weetje; wie ik op eens sach staen?
- Cupidootjen! -
't Schalcksche goodtjen
bond my, spijs mijn bedroeft misbaer,
vast op uw hert, met uw eigen haer....?

Soms vraagt gij mij mijn jongste liefdedicht. -
Steeds ben ik vaerdig om u te believe....
Ik lees uw wenschen op uw lief gezicht....
Hoe zou ik weigren, daar 't u soms mocht grieven? -

En allen zwijgen. Door 't gebladert zingt
de wind, en doet de loovertopkens fluisteren....
Ik zie hoe 't oogje mijner Phyllis blinkt,
hoe ingetogen stil zij zit te luisteren!

Dan, met mijn mooiste stemme vang ik aan. -
Een klinkert is 't! Doch, al uw schoon- en goedheid,
uw sneeuwblank halsje, rank als dat der zwaan,
uwe oogen vol onzeggelike zoetheid,

uw rozenvinger, die met zooveel kunst
de vedel roert, uw golvend moll'gen boezem,
't woont al daarin, saam met der Muzen gunst,
den bos der druiven en der rozen bloezem.

Drost Hoofk knikt zachtjes, Vondel droomt en lacht,
en Roemer heet mij de eer der Muzenzonen. -
- Gij staart mij aan, of gij nog meer verwacht....
Gij weet wel best hoe men de kunst moet lonen!

LXVIII.

Aan Adhinka.

Dauw beperelt beemd en bosch;
 veld en weiden zwijgen!
 Buiten staat mijn moedig ros,
 renlust doet het hijgen....
 'k Zoen u, liefje....!
 Schimmel, voort!
 Doe de gensters vonken....!' -
 't Liefje riep me een hertlik woord
 en.... heure oogen blonken.

Mijmrend keer ik 't hoofd reis om. -
 'k Wou wel graag eens weten:
 Volgt mij nog de zoete blom?....
 Heb ik niets vergeten?
 Eens maar drukte ik heur de hand....
 Eens maar, doch, zeer teeder. -
 Voort over heggen, en hagen, land,
 draaf, mijn paerd, snel weder!

Stond zij nog aan de achterdoor?
 Volgden twee natte oogen

ruiter en ros door damp en smoor?
 Klopte 't hert, bewogen? -
 Ja, zij hoorde 't gestamp van 't paerd,
 zag de gensters vonken!.... -
 Op haren boezem, zoo trouw en waerd,
 rust ik, liefdedronken!.... -

Dauw beperelt beemd en bosch....
 Veld en weiden zwijgen!
 Buiten staat mijn moedig ros,
 renlust doet het hijgen.
 'k Zoen u, liefje!....
 Schimmel, voort!....
 Doe de gensters vonken....' -
 't Meisje zwaaide me een kus, een woord....
 en.... heure oogen blonken.

Mijmrend keer ik 't hoofd reis om. -
 'k Wou wel graag eens weten:
 'Weent zij licht, de zoete blom?
 Heb ik niets vergeten?
 'k Drukte, ja! heur hert op 't mijn....
 doch, bij dood en leven!
 rijdertjen, hoe men verdwaald kan zijn!
 'k heb geen zoen gegeven?'

Keer, mijn schimmel! Vlieg tot heur....
 heuvels en bergen over! -
 Blinkt gij nog aan de achterdeur,
 lokkend ooggetoover?

Boven 't hutje licht een ster....
God.... zij ziet mij komen....
Flux van uw klepper, mijn ruiter! Van her
't schatje op het hert genomen. -

'k Min u, kind!.... Reik mild uw wang,
laat ze, als druiven, blozen....
'k Wil u, al mijne dagen lang,
kussen, kussend kozen!
'k Hecht mij, vlecht mij vast aan u!
Laat, naar hertekens lusten,
eeuwig, uw ruitertje, zalig als nú,
aan uw zijde rusten!'

II.
Grafgezangen.
1879.

I.

Ik draag in mijn hert, nog dooraderd
van des levens rozigen schijn,
op een bed van verslenst gebladert',
een doodsbleek maagdelijn.

Om hare oogen, soms, schijnen te beven
de wimpers lang en blond;
soms, zuchten, woorden te zweven
om den stijf gesloten mond.

Ik wane.... dan zie ik haar trillen
Nu gaat zij ontwaken.... - Bedrog!
'k Ben zinneloos....
- God! ik zou willen
bezwijken! -
O kon ik het toch!

II.

Daar bloeit, op het graf, een vergeet-mij-niet,
diep tusschen de treurende halmen.
Daar hijgt door de gerzen een rouwvol lied, -
de vogelkens hoort men er psalmen.

Het houtene kruisken bedekt er den grond,
verbroken, vermolmd, verlaten;
klimmerbladerkens slingeren er rond -
Arme doode! Wat kan het u baten?

Daar ruischen winden over het graf
en laten hun 'Requiem' hooren;
zij schudden van 't lover den dauwdrop af -
Die zal, wie daar sluimert, niet stooren!....

Daar bloeit op het graf een vergeet-mij-niet,
de vogelkens hoort men er psalmen -
Ach! zij die daar sluimert, zij trilt bij dat lied
en zucht.... diep onder de halmen.¹⁾

1) Zie nota's.

III.

Zijt gij, in 't avondgloeien,
 nooit langs het woud gegaan?
Daar weet ik, onder den beukendom,
 een rieten hutken staan.
Daar waait, vol groene rijzers,
 vóór het deurken, een slanke lind';
diep onder de lovers zingen
 de merelen en de wind.

Hebt gij het blanke bruidje
 nooit met de hand gegroet? -
Zij was zoo blond van haren,
 heur oog, zoo puur van gloed.
Zij stond er, elken morgend
als de zonne in 't Oosten klom,
 zij zat er elken avond
wen het West in purper glom.

Het dauwde - Reuzelend schudde
 de linde, boven haar,
den zevenkleurgen dauwrobijn,
 op heur ontbonden haar.
En als zij zoo wonder bloosde,
 als de kim, bij zon'opgang,

kwam menige vlinder fladdren
rond heure rozenwang....

Op 't dakje, half verscholen
door veil- en druivenrank,
vertoonde haar tamme duive,
twee vleuglen, hagel-blank.
Ging deur of venster open,
blij vloog de vogel rond,
streek neer op heur teer witte handen,
en at uit haren mond.

Daar kom ik, waarheen ik mij wende,
toch immer weêr gegaan,
en blijf, - dan schiet mij 't hert zoo vol -
lang, onder de boomen staan.
Droef lacht de najaarszonne
op de kaalgeschudde lind,
treurig, door naakte takken.
rilt, als een geest, de wind.

Nog zit, als voorheen, de duive,
op 't dak, in den avondgloed....
Wacht zij den milden engel
die heur langer streelt noch voedt?
Die duive mocht ik vangen,
heur koesteren op mijn hert. -
Waar mag zij wel henen vliegen
zoo hoog, in des hemels vert?....

IV.

Wij zaten, 't hert vol wonne,
in d' avondschijn te droomen
en volgden de roode zonne
die neerzank achter de boomen.

Ons zielen neurden een avondlied
en dachten aan sterven noch scheiden.
Wij voelden het niet; wij zagen het niet:
een spook zat tusschen ons beiden.

Daar zat het, onbewogen,
en toen ik u kwam te omarmen,
toen brandden zoo wild zijne oogen,
toen reikte 't u grijnzend de armen.

En toen ge mij zwoert: 'In eeuwigheid',
toen sprong het van vreugde in het ronde!...
'Dijne echtkoets wacht di, met bloemen bespreid,
zes voetekens diep, in den gronde!'

V.

Een donkren, stormigen zomernacht -
 toen hebt gij de ruste verworven.
 Ik heb u zelf naar den grave gebracht -
 mijn leven? - met u! was 't gestorven!

Een donkeren, stormigen zomernacht -
 zoo lei ik u zelf ter ruste -
 De tortels kweelden nooit droeviger klacht,
 mijn doode, dan toen ik u kuste.

Ik droeg u op 't herte, door 't spokerig woud,
 ik prangde u zoo vast in mijne armen.
 Mijn oog was zoo mat! mijn hert zoo koud!
 en vruchtloos wou 'k u verwarmen!

En ik heb daar zoolang door de velden gewaard,
 de ziele vol wilde gedachten;
 De sterren pinkten door 't zuchtend geblaart,
 als duivelenoogen, die lachten....

En bevende heesters, in somberen rouw,
 prevelden doodengebeden -
 Maar ik, wat ook schreide de nachtlieke dauw,
 ik heb niet geweend, maar - geleden!

VI.

Aan den voet van het burchtslot, klaagde,
in neevlen zich hullend, de Rhijn.

- Fastrada, de zoete, de pure,
lag, veeg, in het doodenschrijn.

Gewijde kaersen spreidden
over 't lijk, spookachtig hun licht.

Wat tuurde zoo droef door de zale,
der doode blank gezicht!

Buiten, door 't donker, dwaalde,
door de sterren meêwarig bestaard,
bleeker dan 't lijk der geliefde,
de Vorst, met den sneeuwen baard.

Als zilver blonken de vijvers
in 't droomerig glimmen der maan.
Treurig zeilde op het water
Fastrada's liefste zwaan.

- Daar trekt, van zijn hand, de oude Keizer
zijnen ring, van goude rood;
lang kust hij 't juweel, en werpt het
in der vijvers donkeren schoot....

Een angstkreet slaakte de vogel.... -
Had hij den Vorst verstaan?.... -

Op de plaats, waar de ring in het nat viel,
dreef 's morgens een doode zwaan!

VII.

Den eersten, claren meiënnacht,
doen al de sterrekens sconghen,
hebbic mijn lief so lustich bedacht,
en bij heur raam ghesonghen.
Een bloeijent takje roosmarijn
hebbic heur doen ghedraghen,
daerbi, een frisch groen loverkijn
met rooskens uutter haghén.

Wat lach er die heide so stil, so blank
wat wassi gehult in doomen....
Hoe menich voghelken sat ende sanc
in donkere lindeboomen.
Hoe bli, dor den claren maneschijn,
quamp ic van so wijt gheghanghen,
met bloemen cierent die mandolijn,
mer therte vol ghesanghen.

'Ende slaept mijn soete liefken al,
so sallic heur wacker maken.
Dan singhic met so bli ghescal
die slaepster sal ontwaken.
Die loverkens sijn so frisc; so soet
van roken bloeijen die haghén!

Ic verf die wel met al mijn bloet,
so mach u mijn meiken behaghen!’

Het vensterken bloncker so hel ende claer,
die sterrekens saghen daer binnen,
bi tgouden stralen stont si daer
ende lonkte tot mi, vol minnen.
Ende uut haeren oghe, blau ende fijn,
ende ooc van haer snewen wanghen,
loech hemelsch licht in 't herte mijn
ende stilde mijn heet verlanghen.

‘Wacharme! Sijnder die rooskens zoo teer,
sie sijn so licht verseven.
Het valt een rijm op de bloemen neer -
wie sal se doen herleven?’ -
‘Och! sijnder die rooskens oec alle vergaen,
die liefde doet andre groeijen,
- het valt een dau op de groene blaen -
de rooskens, nog sullen si bloeien!....’

O Cussen, inne den meiënnacht!
o rooskens uutter haghén,
ic heb u alle aan haer hart ghebracht,
si - u tottet grafken ghedraghen!
O rooskens, loverkens, frisc ende soet,
cost ghi haer levent maken,
ic verfdér u wel met al mijn bloet!
sou tliefken maer weder ontwaken!....

VIII.

Het graf waarin gij sluimert,
daar is mijn Golgotha -
Daar hang ik aan het bloedig kruis
en tuur de wolken na.

Zwart is de nacht. De wolken
jagen immer, en immer voorbij;
en 't aaklig spook van mijn eigen smert
doorsteekt het herte mij.

O! Langzaam, langzaam druppelt
het stollende bloed uit de wond,
en verwt de schrale bloemen rood
en drenkt den klammen grond.

En krimpend onder het lijden
bezweer ik den storm en den nacht!
- Steeds druipt uit de wonden 't roode bloed! -
'God! Ware 't àl volbracht!'

IX.

Ik heb u in eenen droom gezien,
op het bruidsbed, tusschen vier planken!
Gij laagt daar zoo blank in uw sneeuwen gewaad,
zoo zoet was de lach op het doode gelaat,
Schoonslaapsterken, tusschen vier planken!

Zoetgeurige bloemen, in lentepracht,
ontsproten vol weelde, om uw sponde.
O schrik! aan uw rechterzijde, daar zat
de afschuwlike spinster, de Dood - en bad,
domslapend, met schuddenden hoofde.

Ik was, ach! de Prins die u wekken moest:
'Schoonslaapsterken, woudt gij ontwaken!'
Ik zoende U zoo hoopvol en minnend de wang,
ik noemde u bij naam en herhaalde 't zoo lang -
maar de slapende spinster, - die lachte!

X.

In sneeuwen bruidsgewaad,
op 't lakkig hoofdjen een cypressenkronne,
zoo ligt gij daar, - aanbedene, - een zielloos lijk!
Op uwe lippen, immer thans gesloten,
om uwe wangen, half nog rozenverwig,
zweeft nog een zoete glimlach,
als een vlinder
die rond de lelie, die de zon verschroeide,
traag fladderend heenwiegt!
Ik zit naast u - een beeld!
een beeld van zout gelijk...
Star, onbeweegbaar, is mijn blik gehecht
op u...
Koud, koud als ijs, omklemt mijn magere hand
uw rechter...
Moede ben ik, mat, gebroken -
een wrak gelijk door stormen stukgewoeld,
en, meer dan 't uwe,
dat rozig nog te leven schijnt,
is mijn gelaat en wezen, gansch eens dooden....

De kaersen flikkeren spookrig....
En de Kristus,
bloedt op de kruisgalg, over u en mij....

Zeg, is het waar....
Zijt gij des doods?
Kan 't wezen dat gij mij ontruikt zijt?....
Ik tast het, voel het, zie het -
gelooven kan ik niet....
En twijnend, hopen, heb ik u gekust,
en 'sluimer zoet', heb ik u toegefluisterd....
Ik ben zoo mat, zoo af.... En traagzaam zakt
mijn hoofd op mijne borst,
en loodzwaar slaap ik in, en droom
een banger droom van u,
mijn schoone slaapster....

Ik droom....
Is dat de booze knokenman
die, op de teenen, in uw celle treedt? -
Zijn zeis en zie ik niet,....
zij - die u maaide,
mijn lotosbloeme,
mijn levensroos....
En vriendlik reikt hij mij de beenderhand
en heet mij op te staan....

Wat zwarte nacht!...
Geen lichtje dat daar pinkt!
Geen maangeglim....

Doch hij, de knokenman, kent goed den weg,
 en stromplend, sukklend,
 over berg en hille,
 volg ik den sombren gids.... - Waarheen? - weet hij slechts

‘Hier’ - klinkt een kort bevel....
 ‘Ontdek u 't hoofd.... 't is hier!’
 En eindloos, onafmeetbaar breed en wijd
 ligt daar een halle voor mij,
 't paleis des Doods!
 Mij is 't nu, of een ijskou mij bevangt,
 vóór al die klankenijdele eenzaamheid,
 vóór al die levenlooze onroerbaarheid,
 waar niets beweegt,...
 niets zucht, niets leeft noch ademt,
 en toch zooveel geheims ontsluiert wordt,
 alle eeuwen door,
 op ééne wenk des Doods....
 Want al wat leeft, begint en eindigt
 dáár....

Zie, onder 't eindloos gewelf
 vonklen miljoenen rijen
 van pinkende lichtjes,
 en nog miljoenen,
 en dan nog zooveel.... -
 En ieder lampje was de levenspit
 van ééne sterveling.....
 Ik zag er duizenden
 waar nog geen vonkjen boven de olie glom;

tienduizend-duizenden reeds leêggebrand,
 en nog tienduizenden in vollen gloed,
 geheel-, slechts half-, of slechts een vierde vol....
 En 'k dacht aan u, mijn bruid, ik dacht aan u.
 Ik zocht, om onder alle die miljoenen,
 uw levenslampje te ontdekken,
 - ook het mijne....
 En hij - de knokenman -
 hij toonde beide -
 het mijne, schier nog vol, nog rijker flikkend
 dan ooit een gouden sterre aan 's hemels boog
 en het uwe - eilaas!
 omneveld met een dikken smoor,
 in strijd met dood en niet!

Ik nam het weenend in de linkerhand
 en zag het, tranend, aan....
 Ik nam ook 't mijn, al juichend, in de rechter,
 en in mijne oogen las de dood mijn bede....
 - 'Nooit.... Onherroepik....'
 zoo straalde 't stalen vonnis
 mij tegen van dat kille, manuren voorhoofd
 en uit die oogenholtten, zwart als 't graf.

Toen, plotsling, beurde ik ziel en hert tot God....
 Daar vlood ik zijwaarts, met een wilden sprong,
 uit het bereik des Doods,
 en goot, met éénen teug, mijn lampken leêg....
 in 't uwe! -

Daar ging een schok door de aerd -

Een rukwind schudde 't sombere paleis
en al de lichtjes schenen plots te dooven,
terwijl twee vuisten,
ijzeren klampen gelijk,
mijn gorgel omknelden....
en ik, smachtend, naar adem hijgde. -

Eilaas.... De schrikkelijke droom was heen....
Ik zat naast u....
De kaersen blonken spookrig....
en over ons, aan 't kruishout, hing de Kristus
bebloed te staren, met meewarig oog,
op 't lieve, doode, roerloos-kil gelaat
waarop nog half des levens rozen bloeiden.

XI.

Hou op, hou op met slapen
en schei met droomen uit -
Thans wordt onze echt bezegeld -
gij, bleeke, zoete bruid.

De linden zullen ruischen
vol wonderen vogelenzang,
de sterren zullen beschijnen
den zwijgenden bruiloftgang.

O kom! De feeststoet nadert,
de klokken luiden alreê;
ver, in de nevelen, dagen
de priesters, wit als snee.

De maan, - reusachtige hostie,
bekroont den heuvelkling -
Daar schenk ik u te pande
den gouden vingerring....

Hou op, hou op met slapen
en schei met droomen uit.
Ik prang u in mijne armen,
gij, bleeke, doode bruid!

XII.

Daar rept een sombere vogel,
 bij avond, de donkere schacht.
 - In roode nevelen daget
 de maan, vol doodsche pracht.

Logfladderend draagt de vogel
 steeds hooger zijn langende vlucht;
 den hemel wil hij bereiken.
 - De maan drijft hoog in de lucht!

Reeds is hij de wolken te boven....
 steeds droever weêr schalt zijne klacht.
 - In roode nevelen daget
 de maan vol doodsche pracht!....

O mijn ziele, waar rijst uw verlangen?
 O mijn herte, waar stijgt uw gezucht!
 O *haar* graf, wat en berst gij niet open?
 - De maan drijft hoog in de lucht....

XIII.

Doe open, och doe open,
 het is scoon nacht, so laat...
 Het rijm dat op de bloemekens rijst
 bevriest mijn bleec ghelaet.
 Mocht ic gherusten nevens u,
 ic en souder so droef niet claghen!
 Den werelt ront so moet ic nu
 het leet der minnen draghen.

Doe open, och doe open,
 't es hier so cout, so swart!
 De werelt es so eensaem wijt,
 so eindloos droef mijn hert.
 Haddic den slotel van de doot,
 dat graf sou mi saan ontvanghen -
 ic worp hem in ghender seeën scoot...
 gheen sou uuttet graf mi langhen.

Nu hebbic hier ghesonghen
 oppet graf, mijn laatste liet.

Die cither lighet verbroken....
ener andere clinghet sie niet!
Vor u aleen sane haer ghescal,
gheen andre sallet noch roemen,
mer in der ewen ewen sal
mijn hert u die liefste noemen!

XIV.

En al mijn liefde en al mijne eeden -
'k heb alles vergeten, vertreden!

In 't suizend wingerdlover
waarop de zomer licht,
in 't goudene lichtgetoover -
hoe droef is de tortelklacht!
Aan mijn voeten spruit de bronne,
met murmelend zacht geluid! -
Gegroet, gij blijde zonne!....
Slaap zacht, mijn doode bruid!

En al mijn liefde en al mijne eeden -
'k heb alles vergeten, vertreden!

Toen de eerste botten sprongen,
de rozenknopkens rood als bloed,
is in mijn hert gedrongen
een nieuwe minnegloed!
In lievekens blanke handen
heb ik mijn hoofd gevlijd....
haar heb ik, als zooveel panden,
mijn rouw en smert gewijd!

En al mijn liefde en al mijne eeden -
'k heb alles vergeten, vertreden!

Eens, - toen ik nachtlik dwaalde,
gekleed in strengen rouw -
van 't slapend kerkhof daalde
eene slanke, bleeke vrouw.
Droef galmde door de vlakke
der klokken doodsgeluid,
en ik, betooverd, zakte
in den arm der nieuwe bruid!

En al mijn liefde en al mijne eeden -
't werd alles vergeten, vertreden!

Bleek was ze, bleek als linnen,
maar van heur zoete lippen klonk
zoo troostvol 't woordje: Minnen,
dat ik aan 't hopen gong!
Doch, waar ik 't liefje leidde
viel alt het gebloemt plots af,
en wondere winden verspreidden
het geblaart op der doode graf!

En al mijn liefde en al mijne eeden -
'k heb alles vergeten, vertreden!

Nu sluimert ze in mijne armen,
de zoete, stom en bleek;
hare teedere lippen warmen,

mijn wang, als de hare zoo veeg!
'k Zie wondre gestalten zweven
om ons heen, met zoetklinkenden lach:
ik droom van blijder leven,
van liefde en bruiloftsdag!

En al mijn liefde en al mijne eeden -
'k heb allen vergeten, vertreden!

Ramp! Ramp! - in de heldere bronne
waarover 't windje wuift en speelt,
zweeft, in het glimmen der zonne,
een akelig doodenbeeld....
Ach! op het geraamt zijn herte
daar rust, met droeven blik,
daar rust.... een ontroostbare smerte...
mijn eigene beeltnis!... Ik!

En al mijne liefde en al mijne eeden -
'k heb alles vergeten, vertreden!

O Dood! gij, betoovrende vrouwe,
u min ik, in eeuwigheid;
mijn hert, mijn smert, mijn trouwe
't werd ál u toegezeit!
Doe weer de klokken klagen
hun hemelsch doodsgeluid,
dat men toch grafwaarts drage
den Bruigom, bij zijne Bruid.

XV.

‘Wer reitet so spät?’ GÖTTE.

‘Wie draaft daar zoo laat nog, in spokender jacht,
 alleen, door den donkeren zomernacht?’ -
 Een blinkende zeis in een knooklige vuist,
 een pikzwart kleed waar de wind in ruischt...
 De sterrekens pinken zoo vreemd, zoo hel -
 Hoerrah! Verliefd en rijden snel!

‘Och neem mij met u, door den spokenden nacht!
 Och neem mij met u waar het bruidje me wacht!
 Mijn hert is dood, mijn licht is uit,
 och voer mij met u in den arm van mijn Bruid!’
 De sterrekens pinken zoo vreemd, zoo hel -
 Hoerrah! Verliefd en rijden snel!

‘Och neem mij met u, door den spokenden nacht!
 De plankene kist is zoo donzig, zoo zacht!
 Daar leg ik voor eeuwig de hand in heur hand:
 Vereend in de Dood is de machtigste band!’ -
 De sterrekens pinken zoo wild, zoo hel -
 Hoerrah! de dooden rijden snel!

XVI.

Ik kan het niet vergeten....

Wij zaten, de laatste maal,
in 't looverprieel, beschenen
door een zelfden avondstraal.

Nooit zag ik u zwakker of bleeker....

Mijn handen in de uwe geprest,
spraaft gij geen woord.... Strak blaakten
uw blikken naar 't purperend West.

Roodlachend verdween daar de zonne;....

haar treurig-rozige schijn
drong, telkens een straaltjen op u viel,
door uw hand, zoo doorschijnend, zoo fijn.

Boven ons, in de bladeren, kweelde

de vink nog een stroof van haar lied -
Ik sprak u van hoop en genezing!
gij zaagt mij, gij hoordet mij niet!

En killer en killer bestieven
in de mijne uwe handen, en stom
ontbladerde ik, tusschen mijn vingers,
een verslensende najaarsblom.

Toch kweelde, daarboven, de vogel,
immer zoeter, zijn treurige wijs...
- Ik zoende u den mond...
Uwe lippen...
die waren zoo koud als ijs!

XVII.

‘Gib deine Hand! du schön und zart Gebild....
Sollst sanft in meinen Armen schlafen.’

CLAUDIUS.

Het bruidje kwijnde! -

Op 's lievlings arm gesteund
treedt zij haar tuintje door, met trage schreden.
Paersch is de wang, die ze aan zijn boezem leunt,
doorschijnend mager hare booze leden.

Met vuur der koorts drukt zij, bij wijl, zijn hand,
wen dikke tranen langs haar wangen stroomen....
Ach! waar zij treden, rijzen, t' allen kant,
de roode najaarsblaadren van de boomen....

Hij spreekt van beetren; rept van hoop en moed...
- hij ziet het koortsvuur in hare oogen gloeien!
Kan hij haar derven?.... Ach! God is zoo goed...
Wel slenst het loof.... doch, zal het niet herbloeien?

Zij luistert niet. - Hoor! tusschen 't loover zucht
de wind, zoo heimmisvol, als orgeltonen...
Één laaie vuurgloed kaatst de Westerlucht
bloedrood terug op hare ontsteken koonen!

Strak ziet zij vóór zich uit....!

In minnestreef

vermomd, staat daar een Rif! Den naakten schedel
dekt de kapoets; de mantel is fluweel;
twee maagre knoken roeren wild de vedel.

Hartstochtlikt klink het nu van 's Spelers mond,
- en zij, zij trilt.... of haar *die* lippen kust'en!
'Du bist mijn bruid!.... Een vadem onder grond,
't is daar zoo zoet.... mij op den schoot te rusten....'

III.

Aan Béatrix.**I.**

Steeds trekken, zoo vaak ik mijn blikken
ooit wende naar 's hemels boog,
twee sterren - immer dezelfde -
twee glansende sterren, mijn oog.

In 't verste Noord praalt de eene,
de andere in 't diepste Zuid.
Die staren, vol verlangen,
van zoo wijd, naar elkander uit.

Ik waan ze beziel, mijne sterren,
en ik droom, - zij beminnen elkaar;
hen scheiden, sinds eeuwen aan eeuwen
Pool en Evenaar;

in lange Augustusnachten
wandlen, in feestliken gloor,
tienduizenden hunner zustren
al 's hemels sferen door....

Dan roept, uit het Noord ginds die Ééne
naar den flonkrenden bruidegom;....
dan zucht, uit het Zuid ginds die Ééne
naar het mistige Noorden: 'Kom!'

Ach! roerloos staan zij daar beiden,
bleek turen zij, wijd, door den nacht -
steeds reiner blinken hun stralen,
steeds rijker glanst hunne pracht -

En van Noord tot Zuiden weeft zich
tusschen beiden een fluisterende straal....
- Mij dunkt.... Soms hoor ik de woorden....
die klinken als menschentaal.

II.

Over de rijpende graanzee
speerst, rozig, de eerste straal
des morgens.... In 't koren schettert
des leeuweriks stoute taal....

Op trillende wijkjes hangt daar
het diertje - flux rept het zijn vlucht,
rechtstreeks naar het laaiend Oosten,
rechtstreeks, en zoo snel als een zucht.

Daar stijgt, in haar slependen mantel
van purper, de zonne ten trans.
Hij heeft heur zoo lief, de vogel!
aanbidt haar betoovrenden glans....

Blij klieft hij door 't ruim, en begroet haar....
- Almachtig stijgt zij omhoog,
reeds baadt zij in licht en stralen,
d' onmeetbaren hemelboog.

En zij stijgt... In 't hoogste des hemels
praalt nu haar godlike gloed....
Steeds volgt haar, door de eindlooze sferen,
des vogelkens vlucht en groet.

En zij gloeit - almachtig gloeit zij
 en trekt den minnaar aan....

Hij hijgt - heeft dorst, - wil verder....
 kan rusten noch stille staan....

‘Ik tref haar, ginds hoog, aan den Zenith. -’
 Zoo dweept hij door hope verblijd....

Hij vliegt.... Hoe blijft de liefste
 zoo ongenaakbaar wijd? -

‘Straks,’ droomt hij, ‘zal zij dalen....
 In het Westen toch wordt zij mijn!’ -

De zon gaat onder.... Heel de aerde
 omhelst zij in purperschijn....

Mat is het dierken - zijn wiekjes
 gaan nauw nog op en neer....

Toch wil hij daar heen. - De zonne
 zinkt statig in 't eindloos meer....

Hoe dor is zijn keeltje en hoe moede....
 hij zoekt naar een rots, naar een klip....

Rood lacht nog het West.... als dreef daar
 der godlike mantelslip....

Nog slaakt de bedrogen vogel
 een snerpden kreet van wee. -

Daar ploeit hij de vlerk, sluit de oogskens -
 en stervende valt hij in zee.

III. Top!

FAUST.

‘Die Wette biet ich!’

MEPHISTOPHELES.

‘Top!’

FAUST.

‘Und Schlag auf Schlag!’

‘t Sloeg middernacht! - Lang had ik - ijdel droomen! -
ontroofde schat, u weergedacht naast mij....

Daar stond op eens de duivel aan mijn zij,
en heeft mij ‘familiair’ de hand genomen....

Dat was hij, op één haar, de ‘fahrender Scolast’:

- Jezwietenrok met lange slippen,
scheel-loonsche blik, schalks-kromgebogen lippen -
summa-summarum, kluchtig-vroede gast
die tal van kunstjes weet, die nimmer mensch kon denken....

Hij mankt een luttel aan den rechtervoet....

Toch boog hij flink.... en kondde hoofs zijn groet:
‘Heer doctor lijdt.... Moet ik vertroosting schenken?
Sa! reik den pols.... Hij slaat normaal....
U knaagt toch vast niet aan het hert de kwaal?’

Dàn baat geen klagen, zuchten, kwelen....
Ik heb het panacée.... en wil u heelen!'

Verschroeiend brandde op mijnen arm zijn hand....
 'k Ontslot den blik.... O wonder.... Deur en wand
 van mijne kamer zijn verdwenen. -
 Daar rijs ik recht; - niet langer wil ik weenen....
 Een kreet van wellust zweeft mij van den tong....
 want, hoort.... Zacht rond mij henen zong
 een Sylphentrits de blijdeste zangen,...
 vol amber rook de lucht.... mijn hert was één verlangen,
 en zie.... daar laagt gij, op uw ledikant,
 sneeuwblank voor mij:... de linker hand
 steunde u het heve hoofd; uw lange slingerlokken
 bedekten 't kussen onder moll'ge vlokken
 - een zwarte sneeuw - uw boezems zwollen bloot
 en hijgden koortsig, met een stipje rood
 op ieder -
 Zelfs, of gij, mij wachtend, waaktet,
 uw oog belonkte mij, en hemels blaakte 't!

Verjongd, herboren, juichend stond ik daar....
 slechts één gevoel nog: 'U ter zijde rusten....'

- Doch ijskoud sprak en loech de looze tovenaar:
 'Wat gaf de doctor wel, dat hem *die* lipjes kustt'en?'

Ik zag slechts u.... Mijn blik smolt in uw blik....
Niet waar,.... gij reiktet mij uw lieve lippen? -

Ik beefde fel, smolt weg van lust en schrik!
- 'Mijn ziel!' - was alles wat ik liet ontglippen!

Toen loech zoo schalks de kleine looze vent....
'Bij goede vriendjes wordt ook goed gerekend....'

Uit zijne klauwen rukte ik 't perkament....
en met mijn eigen bloed heb ik het onderteekend....

Dahlila.**IV.**

Ik heb het lievlingsplekje weergezocht,
waar zich zoo vaak onz' handen samen vouwden,
mijn mond zoo vaak uw lippen pressen mocht,
uw zoetste tranen 't gras bedauwden....

Daar bloeiden rozen toen.... De lentelocht
toog geurezwanger om door al de wouden....
Toen dan uw sneeuwen arm mijn hals omvlocht,
Was 't - of wij nooit meer scheiden zouden....

Waar bleef uw bloezem, rooskens van 't Verleên? -
Waar richt ge uw voet, en laat mij gansch alleen,
gij, die uw duurbaarste eeden hebt vergeten?

Nu wassen neetlen om ons rustplaats heen.... -
Ik strekte er laatst mijn afgematte leên....
en, zie! toen heeft eene adder mij gebeten!

V.

Een Sphinx zijt gij! -

Geboren werd nog nooit
wie, door uw daden, in uw hert zal lezen,
den bos verklaart, die soms, als rozen, bloeit,
vol eedle schaamte, op uw wellustig wezen.

Een Sphinx zijt gij! -

Geboren werd nog niet
die schranderste Oidipous, die uwer oogen
aenigmen rade, - en, man en knaap bedied'
of *uwe* kussen waarheid zijn of logen!

- Eens kwam ik zelf, en in mijn euvlen moed,
heb ik uws herten afgrond willen peilen...
- Toen sneed me uw blik zoo ijskoud in het bloed...
Veroverd was ik, toen ik heen wilde ijlen!

Toen spon me uw hand een felpen rozenstrik -
Ik liet u, weerloos, bei mijn handen binden.
- Rampspellend lokt mij sinds uw vuur'ge blik...
'k wacht iedren dag, dat gij mij gaat verslinden!

VI.

In 't boschken, naast de schoone lind
met uwen naam besneden,
daar heb ik u gewacht, mijn kind,
het hert vol bitterheden.

Blij ruischte 't lover. Boven mij
wipten de vogelkens henen,
uit al de nestekens piepten blij
de koppekens van de kleenen.

Waar bleeft gij toch? - Op kolen vuur,
beweegloos, zonder spreken,
zoo zat ik daar, en ieder uur
scheen in geen eeuw verstreken!

Onwillens, bewustloos, had mijn hand
de rozige bloemenbladen,
- uw noodiging en daarzijnsband -
verfrommeld, gezaaid langs de paden...

Ach, toen ik, reeds laat, in den avondgloed,
weer ging mijne droeve straten,
toen heb ik 't opgepropt gemoed
in tranen losgelaten.

Toen heb ik, waar zoo vaak ik zat
met u, en wang op wangen,
het gras gekust van uw eenzaam pad,
uit onverzaad verlangen!

VII.

‘Ich grolle nicht.’

HEINE.

't Laatste getoon der hupplende walze
 ruischte door de weidsche zaal;
 in 't gouden licht, dat, van de luchters stroomend,
 in prismen door glimmende spiegels weerkaatst werd,
 rezen de stofjes,
 duizenden zilveren korrels gelijk,
 opgezwaaid door den rythmischen tred
 der zwaaiende, zwierende paren.

Lang had zij gedanst,
 aanbeden godinne des feestmaals;
 lang, in de duizlige cirkels
 der wild opzwenkende walze,
 gewiegd in den arm der aanbidders,
 wen heur lange, goudgolvende vlechten
 zwierden, twee vleuglen gelijk,
 om heur malsch-albastene schouder.
 O! die zaal was vol van een wondere zwoelte,
 en de luchters goten een streelende warmt neer...
 Reusachtige bloementuilen
 walmden balsems,

als oostersche oasen,
bedwelmend omhoog.

Traagzaam, statig,
'regina deorum'
kwam zij terugge,
van fleemers omgeven,
achtloos spelend met eene roze
zoeven ontvangen uit minnende vingers. -
Mij - werd geen blik gejong,
geen woord,
mij - geen roeren der speelsche lippen,
mij - geen bewegende trek des gelaats
die getuigde dat iets nog,
iets -
ééne enkele vezel des herten
zich mijns nog erbarmde....
O! die luchtters goten een streelende warmt neer!....
Doch, statig, liefelijk wuivend met d' elpen waaier,
zakte zij neer op het kussen des zetels,
de oogen omtrokken met blauwende cirkels.

'Zingen!' riep daar toen een,
en de schare verdrong zich
smeekend,
rond mijne zitplaats.
'Een lied!...', hernam men;
o! zing dan....
liefst een van die fijngeslepen perelen
uit Duitschlands kunstschat.

Doe Schumann klagen,
 Schubert 'sehnen'!
 Zing!....' -
 En de sneeuw witte handjes der vrouwen
 tilden mij zachtjes
 onwederstaanbaar voort
 tot het opengeslagen piano.

Vol van gistend gift
 zwol toen mijn boezem,
 en trillend,
 trillend van woede en verkropte smerte,
 met een blik als een Satan,
 greep ik het liedboek vast,
 sloeg 't op,
 en toonde der lieve speelster
 die aan mijne zij op het kussen reeds neerzat,
 Heines somber gezang,
 met brandend lava geschreven,
 brandende lava van haat en van spot
 en van helscher ontgoochling:
'Ich gr'olie nicht!'

O! Ik gevoelde 't nu zelf,
 ô gij, dichter der ijslikste smerten!
 Ja, ik gevoelde 't aan 't slaan van mijn eigen ontgoochelde boezem, -
 't is het hert dat hier optreedt,
 't hert dat hier spotlacht,
 huilt, zucht, jammert en weeklaagt.

Ik was het - niet Heine, niet Schumann -
 ik die hier dichter, èn zanger
 èn lijder te saam was, èn spottende Sater....

Mijn hert was het -
 dat brak!

Ik! die niet smaden, niet vloeken kon,
 missch'en ook, het niet wilde....

Ik, die in droomen,
 de trouwlooze schoone
 zag stralen in pracht van gesteente en van zijde,
 doch - ook de slang zag,
 de slange des meineds,
 die heuren mageren kop
 diep in het levende vleesch wringt!
 't bloed uit de wonde slurpt,
 en het hert
 uit de hijgende borst vreet!

Ik zong!

IJselik zong ik!

Mijn stem had iets van het kleppen der doodsklok,
 iets van het spottend gebons
 der kluiten tegen een doodkist,
 iets van den ratel des doods
 in de keel

eens Mephisto's in doodstrijd!

Zwijgend, hijgend, bleek,
 stond rond mij de schaar;
 en toen, eindelijk, 't laatste woord van het lied,

'ich grolle nicht',

klonk door de feestzaal;
toen ik, bleek als een lijk,
mijn beeld in den spiegel ontdekte,
toen zag ik ook haar,
haar - haar -
in het glas,
maar nog bleeker,
maar nog paerscher,
een spook gelijk,
als een schim uit een andere waereld!

En eventjes
ontmoette mijn blik,
in 't spiegelklare blad,
den haren -
doch ijskoud,
gevoelloos,
onverschillig!
't Verleden in mij was - dood! -
en, het scheen mij,
o! tienmaal en tienmaal zoo lokkend
hernam de verleidende walze!

VIII. Vastenavond.

Een neevlige avond
 ligt op de steê.
De lichten spoken
bloedrood,
en zenden lange, rosse stralen
over de klamme, breedkrinklende straat.
Scherpe winden gieren
toetende door de lucht,
en door de donkerheid
stijgt als een koor van spottende saters,
gelach, gevloek, gejoel,
en geschetter van horens en fluiten.

't Is vastenavond.
- Zie. Bij het licht ginds, verschijnen
woelende scharen!.....
Bonte kleedijen,
roode, gele, blauwe mommen,
walzen daar, arm in arm,
door het slijk,

twee aan twee,
zinloos van lust en genot
schandig gezang op bezopene lippen.
Mannen zijn daar, wier vrouwen
waken bij 't bed van een stervend
kind;
maagden, die gisteren eerst
naar het kerkhof een broeder verzelden;
en menig huichelend mom
bergt een belachliken kaalkop,
menig schitterend koningskleed
eene borst, waar de worm van de dood reeds
knagende schuilt. -
Hopsah! Hopsah! schettert de fluit,
en vooruit, waar 't genot wacht;
voorts naar de blinkende zaal,
waar bij 't stroomende glansen der luchteren,
't smachtend gestreel der muziek,
de zinnenverbijstrende wals lokt...
de Wals - naakte Sireen, het hoofd
bekranst met de bloemen des afgronds!
Voort! en genoten! - De wijn
zal de herten doen gloeien:
boezem op boezem,
handen in handen,
hert op hert
en mond op mond!
Io! Vivat! - Vooruit!

Roerloos, als van een donder getroffen,

stom staat de schare.
 Twee onbekenden verschijnen,
 twee spelers, en naderen groetend,
 zwijgend de dansers.
 De een is een Hansworst:
 wapprende pluimen bedekken zijn zotskap,
 duizendkleurig is 't kleed dat hem dekt,
 een rinkelende baltram
 heft hij ten hooge,
 en rood
 glansen door 't masker zijne oogen!
 In een wuivend Pierrotskleed
 bergt de tweede zijn magere schoften;
 een breedrandige vilthoed
 dekt hem het aanschijn, en wild
 strijkt zijne knooklige vuist
 met den boog langs de krijschende vedel.
 Vuurroode stralen ontschieten
 bijwijlen zijne oogen, en sparken
 slaat uit de steenen de voet
 van den duizendkleurigen Hansworst.
 Hoor... Daar lacht de Pierrot:
 'Vooruit, en ten dans! Io! Vivat!
 Hopsah! De ronde gevormd
 en gewalst en gezwenkt tot het dag word'!
 Io! Het leven is zoet! Genieten is heden de leuze!
 Boezem op boezem,
 handen in handen,
 ziel in ziel
 en mond op mond!'

En de bleeke Pierrot strijkt wild met den boog,
 en een dolle, onweerstaanbare wildzang
 met het rinklen der trom klinkt over de straat
 en de reiende, zwermende massa.

Betoovrend, bemeestrend, een nixengezang,
 sprankt uit de snaren de walze,
 wild smachtend en lokkend, duivels meteen,
 en spottende ronkelt de baltram.

En de koppels draven huilend dooreen,

Hop! hop! en zwenken en zwaaien.

Husch! husch! zij woelen en dwarrelen rond,
 dol, razend van zinliken lustkoorts.

Hop! Hop! steeds wilder en wilder, hop!

Hop! Hop! en boezem op boezem,
 handen in handen,

ziel in ziel

en mond op mond!

En wen de wals immer wilder draait,
 en het zweet op het voorhoofd te paerlen staat,
 de hijgende boezems dorsten en smachten,
 de voeten wanklen, afgemat, -
 vooruit!

Steeds rinkelt de baltram,
 steeds schettert de vedel,
 steeds schreeuwt de spottende Hansworst
 zijn schaatrend 'hop! hop!'

Hoor! - Is dat het kleppen der doodsklok
 dat, traag,
 slag op slag

door het ruim beeft?
Zie! - is dat eene heerde van spoken,
dat ginds, nog verder, alomme,
met koortsig bewegen
den harden grond delft,
den grond, tot graven?
Luister.... Daar schettert een schriklike spotlach
over de schare, die trager, loomer,
afgemat in de ronde hinkt
of zij snakte naar zalvende ruste.
En daar rukken de Spelers
het zijdene mom af;
daar berst de vedel
aan duizend splinters;
en ijselik rijzen, steeds hooger en hooger,
de huizen te boven, de torens te boven,
de Hansworst, de looze verleider Mephisto,
en de Dood, in het bleek Poesjenellengewaad,
in stede der lokkende vedel
twee rottende beendren bestrijkend....

Hoor... daar slaat op den toren des tempels
middernacht.... Een wind rijst op,
en draagt wijd over de stede
het lachen der spoken:
ha! ha! - ha! ha! - ha! ha!

IX.

Koud! koud als ijs, gevoelloos als een meer
 dat, doof voor klacht en wee, zijn prooi verslindt,
 - koud, onverschillig, grillig als de wind,
 zoo, liefde en herteloos, zag ik u weer.

Ik hoorde 't in uw stem; ik las het in
 den opslag van uw oog!... 't was ál gedaan!
 gedaan voor immer! Nauwliks zaagt gij me aan;
 vertrapt, verwelkt lag daar de bloem der min.

Toen greep ik uwe hand... die mij verstiet.
 Een ijsklomp was die nog....! - Een trilling joeg
 zij door geheel mijn lijf, en brekend sloeg
 mijn arrem hert.... maar weenen kon ik niet.

Ik staarde u diep in 't oog... Gij keerde 't af...
 Ik noemde u, smeekend! - Gij bleef doof en stom!
 Geen woord spraakt gij, geen enkel.... en weêrom
 trof mij die kou.... die koude wind van 't graf.

Toen spraakt ge een enkel woord: 'Vaarwel! Het moet!'
 een woord.... En dan, niets meer!....

Noch kus, noch pand,
 niets dan de koude rilling van die hand. -
 en hier, die ongeneesbre wond, nooit uitgebloed!

X.

O hang me uw sluier over 't hoofd,
 uw sluier, breed en zwart....
 't Is uit met mij; mijn licht gedooft! -
 een doodkist is mijn hert. -
 Uw sluier moge mijn baarkleed zijn!
 men zal er mij in begraven!
 Ik ga, waar dauw nog zonneschijn
 den boeteling zullen laven.

Zwijg stil.... Vraag niets.... Mijn hert krimpt toe.
 Weg.... smertenzwanger heden!
 Herdenken wil ik, af en moe
 van 't lijden, het rozig verleden!
 'k Genoot u, kussen, liefde, trouw!
 al 't heil van streelen en kozen!
 'k Genoot u, wondere, aanbidlike vrouw:
 gij slange, tusschen de rozen!

Uw sluier.... geef! geef hier!.... - Het was
 in 't najaar. Diep in het woud,
 waar krekels sjirpten onder het gras,
 de meezen piepten in 't hout....

'k Was krank. Aâmchtig nevens haar
dwaalde ik door donkre dreven;
mijn hersens sloegen zoo hol en zwaar,
en 't koortsvuur deed mij beven.

En zoetjes sloeg zij rond mijn hals
heur sluier, breed en zwart;
en ik, ik lei mijn voorhoofd, als
een zuigling, tegen haar hert...

- Thans moog die sluier mijn baarkleed zijn,
men zal er mij in begraven!
Ik ga... waar dauw noch zonneshijn
den boeteling zullen laven!

XI.

Die vrouw was schoon.... - Een woord, een wenk van haar
en 't was of spijkers aan den grond u hechtten.
Vermand, geboeid, beminnend stond men daar!
Voor haren kus, zou zelf de bloodaard vechten!

Die vrouw was schoon.... Een wondre aantrekkingskracht
lag in haar stem, haar houding, gansch haar wezen -
maar in hare oogen, donker als de nacht!
stond iets, dat lokt en walgt te saam, te lezen.

Ik kreeg haar lief.... Vol gloed begluurde mij
die tooverblik, van onder bruine brouwen,
en op haar knieën streelde en fleemde zij
haar cyprisch poesje met zijn 'lieve' klauwen....

Een prachtig dier.... rug, louter hemelijn,
fijn rosgevekt, met enkele zwarte strepen;
een grijsgroen oog, vol fantastischen schijn,
dat, bij elk streelen, stil werd toegenepen!

En zalig ronkend, welfde 't fier omhoog
den fulpen rug, en spitste fijntjes de ooren, -
en vestte strak op mij 't verleidend oog
alsof 't ook mij tot streelen wou bekooren....

- O 'k had wel graag de schoone vrouw gekust....
wel graag haar lievling willen 'kopje krauwen'....
Dat donker oog benam mij moed en lust....
- O 'k ben zoo laf, zoo bloo.... voor kattenklauwen!

XII.

Een bloemeken bist du zeker,
 'k Heb reeds het meermaals gedacht;
 Een bloemken met bals'mende geuren,
 Met kleuren zoo mild en zoo zacht!'¹⁾

Een bloemeken zijt gij zeker...
 Doch, ik zweer het, bij helle en bij goôn!
 mij hebben uw geuren vergiftigd!
 Uw naam is - anemoon!

Gij lonkte' uit het loof zoo aanminnig....
 Ik voelde zoo zoet mij verkwikt....
 Doch, toen ik u preste op mijn lippen:
 toen hebt gij bijna mij verstikt.

Gij fluisterdet stil: 'Ik ben roosje!'
 Ik heb u geloofd - u geplukt!
 In 't ontgoocheld, bedrogene herte,
 hebt gij niets - dan een doren gedrukt!

1) G. ANTHEUNIS, *Uit het Hart*.

XIII.

Denk niet, dat ik mij door het hoofd schiet,
 of mij denk te verhangen bij nacht....
 Geen ramp werd door u mij berokkend,
 of ik had er nog slimmer verwacht....

Denk niet, dat mijn licht is verzwonden,
 omdat *gij* uw beloften breekt....
 - Elk weet toch, dat wie u een roos plukt,
gij dien straks met de doornen steekt!

Gij hebt mij 'nen vollen trimester,
 met meer dan gulzigheid,
 al de kracht van een maagdliken hartstocht
 ontwoekerd....
 - Toch was 't mij voorzeid:

gij mindet aléén met uw lippen....
 mijn gloed moest volstaan voor ons beid'!
 Och! vlindertje,.... toen *gij* van daan vloogt,
 lang was ik op alles bereid!

Of ik u beweende? - Wel zeker!
 'k heb gesnikt.... gansch een nacht, plus een dag!
 Doch 's morgens - is alles geëindigd,
 in een klinkenden schaterlach!

XIV.

Zijn dat de twijgen van het oeverriet
 waardoor zoo bang de morgendwinden klagen?
 Het schrill gesnap van snep of karrekiet
 die vroege visschers uit hun schuilplaats jagen? -
 Zoo schel is niet der groene twijgen klacht,
 zoo scherp geen vogelkreet! De nesten allen
 zijn stil en slapend; immer grauwt de nacht
 en hult in donkerheid der stede wallen.
 Een nevelsluier, ondoordringbaar dicht
 hangt over 't water, als een rouwfloers. - Verre,
 aan 't hooge spansel pinkt eene enkele sterre,
 en bloedig priemt het spookrig manelicht
 door 't rosse nevelkleed....

O neen! geen twijgen
 en zuchten zóó; geen vogel die zóó krijt -
 Aleen een mensch, met nood en dood in strijd,
 een - die zijn eigen smert niet kan doen zwijgen,
 wien Wanhoops slangentand het hert verbijt,
 - het lispt, het loof! - slechts menschenboezems hijgen!

Twee visschers naadren door den dikken smoor,
 de waggen aan het been, 't net op den schouder.

- 'Gij, oudste, vader vast, sta stil en hoor:
 ginds, in het riet.... dat plassend klaatren....
 Zoude er,
 wie weet.... een drenkling?.... Hoor.... Een noodshot knalt
 ter tweede maal.... Een loodzwaar lichaam valt
 in 't water.... Ramp.... Uw hulp koom niet te spade....
 Een mensch te redden.... Voort.... ras in de schuit....
 God loont het eens.... Uw haken, werp die uit....
 God zal 't vergoeden in uw kroost, uw gade....'

't Is alles stil!....

Nu is 't, ja! 't oeverriet
 waardoor de morgendwinden zuchten, klagen,
 het schrill gesnap van snep en karrekiet
 die vroege visschers uit hun schuilplaats jagen!
 Doch ook het water is 't, dat roer en haak
 uiteen doen spatten.... en de stem des ouden
 die, kort en dof, beveelt: 'Leg op.... rechts aan....
 ginds stijgen bobbel.... Licht ons, doffe maan....
 daar stoot de haak.... Halt....'

Sloep en visschers hou'en
 een poos recht aan.... en zoon en vader schouwen
 op 't levenlooze lijk.... en naken strand....

Nu knielt de grijsaard en, met tranende oogen,
 legt hij op 's dooden hert de ruwe hand....
 Niets klopt!.... niets roert.... Nog dieper neergebogen
 rukt hij het wammes op, den borstrok los,
 en plakt het oor op 't lijf en.... luistert.... Stille,

doodstille is 't al.... Geen vezel die nog trille -
En droevig wrijft de baar het oevermos!

‘Onz’ lieve Heer moog de arme ziel vergeven!
zucht de oude dof, arm schaap! nog zóó vol kracht
en.... mors! morsdood! Is dan de vracht van 't leven
zoo eindloos zwaar? de donkre gravennacht
zoo lokkend zoet.... En kijk eens, de arme jongen, -
hoe schoon hij was.... Wat lokken, lang en blond....
Wat schrande voorhoofd, fijne en roode mond,
wat oogen, die nog straks als sterren blonken!’
Doch, zie.... juist op het hert, een lokjen haar!
O nu begrijp ik’....

En het droef misbaar
des ouden zweeg, als had, van dat verbroken leven
dat enkel nietig iets hem 't raadselwoord gegeven!

Houzee! gij, jonge dag, houzee! Wees ons gegroet.
Wek aller vooglen zang, zaai gensters op den vloed,
kroon met uw schoonste stralen hut en toren
en tarwe en korenzee die opwalmt uit de voren,
en duizend bloemekens die glinsteren op de wei -
maar zoen ook 't kil gelaat van hem, die Loreley,
de booze schoone Nix met gouden brauwe en haren,
verlokte en verdronk in de trouwlooze baren!

XV.

Auto-da-fé.

Daar ligt gij dan alle, o mijn brieven,
 ontplooid, op de tafel, vóór mij;
 en het beeld der vertrokken gelieve
 ligt, hallef verborgen, daarbij.

Twee lieflike rooskens, wier bladen
 thans geuren bezitten noch kleur,
 een vlechtje roodbruine haren,
 dat is al, wat mij restte van heur!

Ik heb alles herdacht en herlezen!
 vast een uur wel gestaard op heur beeld,
 met mijn kussen 't aanlokkelik wezen
 nog eens, in gepeinzen, gestreeld;

'k heb gezocht naar dat kuiltje in heur wangen,
 naar die *mouche*, en die rozige vlek
 die 'k zoo vaak heb gekust naar verlangen,
 onder 't oor, in den molligen nek....

Nu is 't winter en avond.... Het donker
 omhult mijne cel. Doch, voorwaar!
 uit mijn vuur straalt een helder geflonker....
 hoe laai is mijn kamertje en klaar!

Dit is 't uur, tot het offer verkozen....
 och mijn hertje, wat doet het toch wee!
 Ik doem alles, beeld, brief, tresje en rozen
 ten plechtigen Auto-da-fé!....

Daar brandt reeds dat vlechtje.... De vlammen
 dansen, dol-knetterend, er om....
 Nu volgen twee telegrammen....
 Eens maanden die: 'k Wacht u.... Kom!'

Dan mijn brieven!.... Ik leg u, beminden!
 één voor één in den blakenden gloed -
 de onmeêdoogende vlammen verslinden
 de woorden, straks blij nog begroet,....

en het schijnt mij, als blonk door 't geknetter
 en 't geklak van het spotziek vuur,
 nog eventjes, letter bij letter,
 het wachtwoord: 'Van nacht.... om één uur!'

O mijn schat! O mijn hert!.... - Doch, ontsnapt het
 dan van zelfs uit mijn bevende hand?
 Daar laait reeds uw beeld.... en daar klapt het,
 - hals, mond - in den knett'renden brand.

En een poosken nog lonken mij beide
uwe oogen gansch wonderlik aan; -
mij is 't... of gij weder mij vleide':
'Slechts du hebs mijn hertje verstaan!'

Doch, wen ik met droomenden zinne
al die vlammekeens flakkeren doe,
kijk! daar straalt mij het wordeken: 'Minne'
rood als goud, uit den aschhoop, toe!¹⁾

1) Zie nota's.

XVI.

Door nacht en nevelen leidde
 dien dag, mijne droevige baan!
 - Daar stroomde de Schelde, lijk zilver -
 daar vond ik een Nixe staan....

Als vleugelen zwierden heur lokken
 van goud, rond heur mollige leên
 Hare armen, naakt en sappig,
 die reikte zij naar mij heen....

Ik beefde.... Hare oogen blonken
 zoo wonder, en lokten met macht....
 - Toen nam ze mijn handen.... en heeft die
 op haar zwellende borsten gebracht....

Rond den hals, den poezelig blanken,
 rond der heupen gemolligen boog,
 over den vollen boezem
 die onder mijn vingers bewoog,

gleden mijn handen.... Daar sloot zij
haar gloeiende lip op de mijn',
en ik zonk, al die schoonheid in de armen,
neer op d'oever, vol bittere pijn.

Toen legde ik mijn hoofd - wen ik snikte -
loodzwaar op haar zwoegenden schoot....
'Och! slurp mij de ziel uit den lijve!
Och! streel mij en kus mij dood!'¹⁾

1) Zie nota's.

XVII.**Eene Philistijnsche.**

Gansch zachtjes heeft zij, op haar schoot,
 't almachtig hoofd haars leeuwen neergetrokken, -
 den mond gezoend dien hij steeds bood,
 de hand geveleid door zijne lange lokken....

Flets heeft hij toen zijn waatrig oog
 gericht tot haar bedwelmend minne-lonken,
 en telkens ze even neerwaarts boog,
 van hare lippen zaligheid gedronken.

Zóó, langzaam als een licht dat dooft,
 viel hij in sluimering, van wellust moede....
 - Op 't breedgesteerde reuzenhoofd
 blonk toen der vrouwe blik, vol helsche woede!

Daar drong, door 's Titans lokkenpracht
 het snijdend staal der Philistijnsche snoode....
 - O Simson, sta nu op! toon weêr die macht,
 die monsters, leeuwen, met een vuistslag doodde!

Ontwaak, gij Titan! Rijs, gij Leeuw:
niet langer schudt ge uw glorieuze manen!
Hoor gij het niet, dat krijgsgeschreeuw?
Ziet gij ze niet, die wapperende vanen?

U stak des vijands lemmer blind!
Wring niet de vuist! nooit breekt ge nog uw boeien!
Zoo weerloos zijt gij als een tandloos kind!
een vrouwe, laat gij vrouwentranen vloeien!

Kruip, slaafvee! Daar 's uw hok! Lig neêr,
gij joodsche hond.... ween op den moederlande!
Vergeefs roept gij de liefste weêr:
Wat bracht haar kus? -
Hoor! de echo antwoordt:
‘Schande!’

XVIII.

‘Nooit, spraakt gij, heb ik zóó genoten.
 Nooit scheen de liefde mij zóó zoet....
 Lang heeft het leven mij verdrotten....
 lang hield de dwang mij 't hert gesloten...
 maar nu.... nu is weer alles goed!

Nooit heeft een andre mij betooverd
 als gij met éénen blik het doet...
 Een woord van u!.... Geboeid, veroverd,
 geknield - lig ik aan uwen voet!....’ -

En ik - al wat gij liet ontglippen,
 bij 't nimmer eindigend zoentjesnippen,
 ik slurpte 't, gulzig, in mijn ziel,
 en 't scheen mij, dat van uwe lippen
 met ieder woord een perel viel.

En *gij* - *gij* loogt slechts! -
 Kon ik 't weten,
 dat was àl louter nixenzang?....

'k Had u vol woede toegebeten:
'Van mij.... gij trouwelooze slang!'

Ik had u van mij afgestooten,
u nimmermeer één blik gejongd....
of.... vaster nog uw borst omsloten,
u in mijn' arm versmacht,.... genoten
den laatsten kus van uwen mond!

XIX.**Lanceloot.**

Met blanke zeilen stevent
ter lustvaart, een gouden kaan. -
De Westerkimmen bloeden,
een zilte bries legt aan.

Daar wiegelt, handen in handen,
een jeugdig en lievend paar....
De Westerkimmen bloeden,
de zee zwoegt wonderbaar.

In 't gouden pantser geregen,
zit schoone Lanceloot;
zijn mantel zwabbert in 't water,
over den rand der boot.

Zacht houden zijn armen omvangen
een toovrend maagdenbeeld.
- Hoe droef toch de zwervende meeuwe
wijd, over de baren, kweelt!

Hoe droef de wateren slagen
om de boot, als klaaggeluid? -
Hij echter kust het liefje:
‘Mijn heil, mijn schat, mijn Bruid!....

Met zwarte zeilen stevent
eene donkere boot langs de baar.
Drij bleeke vrouwen, drij beelden
van marmer, zitten daar.

Daar rijst van geblaârt en van bloemen
omtogen een zwarte schrijn,
daarop ligt, in sneeuwvitten gewade,
een doodsbleek maagdelijn.

Hare teedere handekens vouwt zij
een verdroogden bloemkrans rond....
Niet waar, daar stijgen zuchten
uit haren bevrozen mond?

En zie - rond het sombre doodschrijn -
rijst beurtelings elke vrouw,
en over de baren zwabbert
drijvoudig een donkere schaûw!

Als spookten steken de rotsen,
luisterend, den kop uit de zee -

De Westerkimmen bloeden,
de wind zucht schuifelend wee!

Wat wringt gij, o Ridder, de handen,
stom nevens de kussende bruid?
- De Westerkimmen bloeden,
uit de zee stijgt doodsgeluid!

In purpren avondglansen
ruist een wondergezang uit het meer.
Mij dunkt, daar schalde een noodgil....
en ik zie geenen ridder meer!

Met zwarte zeilen stevent
een sombere boot voorbij.
Daar bidden aaklige vrouwen,
als marmarbeelden, drij.

Geen bloemen dreven naar d' oever
bij wederkeerenden vloed -
Met zijn krans, lijdt diep in den afgrond,
de trouwlooze ridder zijn boet.

XX.**Speldeprikjes.**

't Was te Brussel; in 's Konings Warande!....

Vlak voor mij, op de grove bank,
zat een vijf-, zesjarig meisje:
blank mantelken;.... alles blank!

Sluimerend lag, - och! hoe aardig!

Mieken-pop op den molligen schoot....
- blondlokkig, frisch-blozend figuurtje:....
rood mantelken;.... alles rood....

Gij kleine, boosaardige handjes,

fijn en rein, foei! wat hebt gij gedaan? -
Met spelden, lang gelijk lansen,
vielt gij op het slaperken aan!....

Gij kleine, puur-blozende lipjes....

Wat lachtet en juichtet gij luid?
En wat boorden en staken die spelden
Mieken-pop hare kijkerkens uit!

Gij dartel, aanvallig meisje....

Wat gelijkt gij mijn liefde toch wel! -

Gansch haar oog, gansch haar mondeken hebt
tot hetzelfde satijn-zacht vel.... -

't Was te Brussel, in 's Koning Warande....

- Recht vóór mij, op de steenen bank,
zat een vijf-, zesjarig meisje:....

blank mantelken.... alles blank!

XXI.

Van u, de valscheid zelf, heb ik gedroomd....

Dood waart gij.... In uw blonde lokkenpracht
gehuld als in een dwijle, laagt gij daar,
op 't ruwe kluitenbed des killen grafs,
dicht togedekt met zoden, waar het gras
reeds lange halmen schoot, zelfs hier en daar
een enkel blauwig bloemken uitsproot, dat
mij onweêrstaanbaar aan uw oog deed denken....

En 't scheen me: ik was de grafworm.... en ik sloop
door al die lijkasch heen, en voelde mij,
als eertijds - toen ik, als het zeekompas,
naar u, mijn blinkend Noord, werd aangelokt -
zoo voelde ik mij getrokken naar uw lijk,
met onweêrstaanbre hertstocht....!

Rond uw leên,
de poezlig-blanke - zag ik, hoe reeds de aerd,
de vruchtenzwangre, 't nauwliks zichtbaar zaad
ontkiemen deed, wen, naast uw linkerborst
een dorenwortel duizend peesjes schoot....
Daar riep ik, rond uw lichaam, al 't gewormt

van 't kerkhof saam. - En zie: als op zijn prooi
 een hongrend tijgerkroost het heet gebit
 woest knagend scherpt - zóó viel de gansche zwerm,
 tienduizend duizenden, uw lichaam aan!....
 Eerst uwe voeten, die zoo menigwerven,
 met rhythmisch trippelen, het enge pad
 gansch dichtjes nevens mij betraden, wreed
 de bloemkens nedertrappelend.... - Dàn uw hand,
 die mollig-witte, rozenkleurge hand,
 die gij zoo vaak, in zaalgen zoenensstond,
 der mijne toestaakt... Dun uw wang, nog warm,
 warm van mijn laatste kussen; uwen mond,
 voorheen een roos gelijk, zoo frisch, zoo rood,
 waaruit zoo vaak, als uit een springfontein
 vol gouden waters, eed op eed ontsteeg,
 zoo menig liefdewoord, als melodij,
 door u gefluisterd, maar niet ééns gevoeld,
 oprees, van valsheid dik! -

Doch, toen 't gediert,
 nooit zat geknaagd, plots rond uw hert verdrong;
 toen zij - een zwarte, wemelende vlek -
 hun vraat'ge zuigers in uw donker bloed
 met gulzige wellust doopten; - toen, ô vrouw!
 toen had, ondanks de dood die 't àl verkracht,
 ondanks de grafsteê, die het àl verteert,
 uw stilstaand hert - die zetel des gevoels! - ja!
 zóóveel venijn nog in, dat gansch de zwerm,
 vergiftigd, stikte in 't rortend boezemvleesch!

XXII.

De gloeiendroode zonne stijgt
omlaag, in de wijde, schomlende,
zilvergrauwe wereldzee.
Luchtbeelden, rozig aangekleed,
zwermen heur na, en - haar tegenover,
uit den scheemrenden wolkenluier des herfstes
- als een treurig doodsbleek gelaat -
breekt zacht de Mane,
en achter haar, blikkeren als lichtvonken,
door rozige dampen, de sterren.

Eens, aan de hemelen, glansten
echtlik vereend,
Luna, de gade, - en Sol, de God,
en toen wemelden rond het paar de sterren,
de kleine, de onschuldige kinderkes!

Doch booze tongen zaaiden tweespalt,
en daar scheidde, in veede,
het hooge, lichtschenkende Echtbaar.

Nu, des daags, in eenzame pracht,
wandelt daarboven de Zonnegod,
zijner heerlijkheidswegen
aangebeden en vaak bezongen
door vermete, heilontbeerende menschen;
maar des nachts,
kuiert droef Luna de sfeer door,
de arme moeder
met hare verweesde sterrenkinderen,
en glanst in spraaklozen weemoed,
en minnende meisjes en dweepende dichters
wijden haar... tranen en liedjes!

De weeke Luna! Vrouwlik van zin,
mint zij nog immer den schoonen Gemaal.
Tegen den avond, siddrend en bleek,
lonkt zij eens even door 't wolkengordijntje
en schouwt naar den Scheidenden, smertlik,
en wou wel angstvol roepen: 'Kom!
Kom! De kinderen verlangen naar u -'
Doch de trotsche Zonnegod,
bij d' aanblik der Eega, daar gloeit hij
in dubbelen purpurglans
van toorn en smert,
en onverbiddelik ijlt hij omneêr
in des vloeds bevrozen weduw'naarsbed.

Booze, snijdende tongen
brachten alzoo smert en verderf

zelfs onder de aleeuwige Goden.
En die arme Goden, hoog in de heemlen,
wandlen zij, van kwalen zat,
troostloos, hunne oneindige baan voort,
en kunnen niet sterven,
en sleepen met zich
hunnen glansenden weedom!
Ik echter, de Mensch,
de needrig geborene, proeie der dood,
ik klage niet langer!¹⁾

1) Zie nota's.

XXIII.

Trala!

Wat zong daar de vogelschaar,
langs tronken en hagen?

- 'Zoo 't gaaiken mij ontvlogen waar,
zou 'k daarom klagen?

Trala!

Wel zijn nu de loovers geel!
de stroomen bevrozen!

Toch bloeit eens alles nog zco eêl!
De lent' baart rozen!'

'Trala!

Wat klemt ge in gesloten hand?

- Een tresje haren!

Onnut, bespottelijk liefdepand
uit beter jaren!

Trala...

Is eindelijk de liefde dood,
wat kan daar baten

dat grillig ding, dat zij - die vlood,
u heeft gelaten?'

‘Trala!

Gij mint het slangje nog
en zoudt vergeten
de valsche kussen, het snood bedrog:
gerechte veeten?

Trala!

De liefde wenkt u toe....
Uit bosch en hagen
noodt u 't genieten, nimmermoe....
Hoeft gij te klagen?’ -

Trala!

Gij, vogelkens, hebt gelijk!
Geen smert kan baten....
Doch in mijn herte ligt een lijk....
Waar zal ik het laten?

Trala!

Ik wil tot in den dood
meer liefde werven!
Ik vloek u, ô slange, zoo listig als snood.
doch - voel mij sterven!

XXIV.

In 't eerste scheemren des zomernachts,
dwaal ik, alleen, door de dreven.
Traag donkert het spansel! - Wijd, in het West,
zie ik nog nimben zweven.

Onder der linden suizlende kruin
rijst een bekorend fluisteren!
Arm hert! wat óf u zoo vreemd doet slaan!
schier weenende sta ik te luisteren!

Onwederstaanbaar herleven in mij
der liefde steeds smeulende vonken!
Doodsbleek ben ik voortgegaan,
doch wankelend, sukkelend, dronken!

Maar toen ik die zalig-beminnende twee
ging stooren, met hoorbare schreden,
vlocht juist, tot een innigen zoen, de knaap
zijn meisje den arm om de leden.

Och neen! Ik had er het hert niet toe
éenen stond maar dien kus te verhinderen!
Weenend ben ik van daar gevluht,
voor het heil dier onwetende kinderen!

Adhingka.**XXV.**

Ik heb, in het dichte berkenbosch,
 waar eens uwe lippen mij kusten
in 't zwoele lommer, op 't donzig mos,
 nog eens, ô nog eens willen rusten....
Weer bloeien er twijgjes, rijzers en blaren,
 zoo groen en zoo geurig als 't ander jaar!
Weer kwelen er, even wonderbaar
 de zwermende vogelscharen!
Nog zift dezelfde zonneglans
 door de looverkens neêr op de zoden.
Maar kussen en eeden... Waar blijven zij thans!
 Eilaas!
 Gevloden, gevloten, gevloten!

Ik heb, in het dichte berkenbosch -
 die schuilplaats der zoete beminden! -
gansch dicht bij het wegelken, diep in het mos,
 uw voetspoor willen vinden!

Nog schenen er strootjes, pijltjes en halmen
half neêrgedrukt en platgetreên.
Nog scheen, als vroeger, rond mij heen
uw amberen adem te walmen.
Doch wat ik niet meer vond, - dat was
die traan die 'k u eens zag weenen -
Thans perelt alleen nog de dauw op het gras!....
Eilaas!
Verdwenen! verdwenen! verdwenen!

XXVI.

Van Schlemihl staat beschreven,
hoe die zwerver, door rampen vermand,
zijne schaduw, beeld van zijn leven,
aan een toovenaar heeft verpand....

Vergeef mij, mevrouw! zoo 'k u vrage
wat geheims het voor beiden beduidt,
dat immer die treurige sage
mij, arme, door 't herte luidt?

‘Door 't blijde wijde Zoniënbosch,
ben ik met u getogen. -
Uw lange lokken golfd en los
en streken mij wang en oogen....

Over des wegels pinkelend gras
zag ik ons schaduwe zweven,
nu één, dan dubbel, dan smeltend weer ras
tot één - gelijk gansch ons leven!

Herinnert gij u?...

Zie! 'k ware

vergeefs nog door 't zelfde pad....

Nog groenen dezelfde blaren

waar 't paarken te kozen zat!

Hoe betoovrend, - als ware 't een Eden,

lacht de zon op het boschrijk oord! -

Gij aléén - spijts uw kussen en eeden,

hebt de vreugd van dit Eden verstoord!

Droef, tegen de stammen der boomen,

leun ik het hoofd dat brandt....

Steeds denk ik aan u.... als in droomen,

en tast, doch vergeefs! naar uw hand!

Ik haat u, voorwaar noch ik smade u,

doch, wen ik hier eenzaam dwaal,

een deel van mij zelve, mijn schaduw,

ach! 'k mis het zoo.... al te maal!

XXVII.

O zúlk een afscheid vind ik hard,
waarbij de mond geen woord mag spreken,
geen zucht ontlasten mag, wat smert
aléén en stil het hert doet breken;
als nauwliks de oogen, éénen stond
gevestigd in elkaar, gestolen
't geheim verklaren, dat de mond,
door dwang gesloten, houdt verholen!

O zúlk een scheiden vind ik hard!
Niet dàt, waar 't lot, met felle slagen,
't een hert ontrukkt aan 't ander hert,
hoe heet ze ook voor malkander jagen:
een bloot geval, land, zee en meer,
en nood en dood legt tusschen beiden;
zelfs boven hoofden, jong en teêr,
een graf zich sluit, om hen te scheiden!

Hard mag zulks zijn, onmenschlik wreed!
Doch tienmaal meer is 't zulk een scheiden,
waarvoor de taal geen namen weet;

waar zee noch land strekt tusschen beiden;
waar m' eiken stonde elkaar ontmoet
en ziet en spreekt en moet aanhooren....
Daar wordt een lavastroom het bloed,
wen duizend vlijmen 't hert doorbooren!

- Eens treft de knaap een maged aan.
Nog werd geen woordjen uitgesproken:
de een ziel heeft de andre reeds verstaan....
In beiden is de liefde ontloken.
Dan komt daar één en spreekt een woord,
een vloek uit over bei die hoofden....
Twee herten zijn verplet, doorboord....
die straks nog aan geluk geloofden!

En toch - zoo innig smelt hun baan
tot één; zoo nauw versmelt hun leven!
zoo vaak moet hij ter zij heur gaan;
zoo graag zou zij de hand hem geven!
Zoo graag stak hij den arm heur toe
om haar te sterken en te steunen.....
Hij ziet haar lijdend, mat en moê....
Zij kon op zijnen schouder leunen!...

Zij mogen 't niet! - Hij mag het niet....
Droef gaan zij voort, met ijslik zwijgen....
Slechts, als zijn oog haar niet beziet,
laat zij haar kranken boezem hijgen....

Hij wou wel vlieden, ver van haar...
Hij kan - hij mag niet -; moet, zál blijven!
en 't noodlot voert hen steeds te gaar...
Hij voelt van angst het bloed verstijven. -

Gescheiden zijn ze, en toch te zaam!
Te zamen zijn ze, en toch gescheiden! -
O zulk een lijden heeft geen naam,
maar maakt tot plantloos dorre heiden
twee levenswegen: - donkre nacht
dekt die alomme; tarw noch koren
schieft daar zijn halm, met goud bevrucht...
niets... niets dan distels, braam en doren!...

XXVIII.

Eens, toen wij moesten scheiden,
toen heeft mij heur hand vertrouwd
twee frisch ontloken rozen,
die 'k als eenen schat behoud.

Die schat rust op mijnen boezem
en voelt mijnen herteslag.
En het schrijn, waarin ik hen wegborg,
verlaat mij bij nacht noch bij dag.

Ach! als ik bijwjl, het ontsluitend
het doode gebloemt aanschouw,
dan rijst voor mijn tranende blikken
eene aangebeden vrouw;

geheel 't hertstochtelik epos
van een vluchtige liefde, staat
gedicht, in de zijdene plooiën
van een geurig balgewaad.

Eilaci! mijn lieflike rozen
wat zijt gij zoo lang reeds dood!
Ware ook maar 't gevoelen gestorven
dat ik in het hert eens sloot!

Doch, als ik, op nieuw, in mijn boezem
wil bergen mijn dierbaar schrijn,
dan zegt me de jacht mijns herten
dat de bloemen weer bloeiend zijn!

XXIX.

Daar vloeiden, door 't zalig Eden,
twee stroomen wonderbaar;
op hun vruchtbaren oever groeide
een prachtig boomenpaar.

Schoon rees de boom des Levens
in zijn groenend loovergewaad;
met vruchten bekroond, verhief zich
de boom van Goed en Kwaad.

Het eerste paarken dwaalde
door de weidsche warande in het rond.
Hun dubbele schaduwe speelde,
in 't zonlicht over den grond.

Bloedrood, door palm en acanthloof
zijpelde de avondglans....
Duizend insectjes gonsden....
Puurblauw was de hemeltrans...

Doch ver, uit den blanken nevel,
die over het woud lag, vandaar
beschouwde de Vader, de Schepper,
het lievende menschenpaar....

XXX.

Hij draagt geen appels meer, de boom van Goed en Kwaad!

Kaal staat hij daar en treurt, en laat zijn dorre takken
als moedeloos ter aerde zakken,
terwijl een woeste storm zijn top aan splinters slaat.

Een donder ratelt in de vert. De blauwe wateren
der zusterstroomen schijnen fel beroerd....
De leeuwen brullen, als in woe vervoerd....
En lange bliksemschichten sissen, klateren....

Ginds, op de barre hei, dwars door den nacht,
- ziet gij dat tweetal verder dwalen?
Wat is zij droef, die zwakke vrouw! Heur boezems dalen
en klimmen afgemat.... en toch - nóg lacht,

nóg straalt vol teederheid, dwars door heur tranen henen
haar oog op hem, die haar ter zijde gaat,
die, 't krimpend hert in vlam, de wanhoop op 't gelaat,
geen zuchtje loozen kan, geen traan kan weenen!

Ginds, in het dikste donker, blinkt des Kerubs zwaerd....

- O zeg, mijn schat.... wat smerte zou 't niet wezen,
zoo wij dat paar, door God zoo wreed verwezen,
zoo ik - die Adam, gij - die Eva waart?....

XXXI.

Soms wordt het mij of wij hereenigd zijn....
 - 't Is avond; 't Westen zwemt in rooden schijn...
 Een watten wolk zweeft doelloos, hier en daar;
 op langen rozigen poot staat de ooievaar
 te droomen in den plas, daar 't grijsgroen riet
 hem lijze in slaap wiegt met een slepend lied.
 Oranjeglansig ligt vóór ons het veld;
 blank lokt de wegel die door d' akker snelt
 en blanke berken, wier gebladert zucht,
 beschrijven lijnen op de purpre lucht....
 Dan gaan wij heen; gij weet, langs welke baan!
 Gij kent de wilgen die op 't wegje staan
 en 't wit kapelleken, met zijn wrakken muur,
 waar gij me eens kustet:... - stil was 't avonduur,
 nog piepte een vinkje, zacht, in 't zwart geblaart,
 en keek naar 't maantje, dat in 't Oosten klaart....

Ik stap naast u... toch raak ik arm, noch hand...
 Wij zien het doornen van het weideland,

zien hoe de nevel langzaam opwaarts klimt,
hoe 't zonlicht door de hoge berken glimt,
soms ook ontmoet uw langend oog het mijn:
nog heller glanst het dan Gods zonneshijn!

Lief bloeit nu, links en rechts van 't smalle pad,
de madelief! - Door gras en varenblad
half weggeborgen piepen, lonken zij
en spieden, schertsend half, naar u en mij
Reeds plukt gij ze af.... en waant u nogmaals kind,
en vraagt aan 't bloemken: 'Zeg, hoe hij bemint?'

En half geloovig, spottend half, ontblaart
gij 't witte kelkje, en op de rosbruine aerd
zie ik de blaarkens vallen, en uw stem,
bij iedre vrage, stijgt en wint in klem.....
Zacht gaat het eerst: 'Hij mint.... Hij mint mij niet....'
Hij mint hartstochtlik.... ' - nòg zoo luid is 't lied!
En op dat woord valt ook het laatste blad!.... -
Ik zie u lustig snellen langs het pad,
slank als eene elf; gelukkig, liefdeblij,
zwaait gij veel zoete lachjes, mild, naar mij....
Steeds bleeker, valer wordt de zonneshijn....
- Ook mij zal 't bloemken tot orakel zijn!

'Bemint zij mij?' - Nu is 't mijn hert dat vraagt....
Gij ziet wel niet hoe mij de boezem jaagt....
'Zij mint.... mint vurig.... twijflend.... driftig.... dol!'
Nog blijft één bladje.... maar.... mijn hert is vol....
Daar spreek ik 't woord.... -

O booze, snoode daad....
Hoe wreed gij uit mijn hand de bloeme slaat!....

Ik sta onthutst.... Ik ging gelukkig zijn....
Nog slechts één woord.... en weg was al mijn pijn!
Waarom nu tranen?.... -

God! Ik droom, ik droom!
Ik zwerf aléén.... en beef in d' avonddoom....
Geen maagdlik lipken dat mijn kus betracht....

Pikdonker, uit het Oosten, rolt de nacht....

XXXII.

En toen ik heur dan wederzag,
 heur kinderen rond heur zaten.
Zaligend straalde de moederlach
 op de zonnige lieve gelaten!

En toen mijn oog in het hare viel,
 toen wankelde ik op mijne voeten.
Een zucht ontlastte mijne arme ziel:
 nauw had ik de kracht, heur te groeten.

Toen heb ik meenen heen te gaan,
 te vluchten uit hare woning.
- Daar sprak het jongste, een meisken, mij aan,
 met lippekens, zoeter dan honing.

En, - was het misschien mijn wilde blik,
 de doodsche kleur van mijn wangen,
meêlijdend sprak het mij aan - En, ik -
 stond, spraakloos, roerloos, bevangen....

Als zinloos, dol van onzegbre smert,
sloot ik, met woeste gebaren,
het wicht, heur eigen beeld, op het hert,
en zoende zijn krullende haren.

Ik zoende 't op oogen, op wangen en mond,
en ik blikte van 't wichtje dan henen
naar haar, die aléén mijne smerten verstond,
en bitter begon ik te weenen.

XXXIII.

In sluimering lag ze op den sofa,
 en omlaschte, op haar malschen schoot,
 het moê gezogen wichtje
 dat, slapend, de vuistjes sloot....

Geen was daar met mij, in het hofken...
 - Tegen 't raamken dat openstond,
 leunde haar mollig hoofdje...
 Het venster was laag bij den grond.

Mij wille de hemel vergeven
 indien ik heb misdaan....
 - Ik had een traan in mijne oogen....
 geen voeteken kon ik vergaan....

Daar stond ik, met hijgende borste....
 Eerbiedig, de handen te gaâr,
 boog ik een stond, door het venster,
 schier biddend, over het paar....

Mij wille de hemel vergeven
zoo 't misdaad was en zond'!....
- Eene enkle dier weeldrige vlechten
heb ik geprest op mijn mond....

Daar kreunde het wichtje.... Zij roerde.
Ik had haar gewekt.... misschien....
Weenend ontvlood ik het hofken....
'k Heb nimmer het wedergezien!

XXXIV.

Dat is nu zoo lang geleden....
zoo lang vervlogen thans....
Toch kan ik hem nimmer vergeten,
den laatsten.... den afscheidsdans!

Nog ruischt mij, verlokkend, die walze,
als een lied van sirenen in 't oor....
mij wordt het alsof ik de snaren,
het rhythmisch trippelen hoor....

Wat klinkt gij, mijn walze, zoo wonder....
hoe treurig en teeder te gaar...
Wat heimlike weeën besluit gij
en luid toch zoo zilverklaar....

De liefde was verraden!
verbroken de dierbre band!....
Wat had zij mij nagelaten? -
Een roos - tot eenig pand!

Ik droeg die op mijn boezem,
stom trad ik ter weidsche zaal....
Wat blonken en vonkten van blijheid
de blikken allemaal!

Als vogelenliederen rezen
uit weem'lende schaar bij schaar,
hel spranklende vrouwenstemmen....
- Ik zweeg, en dacht aan haar....

Hoe ik tot haar dorst naadren,
hoe 'k haar aanzoeken dorst?
- Zij stak de hand mij tegen!
wild woelde, zwaar zwoegde mijn borst!

Een lange treurige wijle
smolten onze oogen in een!
Dan een zucht. - De walze tjankte....
Hoe treurig wiegde ik daar heen!

In een stroom van licht en stralen
krioelde paar bij paar....
- Ik voelde haar borsten golven,
mijn adem raakte haar....

Ik preste haar altijd sterker. -
Ik trok haar steeds nader op mij....
Nu klonk mij 't muziek als een doodsklok!
Doodsbleek ook staarde zij.

Niets zag ik, niets hoorde ik nog! - Zwijgend
wiegden wij voort, in het rond....
Mij scheen het, daar groeiden ons vleuglen....
wij zweefden omhoog van den grond....

Toen viel van mijn boezem de roze....
Ik trapte de bloem met den voet!
Wat geeft een verslensend bladje,
waar het hert in het binnenst bloedt?

- Daar raakte mijn lip hare lokken....
Heet gloeide mijn kus in haar hals!
Geen had het gezien.... Wij beefden!
Plots zweeg de verleidlike wals!

Ik bracht haar terug, naar heur rustbank,
en murmelde nauweliks dank. -
Twee zilte tranen rolden
over haar bleeke wang!....

XXXV.

Aan da Vinci.

Da Vinci! eeuwen her bewondert 't smeltend oog
 des minnaars, 't godlik beeld dier wondere Joconde,
 die, als een engel, door uws levens woestheid toog
 en wier bekoorlikheid, gij, dood, nog blijft verkonden

door kracht van uw palet en kleuren. Zeg mij, hoog
 geroemde Schepper, toen gij op dien rozigen monde,
 zoo teeder, fijn geplooid uw lippen, brandend droog
 van 't vuur des kussens, overzalig pressen konde' -

gij in die oogen, waar uit gansch die hemel straalt
 die uwe dichterziel eens droomde, 't woord mocht lezen:
 'Ik min u, kunstenaar, en wil slechts de *uwe* wezen!'

toen mocht gij, oude meester, die als god daar praalt
 in 't rijk des roems, gerust, nog onverzadigd sneven;
 - Joconde, uw liefde leeft: dáár is het eeuwig leven!

Béatrix
XXXVI.
Drij looverkens.

1.

Het bernet in mi een vonkelkijn,
van al so soeter minnen....
Dat roeret so salich dat herte mijn,
mi isset so wale van binnen!

Dat berrende, laeijende vonkelkijn,
daer willic wale op waken....
Dat niemen van al die op erden sijn,
een vuyrken daeraf sal maken....

- Doe quamp tot mi, ter selver stont,
vol gratie, die cuusche suete smale...
In mi ontstac haren rodinen mont
die emmer nu groeijende strale....

Doe custe mi, met so minliken moet,
 so lustich die doghederike....
 Sint drivet des vonkelkijns fellen gloet....
 mi ongenadelike!....

2.

Het staet een casteel, een rijc casteel;
 heft so hoghe ende blau sijnre tinnen....
 Daer singhen voghelkens in dat hout;
 mijn liefken wonet daer binnen!

Tot gonen casteele gonc ic so bli....
 Conde ic daerbinnen gheraken!
 Die poerte es ghesloten.... Hoe hoghe staen
 die muren ende oec die daken!

Ic sach, in soeteliefs vensterkijn,
 van silver een sterrelijn winken....
 Doe dachtic: Straleken! Cus haeren mont....
 Het liefken sal mijns ghedinken....

Doe hebbic ghesonghen mijn scoonste liet!
 'O conde het tottu dringhen. -
 Ghi soudt flux springhen dat beddeken uut....
 ene groet soudt ghi mi bringhen....'

Mer als in den rodinen dagheraet,
 doer 't vensterken si quamp scouwen,
 doen sach si mi, als een colomme, daer staen,
 die rilde in dat coele dauwen!

3.

Hoe lustich isser die Mei toch ghedaen,
 met bloemekens menigherleie!
 Ic wasser so langhe met liden bevaen....
 Nu willic mi gaen vermeien!

Nu willic, vor di, scone joncfrou mijn!
 enen boegaert planten, vol boemen!
 ende soecken die jeugdige telgheren fijn,
 daertoe oec veel bloeiende bloemen.

Den jersten boem, dien ic in dat dal
 wil setten, dats ene linde....
 Daeronder die goutbloeme blincken sal,
 in den lustighen meienwinde.

Daeronder sal berrende minne staen....
 Dat sijn die rode scone rosen!
 Ende isser mijn lief metter minne dan bevaen,
 dan comt si heur daer verposen.

‘Scoon lief! een Pellicaen ben ic....
 enen voghel van hoghen sinne!
 Mijn herte bloedet so jammerlic....
 van al te grote minne!’

XXXVII.

In blanksatijnen morgenstooi en losse haren,
 de rozige oogleên half gesloten op hare oogen,
 zit droomenvol de maagd haar bruidsring te bestaren,
 het fijn ovaalgelaat als met een waas omtogen

van twijfel en van smert.... -

Mild, als oasisgeuren,
 walmt, om haar heen, de zoete rook der lenterozen
 met d' adem van de tulp, wier fijnste, teerste kleuren
 op hare wang, als op een sneeuw van lelies, blozen.

Ontspannen ligt, op 't geurig tafelhout, de vedel.

- Nu ruischt geen snarenklank door 't lief saletje henen -
 Droef zwijgend staart de maagd, bukt stom den blonden schedel,
 en, rond haar lipkens, trilt de siddding van het weenen!

Daar zingt op eens een vink.... - Onhoorbaar voortgeleden
 langs 't felpen vloerkleed, buigt zij zacht door 't raam voorover....

Lauw zoent de morgendwind haar half bedekte leden....
doch, flonkrend zoekt haar blik den vogel tusschen 't loover!

Ginds, naast dat bloemken, huft de vink!....
- Twee mannenarmen
omvlechten plots haar hals. - Zij stribbelt, zoekt te ontglijden.
Zij gilt en kermt.... doch, wat zij gillen moge en kermen,
zij voelt een heeten mond langs hare boezems glijden!

Zij wankelt.... Kan niet meer.... Zacht, op haar rozenlippen
versterft de laatste klacht.... Zij poogt niet meer te ontvluchten!
Ik hoor een naam, als een geprevel, haar ontglippen....
en 't gansch salet stroomt vol van ambren lenteluchten!

XXXVIII.

Wij reden de lanen der hoofdstad
 in huurvigilante door.
 - De straatlantarens dampten
 spookachtig door nevel en smoor....

Het reïnde - of uit alle de sluizen
 der heem'len een zondvloed viel....
 - 'My kingdom for.... een schuilhoek....'
 Zoo bad ik tot Sint-Michiel!....

Toen zond ons de Sant een fiacre,
 lang niet malsch.... en voor twee juist van pas!....
 - Jubelend vlucht't'en we er binnen....
 Gansch de laan was nog enkel één plas!

En wij rolden van Noord- naar Zuideind,
 en van 't Zuiden, op nieuw, naar 't Noord!
 De magere schimmels hinkten
 en stronkelden druipend voort....

Wij reden van Zuid- naar Noordeind,
en van 't Noorden terug naar het Zuid!
Mij dunkt, dat duurt nog immer!
'k Hoor 't ramm'len van deurken en ruit!

En het rijtuig was zoo engjes!
en het was er zoo goed en zoo warm!
Gij vlijddet u neêr, op mijn knieën....
Ik klemde u zoo vast in den arm!

De lucht was als zwanger van liefde....
ons hert liep over van lust!
Ik slurpte uwen gloeienden adem;
wat hebt gij mij innig gekust!

Een straatlantaarn, in ons rijtuig,
wierp bijwijlen een scheemrend licht...
Steeds kuste ik u voort: heel de hemel
lag glansend op uw gezicht!

Verkreukt was uw zijden rokje,
verward uw roodbruin haar!
Nooit aênde, op zoo needrig een plekje,
gelukkiger lievekenspaar!

XXXIX.

Scheiden?

Stil ligt de nacht.... Hoog drijft de volle maan
 de kruinen over die geheimvol fluisteren.
 Geen vinkenslag die rilt door loof en laan....
 zelfs 't praatziek krekeltje schijnt stil te luisteren!

Stil ligt de nacht.... - Is dat geen deur die krijscht
 op hare hengsels, achter gindsche boomen?
 Van waar die mode gloed, die daalt en rijst?....
 Zijn dat gestorvenen die waren komen!

Stil ligt de nacht.... - Gestorv'nen keeren niet.
 Iets hoor ik ruischen, als een kleed van zijde....
 Wél hoor ik preevlen.... vat het woord toch niet -
 onhoorbaar fluistren minnaars, zijde aan zijde.

Het lampken buigt in 's meisjes blanke hand.
 De nacht is koud.... - Rond zijnen schouder vlecht zij
 den rechterarm; op den verlichten wand
 versmelt een dubbele schaduw.... - Trillend hecht zij

haar mond op zijnen mond, op nieuw, nog weêr.... -
 Dan is 't zijn beurt van dralen, talmen, hangen....

Hij bleef zoo graag... Hij staart heur aan zoo teêr. -
- Zij beeft.... wil weigren - voelt haar stem bevangen

Hij prest heur hand zoo innig.... - God! Hoe koud
die buitenlucht.... - zoo denkt zij.... - Waarom scheiden?....

- Ik zie geen licht meer glinstren door het hout?
Onhoorbaar sluit zich 't deurken, achter beiden!

XL.**Eginhard en Emma.**

‘De dag wil niet verborgen zijn’! -

Ver, uit de dalen,
walmt witte smoor. - In rozengloed ontluikt de kimme.
Wijd, over al de beemden, wandlen morgendstralen
doch - bloedrood, ziet men al de heuvelkruinen glimmen.

Nog zwoegt, in sluimring, de oude burcht.... Op loggen vlogel
keert, ijlings vluchtend, half verblind door 't uchtendglansen,
met schor en naar gekrijsch, een donkre sabbatvogel,
waar 't hongrig kroost hem wacht - de zwarte torentansen.

Daar draait, eer een der hengsels krijsch', een deurtjen open.
Ik zie een ranken jongeling naar buiten blikken;
hem komt een schoone vrouw onhoorbaar nageslopen....
- Wat schouwspel trof hen dan? 'k Zie hen verbleeken, schrikken?

Zijt gij 't, ô nacht, bij kus en streeling heengevlogen?
Zijt gij 't, ô donkerheid die 't paarken hieldt verborgen?

O zon, wat bracht gij meê! Bedriegen zich hunne oogen?
Wat maren kondt gij dan, verraderlike morgen?

Zie rond - een mollig blank gepluimt kleedt al de boomen;
wit zijn de daken; wit de wallen; wit de paden..
Hoe zal de minnaar, ongezien, de burcht ontkomen?
Versch is de sneeuw: één mannenvoetspoor kan verraden!

Hij denkt.... 'Ik ga niet heen.... blijf in de burcht verstoken....
Kan ik niet veilig door de kelders henendwalen?'
Doch, zoo de dwenen 't vleesch des stouten minnaars roken,
een slimme page soms het stuk kon achterhalen?

Toch zij weet raad....

Zacht steekt zij hem heur lippen tegen;
hij bergt gedwee zijn wangen in haar weelge vlechten;
zij kust zijn hand.... en plots, vóór hem ten grond gezegen,
waagt zij 't om rond haar hals zijne armen vast te hechten.

En zie - almachtig, rond zijn heup, omhoog gerezen,
wringt zij heur eigen arm, getint met rozenbloesems -
Haar lacht het Paradijs van 't liefdestralend wezen!
Zij staat, en moedig torscht zij, op haar malschen boezem,

den lieven, dierbren last....

Met spraakloosheid geslagen,
bewustloos, laat hij 't àl geschieden: voelt in de oogen
een traan; waant zich op englenwieken voortgedragen,
en voelt zijn pochend hert zoo vreugd vol opgetogen.

Nu zinkt zijn voorhoofd neer, juist nevens hare wangen.
 Het koele briesje komt in beider lokken spelen
 en mengt ze ineen. - Hij droomt, daar ruischen lentezangen,
 en voelt een zoeten kus 't weêr glansend aanzicht streelen!

- Toen keek, van uit zijn trans, gereed om 't uur te konden,
 de trouwe wachter over slot en voorhof neder....
 De heemlen zag hij niet die gansch in goudvlam stonden;
 hij zag het paar -
 en hing, ontroerd, den horen weder!

‘O toef, gij zonnegloor! O morgend, wil niet kriecken!’
 - hij vouwt de handen, lispelt zacht als in gebeden. -
 Wat is die Emma schoon! als glansende englenwieken
 zweeft, breed ontplooid, haar zijden sluier om heur leden!

De grijsaard waant: 't Is Mei! Schel fluiten nachtegalen!...
 Steeds vlokt de sneeuw rond hem!....
 Doch, uit den blauwen hoogen,
 omhelst de zon het paar met gansch heur schat van stralen.

- Stom, vaagt de goede grijs twee tranen uit zijne oogen!

XLI.

Och wil! och wil niet breken,
 arm hert, van heil te zat!
 'k Zoek woorden om te spreken....
 Och! zoo ik nu tranen had!

'k Wou juichen en schreien te samen!
 'k Wou zwerven de waereld rond.
 Uw schoonheid, o kind, en uw namen
 deed ik der menschheid kond!

'k Wou lossen alle banden,
 'k wou stillen alle pijn!
 'k Wou pressen aller handen
 vol goedheid tusschen de mijn;

alom zou 'k hoop doen stralen;
 in ieder verdrukt gemoed
 Gods zegen neer doen dalen!....
 Ik voel mij zoo dankbaar, zoo goed!

O hert, wil toch niet breken!
 'k geniet der hemelen won!
 'k Zoek woorden om 't uit te spreken....
 O! zoo ik maar weenen kon!

XLII.

Nu heeft zij mij verboden:

‘Mijn naam zult gij niet melden....!’

- Nauw was ik heur ontvloden -

Ik heb hem gezongen aan wouden en velden.

'k Heb hem, als in gebeden,

alomme, waar ik gong of kwam,

gefluisterd - hem gesneden

in eiken lindenstam.

Dan heeft zij mij verboden:

‘Mijn beeld zult gij niet malen!’

- Door al mijn liederen, oden,

kunt gij heur ranke gestalt' zien dwalen:

Heur diepe, zeegroene oogen,

heur zoete lippen, lokkend, malsch,

heur wimpers, zacht gebogen,

heur ronden, rozigen hals.

Nog heeft zij mij verboden,

te spreken van heur minne.

- Van op den berg, spijs boozen, snooden,

verkond ik heur heden mijns herten vorstinne!

Met zangen zullen heur groeten

al wie dit lied ooit smaken zal.

Ik lig aan heure voeten;

'k ben Vorst, ben God, ben Al!

XLIII.**Blondelok en Mondjerood.**

Blondelok
en Mondjerood,
trokken te zamen uit wandelen!
Blondelok had blokskens aan,
Mondjerood zou barvoets gaan.
Berg op, berg af!
langs haag en heg,
op stap, op draf,
zoo waar ik zeg,
liepen ze handjen in handjen!
Het koren wiegde - Dik lag 't zand!
De vinken tjilpten over het land! -
Al de aerde zwom vol zonne!

Blondelok
en Mondjerood,
waren wel zoete gespelen!

Mondjerood bleef dorstig staan,
Blondelok sprak Braamhout aan:

‘En bist-du wijn,
of bist-du bloed,
mijn zusterkijn
heeft dorst! - Gij moet
heur dorstige lippekens laven!’

De branken schudden hun bessen op grond,
voor Mondjerood baar rooden mond! -
- Al de aerde zwom vol zonne!

Blondelok
en Mondjerood,
zagen de vinken nestlen!

Onder de abeelen, hoog van top,
zochten ze 't liefste plekjen op.

't Was diep in t woud;
in zonnekleur
wiegelde 't hout
vol balsemgeur,
in 't lieve koelende lommer.

En zonder dat een blaarken brak,
klommen ze beiden op éénen tak! -
Al de aerde zwom vol zonne!

Blondelok
en Mondjerood,
nooit zijn ze uit het woud gekomen.

Lente en zomer mogen vergaan,
vorst en kou hunnen throon opslaan -

't zij dag of nacht,
't zij vroeg of laat,
steeds even zacht
en trouw en draat
zijn zij malkaar gebleven?
En of het een koppeltje vooglijns waar,
zingt immer lustig het zoete paar:
'Al de aerde zwemt vol zonne.'

XLIV.

Uw' boezem, als een dorstig wicht,
heb ik met beider hand omvangen....
Al 't licht der heemlen glanste op mijn gezicht
en wellnsttranen vloeiden langs mijn wangen.

Mijn lippen preste ik, blauw van dorst,
op uwen mond, die zachtjes trilde....
- Daar boodt gij, in vervoering, plots uw borst,
blank als een zwaan! - of gij mij laven wilde!

En ik - ik heb mijn droogen mond
aan uw gezegend vleesch gesloten,
en, kind en minnaar beide, één enklen stond,
met langen teug, al's hemels heil genoten.

Doch, toen daar 't eerste dropje bloed
uit uwe heup, mijn lip bevochtte,
toen heb vruchtloos, krimpens voor uw voet,
gesnikt,.... gesmeekt.... dat ik - zóó - sterven mochte!

XLV.

Vraag mij niet naar de kleur van dijn wimpers en welige haren -
 Loos bist-du, mijn schat! - en weet wel dat zij zwart zijn!
 'k Zoek sinds lang om een tresjen er van te bewaren.
 Weigren kans du niet. - Zóó een woord zou hard zijn!
 Vraag mij niet, naar den rozigen bos die daar bloeit op dijn wangen -
 Loos bist-du, mijn duif! - en weet dat zij kerzerood zijn!
 Laat toch ééns, van dien zijdenen bloezem een kusje me vangen -
 Weigren kans du niet. - Zoo een woord zou snood zijn!
 Vraag me ook niet, hoe bekorend zij flonkeren en glinstren, dijn blikken -
 Slim bist-du, mijn hexe! - en weet dat ze als zonlicht klaar zijn.
 Voeg ik zelf daarbij dat dijn lonken de herten verstrikken -
 Loochnen kans du 't niet. - Ook dat woord zou waar zijn!
 Laat mij, ongevraagd, dijn gezichtje bezingen en loven!
 Zeg me ook niet, ô mijn muze! of mijn liedkens mal of schoon zijn!
 Laat mij duizende kusjes di schenken, nog duizend di rooven:
 Dát zal *mijn* - en mijn trouw en mijn lied - *dijn* loon zijn!

XLVI.

Bemin! Bemin! - Doch, zweer het niet!
De vogeltjes mochten 't soms hooren!
Zij zouden 't verraden, mijn bruid! in hun lied....
Uwe ruste - zij zouden ze stooren!

Bemin! Bemin!.... Doch zwijg het, kind!
De bladerkens mochten 't beluisteren. -
Zij zouden 't verklappen aan lucht en aan wind!
Straks zouden de menschen 't u fluisteren!

Voel diep.... doch spreek het nimmer uit!
Laat enkel uw tranen vloeien!
Eerst dan, als het de aerde in haar boezem sluit,
kan 't korreltje ontkiemen en bloeien!

Wees trouw! - Doch zeg geen enkel woord,
al sloeg ook uw hert, om te breken!....
Hoe luider men 't pochen der borste hoort,
hoe min men vermag.... om te spreken!

XLVII.

Mij heeft er meer dan een verraden,
zelfs met een kus op mijnen mond!
Geen werd belasterd en beladen
als ik, op 't aerdsche waereldrond!

Mij hebben handjes, blank en teeder,
soms geurge kransen aangeboôn....
Bloed gudste van mijn slapen neder:
't gebloemte borg een doornenkroon!

De diepe wonden zijn genezen!
Hoe fel, verzwonden is de smert -
'k Was veeg - de blos keerde op mijn wezen:
de hoop herleefde mij in 't hert!

Doch gij! - O moest ook gij verraden,
mij ontrouw zijn, gelijk de wind,
ik zou u haten noch versmaden!
Die slag zou doodlik zijn, mijn kind!

XLVIII.

Ambren rozen, met paerlenden dauw belaan,
gouden vlinders, geboren op rozenblaan,
't blinkend wolkje, dat wiegend door 't spansel schiet,
die alle gelijken uw liefde niet.

Rozen bloeien.... zij geuren een uur, een stond!
Vlinders zweven op alle de bloemen rond!
't Wolkje donkert, bebroeiend den bliksemschicht
- rein is uw liefde, als het hemellicht!

Slechts gij gelijkt haar, sap van druif - ô wijn!
gij, vloeibaar geworden licht van den zonneshijn!
Een teug! - mij rust nu de zon in het vol gemoed!
nog zoeter, liefste! verkwikt mij uw liefdegloed!

XLIX.

‘Mijn liederen, zijn de rozen....’

Achter elk lachjen een klinkende zoen -
voorwaar, zulks verdient gij, melieve!
Windjens, die bloezems ontluiken doen,
hun walmt wel de geur ten gerieve?

Warm flonkert de zonne op den dorenstruik,
straks ziet men hem bloemekens dragen -
Benijdt nu wel één dat de zonne, ter sluik,
aan de kelkjes een zoentje koom vragen?

En hiet gij mij niet uwen rozelaar?
Zijt gij niet de zon, die ik groete?
Des schud ik mijn bloezems, alle te gaar,
u huldigend neêr, voor uw voeten!

L.

Wij stegen te gaar ter Congreskolom,
 om verrukt, 'uit de hoogte' te aanschouwen
 hoe rijk Gods heerlijk zonnelicht glom,
 wijd en zijd, op de groene landouwen.

Vooraan klom *ik* -
 Haar reikte ik de hand,
 tot hoofsch en beminnend geleide....
 - Mijn hersens stonden in laaien brand....
 daar *Zij*.... ô! géén woordje toch zeide....

Wij klauterden snel! - Reeds schemerde, omlaag,
 steeds valer het daggeflonker....
 Toen werd op eens de gang zoo traag....
 en de trap, zoo helledonker....

Toch stegen wij voort....
 Soms schouwde ik eens vlug,
 gestolen eweg, naar de 'Zoete' -
 Licht bevend trok zij heur handje terug,
 en bleef staan, als op wanklende voeten....

Verlegen dacht ik,... 'Arm kind! zij is moè!'
Ja, ik hoorde 't - zij hijgde bevangen!
Nu boog ik, in 't donker, gansch stil naar heur toe....
mijne lippen genaakten haar wangen!

Zij sribbelde niet.... - Weêr nam ik heur hand,
juist als even, tot steun en geleide....
Mijn hersens stonden in laaien brand,
daar *zij* toch geen wordeken zeide!

Geen zuchtje rondom!.... Omlaag, omhoog,
nergens een lichtje, een geflonker!
Ik zag noch wang, noch schitteroog.
De trap bleef helledonker....

Doch, toen ik in 't einde weêr 't zonlicht zag,
dat ons heller en rijker bestraalde,
toen voelde ik mij zelf zoo vermoeid.... en, ach!
nu was het *mijn* voet, die daar faalde!

En hoog, op 't verdek, in den waaienden wind,
noopte nu *zij* mij te rusten....
Toen sloot op mijn wang het aanbiddelik kind,
twee lippen, die dorstig mij kusten!

LI.

De weken tel ik en de dagen,
de nachten en de stonden all',
dat ik, droef zuchtend, me af moet vragen
waneer ik u omarmen zal?

De stonden tel ik, die mij scheiden
van 't uur, zoo heet en trouw betracht,
dat weêr moog scheemren op ons beiden
éénzelfde zoete liefdenacht!

Eilaas! Nauw zijt ge een tweetal uren
daarheen.... Nog voel ik op mijn mond
de trilling uwer kussen duren,
nog tast ik naar uw handen rond,

en 'k mis u reeds! Ik heb u noodig,
zóó, als de zuigling 't moederzog....
Ach! traan en wensch zijn overbodig....
droef ween ik voort.... en mis u toch!

En eenzaam weenend blijf ik vragen
waneer gij weder mij behoort?....
de nachten tel ik en de dagen!....
Hoe traag toch kruipen de uren voort!

LII.

Deez' lichtend vroeg, met innig jagend hert,
stond ik, in 't veld, uw laatsten brief te 'erlezen.

Feestlike klokken luidden in de vert....
en gouden stralen gleden langs mijn wezen!

'k Las hoe ge, om mijnentwil, gemarteld werd
- toen kwam een vloek naar mijne keel gerezen!

'k Las, hoe één woord van mij, uw bangste smert
vergoedde en alle uw wonden kan genezen. -

Toen, klaptten, uit een hemel, straks nog blauw,
plots dikke regendruppels op mijn schreden.

En weder las ik, hoe mijn kus en trouw
u 't al vergoeden wat gij hebt geleden!

Daar zag ik op - een zilte traan van rouw
kwam ijlings uit mijn wimpers neêrgeleden.

Zoo wijd ik zag, prijkte, over 't groen landouw,
de zevenkleurige boog - dit sein van Vrede!

LIII.

't Seizoen der kussen is reeds lang voorbij. -
 Wie zal 't vervlogen heil nog wederhalen? -
 En niets van al uw liefde liet het mij
 dan wel een droom - dien ik u wil verhalen!

Ver is de jeugd. Dag, week, en maand en jaar,
 na week en maand en jaren zijn vervlogen....
 Thans heeten we 'Oudjes' - Zilver is nu 't haar,
 half dof de blik, de schouder licht gebogen.

Met breeden schawl, wellicht met bril en toer,
 sleept gij u voort in 't koestrend avondgloeien....
 Toch kan uw hand nog, even lief, een snoer
 van felp of zijde om uwe heupen plooiën.

Zoo gaan wij soms, een schoonen najaarsdag,
 weêrzijs ons pad - Van kinderkens omgeven,
 die gij verlustigt met een woord, een lach,
 zie ik u dwalen door de ontblaârde dreven.

Ik ben aléén... Mijn stok buigt onder mij
 en stromplend, sukklend half, treed ik u tegen....
 Mijn hert gaat open: 'k groet u stil - en gij....
 licht weêr! - Blij glanst de zon op onze wegen!

Doch, geen der kindren heeft daaraan gedacht:
 een lichte blos beroosverwt beider wangen....
 Iets sprak daar in mijn hert, met macht en kracht!
 Mij dunkt - ik wou u wel in de armen prangen!

Ginds, op het groene bankje zet ge u neêr...
 Tien stappen verder staat mijn bank te wachten....
 En liefdelonkjes vliegen heen en weêr
 van mij naar u, gevleugelde gedachten!

En 't schijnt mij soms - daar wischt gij uit uw oog
 een heimelike traan van stil verlangen....
 En ook mijn wimper blijft niet langer droog....
 Twee dikke perels rollen langs mijn wangen! -

Eens hupte 't wicht, 'dat u verzelt, tot mij
 en bracht me een tuiltje.... - Hadt gij 't licht gezonden?
 Zoo lieflik was zijn stem! Wat lachte 't blij!
 Ik wilde 't danken.... heb geen woord gevonden.

't Geleek u gansch: zóó, als ge eens mijne waart!
 't Had gansch uw blik, uw kuiltjes in zijn wangen....
 Ik heb het lang in 't open oog gestaard,
 hield lang zijn handjes in mijn hand gevangen....

Toen zonk de daggod, statig, achter u....
 Moè was het kind.... Ik zag u huiswaarts keeren....
 Doch lang, zóóver ik zien kon, volgde ik nu
 uw tragen tred en uwe zwarte kleêren!

Nazang.**Eene zonnevaart.**

In Sogno mi pareo veder sospesa,
 Un' aquila nel ciel con penne d'oro,
 Con l'ali aperto, ed a calare intesa....

DANTE, Purgatorio, Canto IX, 13 sq.

In eenen droom werd ik aan de aerde ontvoerd,
 ten hemel, door een reuzenarend.
 Ik zag hem naderen, in den zonneglans des morgens,
 als 't Oosten nauw zijn gouden poort ontsloot
 en 't eeuwig licht des hemels, over 't aardrijk,
 liet glanzend henenborlen, als uit duizend sluizen.
 Ik zag hem naderen. - Op zijn forsche pennen,
 wijd uitgeslagen in den morgendwind,
 blonk goud en zilver....
 Tweemaal hield hij stille,
 en keerde 't peilend oog. der Zonne toe,
 en zweefde lager dan, steeds lager, rond mijn hoofd,
 sloeg zijne klauwen in mijn kleed - en steeg,
 me aan de aerd ontstelend, traagzaam door de lucht,

met statig wiekgeklep, steeds hooger, hooger,
naar 't Oosten heen,
en rechtstreeks naar de
zonne! -
Soms onder 't prangend drukken van zijn klauw,
voelde ik mijn heupen zinderen....
Nog zag ik de aerde
met heide en groene wei, met bosch en dal en heuveln,
met beken, stroomen, dorpen, steden,
daar strekken, onder mij, ô eindloos diep!
en immer lager in den afgrond zinken
en kleiner worden en onduidelik.
Reeds zwom daar, onder mij, een rozig wolkje,
half door de zon verlicht, naar 't Zuiden drijvend....
De horizon verdween.... In ééne blik
omvatte ik Oost en West, en Zuid en Noord;
de schroevende IJzsee en het stille Meer,
den grijzen Jungfrautop en d'Elborus,
omkleed met ijs op hunne stoute kruinen.
Ginds rezen de Andes op: onmeetbre keten
van rotsige toppen, nog in nacht gehuld,
en boven Plata's prairiën dreef, als zilver,
de volle maanschijf.... Ginds rees Libanon,
in 't vuurrood gloriën van den Oostertrans,
en stak in 't zonlicht zijne palmen op,
die van genot hun lange twijgen schudd'en.
En ik was trotsch.... Onzeggelik een genot
vervulde mij de ziel; mijn borst werd wijder,
mijn geest werd machtiger; - 't scheen mij, 'k ging der goden
Olympos binnentreen, als Ganymed;

- veeleer, ik waande zelf een god te zijn
 en op mijn lippen zweefde reeds het *fiat*,
 het scheppingswoord, als of ik, arme worm
 der aerde, een nieuwe waereld trekken zou
 van uit het Niet, des daarzijns zwarten chaos!

Toen, op den hoogsten bergtop, daalde
 ter ruste, de adelaar.... Op wier en mos
 liet hij mij neer, alear de stoute reis,
 d' eindlooze zonnetocht, hervat werd....

- Ramp en wee!

Daar sist op eens, als waar 't van uit den grond
 een reuzenslang: in trillende kronkelringen
 verwrongen, dik van gal en gift, den muil gespalkt,
 en 't oog van bloedige pezen gansch dooraderd....
 Ik laat een schreeuw....

Doch *mij* niet dreigt het ondiep
 Woest sissend bonst het op den arend los
 en prangt, en wringt, en knoopt zijn forsche schakels
 hem rond het siddrend lijf, rond voet en hals....
 De vogel slaakt een gil, een ijsbren kreet
 die, van de rots, wijd over 't meer weerklinkt -
 Zijn wieken nog zijn vrij - hij slaat die uit;
 hij hakt zijn klauwen in mijn leden vast,
 en stijgt.... Almachtig stijgt hij door de lucht,
 naar 't Oosten heen, en recht ter zonneshijf!
 Hij bijt en pikt; rijt met zijn stalen bek
 der slange buik op; voelt zijn borst beklemd,
 zijn adem afgesloten.... doch, stijgt voort....
 steeds hooger, Oostwaarts, immer naar de zon!

Hoog vlamt de dag reeds.... gloeiend steekt de zon!
 Diep onder ons strekt de aerd uit....

Machtig nijpt
 de slang den vogel in haar ringen, boort
 met hare tanden dwars zijn herte door....
 en purperkleurig valt op mij het bloed
 en stolt, in dikke druppels, op mijn borst....
 God! Welk een kampen! Wat gewordt van mij?.... -
 Stout, edel dier! Wat rijst ge en kampt gij voort?
 Bezwijken moet gij!.... Vruchtloos zwoegt ge en zucht,
 en hijgt uw longen heesch, en wilt de zon
 bereiken!.... Staak den strijd.... Gij kunt niet meer!
 Uw keel is schor; uw vleugel afgemat.
 Uw borst ligt bloedend open, en de slang
 doorwroet met dubbele tong uw lillend vleesch
 en zuigt uw hertebloed met slok op slok....
 Ik beef van angst....

Op eens, een kreet weergalmt
 de sfeeren door!.... O wee! De vogel sterft...
 mij klemt de forsche klauw niet langer vast....
 Ik voel het.... ik ben los.... O Hel en Duivel;
 Ik val!.... Ik val!....

Met duizlingwekkende snelheid
 doorboort mijn lichaam
 de persende lucht..!
 Steeds rasser en rasser
 tuimelt het, zwaait het,
 in draaiende cirkels,
 de afgronden door....

Daar open ik de oogen...
Hemel! Wat zie ik?
Zeeën en meeren,
mijlen en mijlen
diep, onder mij,
klotsen en woeden....
De bergen rijzen
met duizlige snelheid
ten hemel omhoog;
en de rotsen verheffen den kop van arduin,
en wachten....
- Zwijgend wachten zij,
dat mijn brekende kop
op hen neêrbons!

Wee! Wee!
Daar raak ik den rotsblok;...
daar plof ik neder,
den schedel vooruit....
En daar lig ik, armzaalge, gemorzeld, gebroken,
het bekkeneel aan splinters,
de heupen ingestampt,
de ribben, verbrokkeld
en de hersens! - De hersens,
- och arme! die nimmer meer denken!
bloedig, rond mij, op de rotsen verstrooid....

O allerliefste...
Vraag niet wat die wondere droomen bedieden!
Herkent ge in mijn arend,
uw liefde niet, de machtig dwingende,
de mild begoochende,
die mij, op haar vleuglen,
naar 't glansend Eden der dichtkunst voerde!.... -

De slange, - niet ééne...
maar twintig te zaam,
hebben dien vogel verwurgd,
o mijn schat...
En toen?...
toen ben ik gevallen,
uit de duizlingwekkende hoogte
der zoete begoochling,
en ik kwam toen
juist op des Spitsbergs klippen terecht...
niets achterlatend dan een hoopje beenen,
die Laplands aanbidlike schoonen,
met simmenbakhuis en knikkenden ossenknie,
gebeden stotterend en tranen stortend,
te zamenborstelen met morsige boezems!

Nota's.

- I. Bladz. 42, *zwanentrits*, lees:
zwanenvlucht.
- II. Bladz. 67. Het stuk '*spilleken, spilleken, stalen spilleken*', is gegrond op een van Grimm's 'märchen', getiteld: '*Spindel, Weberschiffchen und Nadel*'.
- III. Bladz. 98, regel 9, lees: Beeldschoon, pronkstertje, blonk, *rijk* door de zon bemaald.
- Op bladz. 100, regel 9, lees: *Houzee* voor *hoezee*.
- Op bladz. 103, regel 12, lees: *loof* voor *loo*.
- Op bladz. 205, regel 6, lees: *rhythmisch* voor *rhylmisch*.
- Op bladz. 205, laatste regel, lees: *rottend vleesch der boezems*.
- IV. *Grafgezangen*. - De N^{rs}. II, IV, V, IX, XI en XV werden op muziek gebracht door onzen talentvollen en met recht alom gevierden vlaamschen toondichter, mijnen vriend *Edgar Tinel*, en zullen eerlang, in cyclus-vorm, het licht zien.
- V. A.) De lezer herinnere zich, wat de 2 laatste regels van Nr. XVI betreft, *Heine's*:

'Singt mich todt und herzt mich todt,
Küsst mir aus der Brost das Leben'.

B.) In dit stuk, gelijk in menig ander dezer verzameling, hebben wij gebruik gemaakt van den zoogenaamden '*Voorslag*'. Wij schrijven uit *de Geyter's* 'Inleiding' tot zijne uitgave van '*Reinaert de Vos*' over:

‘De Voorslag bestond uit eene, twee of drie silben spelens vóór het vers. - Dat was eene onschatbare licencia poëtica. Hoe dichters zich dat middel tot schoonheid lieten ontrukken, gaat ons begrip te boven....

Alle voeten konden goede voorstellen zijn..., mits keus. Dat blijkt uit de middeleeuwsche Epossen te meniger plaatse..... en die heerlijke vrijheid zal geen dichter in de toekomst meer afstaan!’

- VI. Het stuk XII, Derde Krans, werd uit *H. Heine's* cyclus, *Bilder der Nordsee*, schier letterlik overgezet. De titel luidt: *Sonnenuntergang*.
- VII. Bladz. 197, het derde vers moet als volgt gelezen worden:

‘En ik - al wat gij liet ontglippen,
ik slurpte 't, gulzig, in mijn ziel,
en 't scheen mij, dat van uwe lippen,
bij 't nimmer eindigend zoentjesnippen,
met ieder woord een perel viel.’

- VIII. Bladz. 201, regel 8, lees: *wonder gezang* voor *wondergezang*.
- IX. Bladz. 206, regel 3, lees: *waereldzee* voor *wereldzee*.